★★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA
22
Şubat 1980
10 LİRA

Gazetemizi
ÇEVREMİZE
YAYALIM

KATİLLERDEN BİRİNİN TEMSİLİ RESMİ

Silahlı beş saldırgandan birisinin resmi görgü tanığının tarifi üzerine çizildi ve emniyet teşkilatına dağıtıldı.

SİLAHLI EV BASKINI:

Silahlı saldırganlar sağ görüşlü gençleri babasının gözü önünde kurşuna dizdiler

İki öğrenci öldürüldü biri ağır yaralandı

- **Aydın ve Diyarbakır'da iki bekçi öldürüldü**
- **Evi taranan MHP İl Sekreteri ve gelini yaralandı, oğlu öldü**
- ***Ankara'da "dur" ihtarına uymayan kişi öldürüldü***

HABER MERKEZİ
Dün çeşitli illerimizde bombalamalar, silahlı saldırılar ve güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmalar şeklinde anarşik olaylar sürdü.

İstanbul Beşiktaş'ta teröristler ev basarak iki kişiyi öldürüp bir kişiyi de ağır yaralarken Ankara'da da MHP'li bir kişinin evinin taranması sonucu bir kişi öldü biri kız iki kişi yaralandı. HABERİ 5. SAYFADA

Aydınlık, işgal altındaki ABD Tahran Büyükelçiliğinde

Tahran'daki ABDElçiliğini işgal altında tutan öğrenciler hiç bir çözüme yanaşmıyor ve "illa Şah verilsin" diyor. Bu tutumları nedeniyle de kamuoyundaki destekleri azalıyor.

İşgalcilerin desteği giderek zayıflıyor

- Elçiliği üç buçuk aydır işgal altında tutanlar, Homeyni bile istese rehineleri bırakmaya gönüllü değiller
- İşgalciler Afganistan'ın işgaline karşıyız ama bundan ABD oldu"

Nuri Çolakoğlu
REHİNELERİN salıverilmesi için mutlaka "Şahın geri verilmesi şarttır" diyor karşımdaki sakalı uzamış
(Devamı sa.7, sü.5'te)

Ücretlilerin geliri azalırken ödediği vergiler artıyor

Bu gidişle üste para alacaklar

Alper Görmüş

- Son 12 yılda ücretlilerin ödediği vergi yüzde 18 arttı, gelirden aldıkları pay yüzde 4 azaldı
- Maaşların ikramiyelerle birleştirilerek vergilendirilmesi haksızlığın sürmesine yol açacak

DEVLET Planlama Teşkilatının yaptığı hesaplamalara göre, işçi ve memurların milli gelirden aldıkları pay sürekli olarak gerilerken, bu kesimlerin ödediği vergiler ise sürekli olarak artıyor. İşçi ve memurlar 1967'de milli gelirden yüzde 31 pay alıyordu. Bu oran 1979'da yüzde 26.8'e düştü, yani yüzde 4.2 geriledi. Oysa aynı dönemde işçi ve memurların ödediği vergilerin toplam vergiler içindeki payı yüzde 52'den yüzde 70'e yükseldi. Bu kesimler 1967'de toplam vergi yü-
(Devamı sa.7, sü.1'de)

7 YILLIK ESARET SONA ERDİ

İsrail komandolarının kaçırdığı Faik Bulut özgürlüğüne kavuştu

- 21 Şubat 1973 gecesi Filistin köyü Nahr-el Bared'i basan İsrail komandoları, Bulut'u esir almıştı

İSTANBUL (ÖZEL)
İSRAİL komandolarının Filistin topraklarında Nahr-el Bared köyüne yaptıkları baskında esir aldıkları Türkiyeli devrimci Faik Bulut özgürlüğüne kavuştu. İsrail'de Ramleh kasabası cezaevinde 7 yıldır hapis bulunan Faik Bulut 19 Şubat 1980 günü serbest bırakıldı.

NAHR-EL BARED OLAYI
İsrail komandoları 21 Şubat 1973 gecesi Lübnan'da Trablus kenti yakınlarındaki Nehr-el Bared adlı Filistin kampını basmış, Bora Gözen ve 7 Türkiyeli devrimciyi katletmişti. Baskında İranlı ve Filistinli devrimciler
(Devamı sa.7, sü.3'te)

Bora Gözen

BASKINDA BORA GÖZEN VE 7 TÜRKİYELİ DEVRİMCİ KATLEDİLMİŞTİ

HABER MERKEZİ
BORA Gözen, Cafer Topçu, Kerim Öztürk, Ali Kiraz, Ahmet Özdemir, Yücel Özbek
(Devamı Sa.7.Sü.10'da)

Tekstil 5 fabrikada grev uygulamasına başladı

- **Tek Gıda-İş, Tekel'de grev kararı aldı**

İŞÇİ SERVİSİ
DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası grev kararı aldığı 77 fabrikadan beşinde dün sabahtan itibaren greve başladı.

Kademeli olarak grev uygulamasına başlayan Tekstil Sendikasının, anlaşma sağlanamadığı takdirdi 72 fabrikada daha önümüzdeki günlerde greve gideceği bildiriliyor

Tekstil'in grev başlattığı Gümüşsuyu Halıları, Edip İplik, Neyir Örme Sanayi, Sarter Çorap, İleri Mensucat Kot Konfek-
(Devamı sa.7, sü.5'te)

ABD üsleri gecici statüsü uzatıldı

HABER MERKEZİ
Dün akşam toplanan Bakanlar Kurulu, ABD üslerinin Türkiye'deki faaliyetlerini düzenleyen özel statüyü bir ay uzattı.

Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesi üzerine ABD'nin başlattığı silah ambargosu nedeniyle Türkiye hükümeti tarafından kapatılan ABD üsleri, ambargonun kaldırılması üzerine 9 Ekim 1978'de bir yıllık geçici bir statüyle yeniden açılmıştı.

Bir yıllık süresi dolan ve 9 Ocak 1980 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile 45 gün süre ile yeniden uzatılan statü bugün yeniden sona eriyordu.
(Devamı sa.7, sü.2'de)

Zeytinburnu'nda paylaşım savaşı

Önce üç işçiyi öldürdüler sonra biri için özeleştiri yaptılar

8.sayfada

Maceracılar işbaşı yapmak isteyen işçilere saldırıyorlar

- **Dev işletmenin büyük zarar gördüğü tesbit edildi**

HABER MERKEZİ
ÇİĞLİ İplik Fabrikası dışında bütün Tariş işletmelerinde üretim önceki günden itibaren başladı. Maceracı grupların direnişi devam ettirmek için uğrastıkları son işletme olan Tütün İşletmesinde de dün işçiler işbaşı yaptılar.

Önceki gün işbaşı yapmak isteyen işçilerin çağrısı üzerine işletmeye gelen DİSK 3. Bölge Temsilcisi Saim Akbulut sendikanın işbaşı yapılmasından
(Devamı sa.7, sü.5'te)

14 Nisan yaklaşırken, işçiler bekleyiş içinde

KIDEM TAZMİNATI YİNE GÜNDEMDE

Sendikaların tepkisi

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ SADIK ŞİDE:
"İşçi haklarından geriye dönüşe ve bu tür girişimlere kesinlikle izin vermeyeceğiz. Tasarının Meclis gündemine alınma bile yasallaşma şansı bulunmamaktadır. Herhalde ülkenin içinde bulunduğu mevcut koşullarda Parlamento, işçi kitlesinin böyle bir tepki göstereceği açık olan böyle bir teklifi yasallaştırmayı göze alamayacaktır".

DİSK
"DİSK, işçi sınıfının elindeki hakları, gaspetirmeye şöyle dursun, daha ileri hakları alma mücadelesini yükseltmektedir. Tazminatlarımızı gaspetmeye kimsenin gücü yetmeyecektir."

DYF-İŞ GENEL BAŞKANI ŞERAFETTİN AKOVA:
"İşçiler, kıdem tazminatı hakedişlerinde bugün ulaştıkları noktadan geri götürülmek istenmektedir. Kıdem tazminatında tavan kısıtlaması değil, taban tespiti gerekmektedir".

TGS İSTANBUL ŞUBESİ İCRA KURULU:
"Kıdem tazminatlarının asgari ücretin yedibuçuk katı ile sınırlandırılması amacıyla yeniden getirilmek istenen yasa önerisinden vazgeçilmelidir."

İŞÇİ SERVİSİ
ANAYASA Mahkemesinin, kıdem tazminatlarında tavan sınırlamasını kaldıran kararına karşılık Çalışma Bakanlığının hazırladığı yeni bir tasarıda, tavan sınırlaması getirilmesi ve tazminatın beher yıl için 40 bin 500 lirada dondurulması kararlaştırıldı. Aydınlık gazetesinin Çalışma Bakanlığının önümüzdeki günlerde Bakanlar Kuruluna sunacağı tasarı, işçi sendikaları tarafından, kazanılmış işçi haklarından geriye dönüş olarak değerlendirildi.
(GENİŞ HABER 4. SAYFADA)

TEKZİP

GÜLTEKİN PAŞA ÖMRÜ BOYUNCA KANUNSUZLUĞA ARKA ÇIKMAMIŞTIR YİNE YALAN SÖYLÜYORSUNUZ.

Aydınlık gazetesinin 5 Aralık 1979 günlü nüshasında birinci sayfadan manşette verilen başlık ve başlığa bağlı olan yazı
(Devamı sa.7, sü.2'de)

TEKZİP

ANARŞİ ODAKLARI MEYDANDADIR

Aydınlık gazetesinin 10.12.1979 tarihli nüshasının birinci sayfasında sağ alt köşede "Anarşi odakları meydandadır"
(Devamı Sa.7,Sü.10'da)

Herkes sayıyor ama hesaplar birbirini tutmuyor

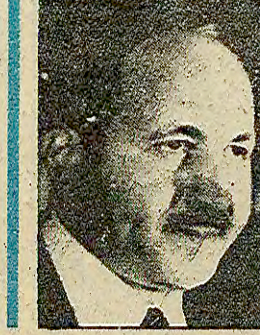
100 gün hesabı karıştı

Ecevit: «100 gün doldu»

Demirel: "26 Kasımdan saysana"

Erbakan: Bekliyor

HABER MERKEZİ
DEMİREL'in hükümeti kurduğu günlerde ilan ettiği "100 günlük program"ın süresi ve dolma tarihi hesapları karıştı. Siyasi partilerin yaptıkları hesaplar birbirini tutmuyor.

Ecevit 100 günün dolduğunu açıklarken, bu konuyu hatırlatan gazeteciye sinirlenen Demirel "Nerede doldu, nereden sayıyorsun? 25 Kasım 1979'da güvenoyu aldık. 26 Kasımdan saysana. 8 Aralık günü de ne günden itibaren sayılacağını işaretledim. Bari bu kadar hesap hatası yapmayın canım" diye çıkıştı.

Erbakan'ın da bir demeç vermesi beklenen şu sıralar MSP içinde bile 100 gün hesabının karışık olduğu görülüyor. MSP Basın Müşavirliği 100 günün dolduğunu söylerken partinin Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan'ın "daha bir hafta var" dediği bildiriliyor.

Bu durumda Ecevit'in hesabına göre 100 gün dolmuş bulunuyor. Demirel'in hesabına göre ise 5 Marta kadar vakit var. Erbakan'ın hesabı henüz açıklanmadığı için MSP'deki hesaplar aşağı yukarı Ecevit ile Demirel'in hesaplarının ortasında bir yerde seyrediyor.
(Devamı sa.7, sü.5'te)

THY GREVİ 5. GÜNÜNDE

Beş gündür kararlı bir birlik içinde grevlerini sürdüren THY emekçileri "Biz kanunlardan doğan yasal haklarımızı istiyoruz" (Fotoğraf: Abdullah KURTAY)

Ümit Utku, THY'deki Kamu İstihdam Komisyonlarını kaldırılmasını istedi

Hava-İş, THY Genel Müdürünü kamuoyu önünde açık tartışmaya davet etti

- Ümit Utku'nun görüşlerini cevaplayan Hava-İş Genel Sekreteri Rahim Çeçen, "THY'yi çiftlik gibi yönetmek isteyenlerin bu komisyona karşı çıkması doğaldır" dedi.

İŞÇİ SERVİSİ
THY grevi beşinci gününü doldururken Ankara'da bir açıkla-
(Devamı sa.7, sü.1'de)

TİKP Heyeti Hava-İş grevcilerini ziyaret etti

Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl örgütünden bir heyet dün THY işçilerini grev çadırında ziyaret etti.

THY işçilerine grevlerinde başarılar dileyen TİKP heyeti grev çadırında işçilerle sohbet toplantısı yaptı. Toplantıda TİKP'nin Türkiye işçi sınıfının mücadelesini sürüklemek isteyen bazı güçlere karşı uyanık olan THY işçilerinin haklı mücadelesini yürekten desteklediği belirtildi.

Grev çadırından sonra Hava-İş Genel Merkezini de ziyaret eden heyet, sendika yöneticilerine başarılar diledi.

«Yasak yayın» ayıbı !..

Kuşkusuz farkındasınızdır:

Son günlerde kolluk kuvvetleri yine kitaplarla uğraşmaya başladı. Gazetelerde sırt sırta, "evlerinde yasak yayın bulundurdukları" gerekçesiyle gözaltına alınan insanlara ilişkin haberler yayınlanıyor.

Bu konuda az-çok deneyi olanlar bilirler: "Yasak yayın" tekerlemesi, kitle önderlerini ve aydınları baskı altına almayı amaçlayan bir zihniyetin ürünüdür. Türkçemizde "yumurtaya kulp takmak" diye bir deyim vardır. Tıpkı bunun gibi, baskıcı güçler, aydınlara "kulp takmak" istedikleri zaman, derhal "yasak yayın" tekerlemesine sarılırlar. Onlar da bilir ki, en mütevazi bir kitaplıkta bile üç-beş solcu yayın vardır. Evler paldır-küldür basılır; artık ele Jean Paul Sartre mı gelir, Einstein mı, Marks mı, yoksa Platon mu, hiç belli olmaz, tümü "yasak yayın" diye toparlanır ve "yasak yayınların sahibi" günlerce gözaltında tutulur, bu arada güçlü bir olasılıkla bir güzel ıslatılır!... Bütün bunlara "hukuksal temel" olarak da gazetelere şöyle bir haber uçurulur:

—Evlerinde bol miktar yasak yayın yakalanan...

Belki güler, belki şaşarsınız ama, halen kasaba karakollarına kadar her polis merkezinde bir "yasak yayın listesi" vardır. Bu liste hiç kısalmaz, daima uzar. Şu ya da beriki aydının evinden toplanan kitaplar karakollarda "tasnif edilir"; polislerden birisi elindeki listeye göre "tehlikeli yayınlar"ı bir kenara ayırır, sonra bunlar "suç delili" diye mahkemeye sevkedilir.

Yıllar önceydi. Selimiye Askeri Cezaevindeyiz. Selimiye Kışlasının iç-avlusunda bir-iki tane çöp yakma fırını vardır. Fırınlardan birisi, cezaevinin 25-30 metre kadar uzağındadır. O tarihlerde Askeri Cezaevi, kışlanın batı yakasını oluşturan binalar dizisindeydi, üst kattaydı. Tutuklular, daracık koridorda "döner-li volta" (döne döne volta) atarlarken, pencerelerden kışlanın iç avlusunu görebilirlerdi.

Günlerden bir gün, hemen önümüzdeki çöp fırınlarından birisine, askeri kamyonun çektiği bir römork yanaştırıldı. Hemen hepimiz çöp getirildi sandık. Değilmiş. Römork, ağzına kadar "yasak yayın"la doluymuş. Pencerelere biriktik. Römorktan kucak kucak boşaltılıp fırına atılan kitapları seyrediyoruz. Renk renk kitaplar! Her biri pırlanta değerindeki fikirler içeren güzelim kitaplar!... Tümünü yaktılar! Fırına kitaplar atıldıktan hemen sonra bacadan kapkara bir duman sütunu yükseliyordu. Benim aklıma, dumanlar yükseldikçe, nazilerin insan yakma fırınları geldiydi. Kitapları yakanlar, insanları yakmazlar mı?...

* * *

Sonra öğrendik ki, tonlarca kitap, Faik Türün'ün emriyle yakılmış.

Çok ilginçtir, bu kitap yakma törenlerinin sürdüğü sıralarda, Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin kitaplara ilişkin bir kararını ilettiydi avukatlarımız bize. 1971/3804 numarasını taşıyan karara göre "yasak yayın" bulundurmak suç değildi; dahası, "yasak yayın"a el konulması da yasal bir işlem değildi.

Peki öyleydi de Faik Türün nasıl yaktırıyordu tonlarca kitabı?

Gün gelecek, Faik Türün gibilere, bu sorunun yanıtı da mutlaka sorulacaktır!

* * *

Neyse. Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 1971/3804 sayılı kararı bugün de yürürlüktedir. Eğer bazı işgüzar görevliler, şu günlerde, "yasak yayın bulundurdukları" gerekçesiyle birçok kişiyi gözaltına alıyorlarsa eğer, bunun yasal bir işlem olmadığını bilmek durumundadırlar. Hadi biraz saflığa vuralım ve eğer bilmiyorlarsa diyelim, Yargıtayın kararını arayıp bulsunlar. Biçimsel demokrasimizi hiç değilse "yasak yayın" ayıbından kurtaralım hep birlikte.

Yoksa, Faik Türünlüğe özenmek hiç kimseye hayır getirmez!...

düşünce dünyası

KARA SERVET VERGİLENDİRİLMELİDİR

Ali Rıza Yurtsever
Maliye Bakanlığı Gelirler Eski Kontrolörü

BUGÜN pek çok vergi dairesinin kapılarında yer alan bu sözleri anımsamamak olası değildir. Ulusal ekonominin inşasında, her kesimin sosyal ve mali gücüne göre vergi yükümlülüklerini yerine getirdiği toplumlarda, bir anlam ifade eden bu sözler ne yazık ki bize göre değil.

İçinde bulunduğumuz ekonomik darboğazın aşılması, güçlü bir ulusal ekonominin inşasına duyulan zorunluluğu bir kez daha gündeme getirmiştir. Ulusal ekonominin inşasına yönelen önlemler arasında, hükümetin uygulamak istediği vergilendirme siyaseti büyük bir önem kazanmaktadır.

Ekonomin inşasına yönelen önlemler arasında kaynak artışını sağlamak, gelir dağılımındaki adaletsizlikleri ortadan kaldırmak, ulusun çoğunluğunun yararına önlemlere öncelik verilmesine olanak sağlayan yeni vergi sistemine duyulan ihtiyaç ortadadır.

Kimilerin sandığı gibi kara servet avcıları gayrimeşru yollarla elde ettikleri kazançlarından dolayı yeterince vergilendirilememektedir. Kıyıtırık bir yazıhane, ya da mütevazi görünümlü işyerlerinde, etrafa kendilerini sessiz, itibarlı, tanınmaz bu kişiler iş dünyasında birer eşkıyadır.

Döviz, silah, altın, sigara, uyuşturucu madde kaçakçılığı olmak üzere her türlü kanunsuz işlemin üstesinden gelecek kadar kurnaz olan ve devlet katında güçlü kolları olan bu güç, ülkede adeta bir güç gibi örgütlenmiştir. Büyük vurgunlar vurmalarına karşın tıkanıklık içinde olan ülkemizin geliştirilmesine yarayan alanlara yatırım yapmamaktadırlar. Yeni iş alanlarının açılması ve ülke ekonomisinin canlanması diye bir sorunları yoktur.

Ekonomiyi denetlemede ve yönlendirmede küçümsenmeyecek bir güce sahip olan bu varlıklı güç, aşırı kâr hırsı için ulusal ekonomiyi tahrip etmekte, ülkenin ve ulusun geleceğiyle oynamaktadırlar. Dahası kritik dönemlerin şartlarından yararlanarak daha da palazlanmanın pusunuda yattıkları için cabası.

Ülke ekonomisi büyük güçlükler içindedir. Çarkı döndürebilmek için gerekli kaynakların temininde doğru politikalar izlenmektedir. Gerekli kaynak artışı ülke dışından sağlanmasına büyük gereksinme yoktur. Bu açıdan, vergi değişikliği olanaklarından yararlanılması halinde, örneğin, bu kara servetin (500 milyarı aşkın) üzerine vergi konulması sağlanabilir. Ne var ki ekonomiyi kurtarmaya mecbur olduklarını söyleyen Demirel hükümeti, hazırladığı yeni vergi politikasını uygulama içindedir. Hazırlanan şekliyle parlamentodan geçip geçmeyeceği bir yana, sözkonusu yasa tasarılarının getireceği vergi kazançları vergilendirmeyi yasaklarının etkin hükümlerden yoksundur. Var olan adaletsizliğin korunmasına yarayan bu durum yine en çok yüksek gelir sahiplerine yaramaktadır. Kara servet sahiplerinden vergi istenmemektedir. Buna karşılık ağır vergi yükünün düşük gelirlilerden alınmasına yönelik tedbirler esas alınmıştır.

Son zam çalkantılarıyla birlikte getirilen vergi tasarıları orta sınıfların, milli sanayicilerin de yoksullaşmasına elverişli bir zemin yaratmaktadır. Ekonominin düzlüğe çıkarılması ve istikrar tedbirlerden yana olan bir tutum her şeyden önce kara servetin üzerine yürümeyi gerektirir. Parlamento manzarasına baktığımızda CHP, MSP, AP, MHP gibi partilerin savsaklayıcı bir tutum içinde oldukları görmezlikten gelinmez.

Bugün, yürürlükte olan vergi yasaları, karşısında en imtiyazlı olan güçler karaborsacı, tefeci, kaçakçı, vurguncu takımıdır.

Maliye Bakanlığınca yayınlanan – belgelerde, 1976 yılı için zirai kazanç faaliyetinden bilanço esasına tabi 795, işletme hesabı esasına göre 33 bin 334 kişi olmak üzere toplam 122 bin 732 dolayında gerçek ve tüzel kişi vergi ödevlisinin aynı yıl için ödediği vergi yükü 2 milyar 245 milyon liradır. Başka bir ifade ile ortalama kâr miktarı 19 bin lira altında olduğu görülmektedir.

Bu duruma olanak hazırlayan Gelir Vergisi Kanununun (GVK) 52 ve müteakip maddeleri günümüz şartlarında bir işlerliğe sahip değildir. Örneğin, 'Götürü gider esaslarından yüzde 70 (dahil) az olmayacağı' hükmü yanıbaşında getirilen büyük tolerans ve muafiyetler sonucu özellikle büyük toprak sahiplerinden vergi alınmamaktadır. Asgari ücret düzeyinde bir kişinin yılda 15-20 bin lira dolayında vergi ödediği halde kara servet sahibi pek çok kişinin gerçek kazançlarını çoğu kez vergi dışı bırakmakta ya da 'vergi iadesi' olanaklarından yararlanarak devlet hazinesinden büyük paralar almaktadırlar.

Kara servetin vergilendirilmesini sağlayan en etkin yasa maddesi şöyle: (GVK-114'nücü mad.)

1– Yıllık beyanname vermek mecburiyetinde olanlar, servet unsurlarını da bildirmekle yükümlüdürler.

2– Vergi mükellefi tarafından bildirilen, ya da inceleme sonucu tespit edilen servetin bir evvelki yıl beyannamesinde gösterilen servetinden fazla olduğu takdirde, bu fazlalığın, bildirilen gelir toplamını aşması halinde, aşan miktar üzerinde vergi alımını öngörmekte ise de,

3– Sözkonusu verginin alınabilmesi için;

a) Servet artışın gelir unsurları dışındaki kaynaklardan elde edildiğinin ödevlice izah ve ispat edilememesi.

b– Servet beyannamelerinin Maliye müfettişleri ya da hesap uzmanlarınca incelenmesi şartına bağlanmaktadır.

4) Bulunan matrah farkı ne olursa olsun ödevli adına kaçakçılık cezası kesilmez,

5– İlk defa servet bildiriminde bulunması halinde geçmiş devrelere ilgili delil teşkil etmez... vs.

Görüldüğü gibi anılan yasa hükmü uygulamada fazla bir işlerliğe sahip olmadığı gibi, servet beyannamelerinin vergilendirilerek değiştirileceği (vergi idaresi) yasa sağlanması halinde 6 milyar dolayında gelir sağlanması düşünülmektedir) hakkında hazırlanan yeni yasa tasarısının da ekonomik mali geçerliliğin etkinliliği olmamakta, sonuç olarak vergi kaçırılmasını önleyici, caydırıcı tedbirler bulunmamaktadır.

Her türlü işlemin belgelenip kitabına uydurulmasında hiç bir zorluğun çekilmediği serbest piyasada, örneğin yüzde 10 karşılığı istenilen miktarda fatura alınabileceği durumu karşısında servet farkının gelir unsurları dışındaki kaynaklardan elde edildiğinin ödevli tarafından açıklığa kavuşturulamaması kaydı bir şey ifade etmemektedir.

Tüm beyannamelerin vergi dairesi elemanlarınca alınıp, korunduğu ve gerekli vergi tahakkuku yapıldığı halde, servet beyannamelerinin inceleme yetkisinin sadece Maliye müfettişleri ve hesap uzmanlarına verilmesi anlaşılır bir şey değildir. Milyonlarca vergi ödevlisine karşın sayısı binin altında olan bu denetim elemanlarınca servet beyannamelerinin incelemesi ve etkin bir inceleme yapılacağı komikliği ortadadır.

Gerek ilk defa servet bildiriminde bulunması hali ve gerekse inceleme sonucu bulunan servet farkının kaçakçılık kapsamına almamaktan hükmü vergi kaçırmayı meşrulaştıran bir misyon üstlenmektedir. Anayasa ile ilgili yasa hükümlerine aykırılık gösteren bu uygulamada, servet bildiriminde bulunan dürüst vergi ödevlisi adeta enayi yerine konulmak istenmektedir.

Yakın zamana kadar dış politikanın 'tabu', tartışılmaz olduğunu gösterilen özen servet unsurları için geçerliliğini korumaktadır. Yıllık beyannamelere ek olarak verilen servet beyannamelerini uygulamada yerine getirilmesi gereken bürokratik, şekli bir formaliteye büründüğü abartma değildir.

Yasa hükmü, aşağıda belirlenen düzenlemeleri içermesi halinde, etkin bir işlerliğe kavuşacaktır. Zaten günler ihtiyaç da bu noktadadır.

ÖNERİLER

1– Servet beyannamelerinin günün koşulları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,

a– Bir oto kontrol aracı olarak etkin bir şekilde kullanmak için gerekli yasal değişikliğin yapılmasının sağlanması,

b) İnceleme sonucu bulunan farkın kaçakçılık kapsamına alınması.

c) Vergi dairesi elemanlarına SB inceleme yetkisinin verilmesi, idarece res'en takdirin yapılması,

2– Bir gecede yüzbinlerce lira harcayan ve büyük bir sefahat içinde yüzen yüksek gelir sahiplerinin tüketimlerinin vergilendirilmesi hükümlerinin etkinleştirilmesi,

3– Büyük toprak sahiplerinin vergi ödemesini sağlayan yeni yasal değişikliklerin yapılması,

4– Vergi İtiraz, Temyiz Komisyonlarının yetkilerinin artırılması, zaman alıcı ve anlamsız kademelerin kaldırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Yukarıda belirtilen madde hükmünde de açıkça görüldüğü gibi ekonomik mali geçerliliği kalmayan maddelerin günümüzün koşulları dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi kaçınılmaz olmuştur. Aksi halde ölü birer madde olarak var olma dışında değişen bir şey olmayacaktır.

DP ve MSP'den sonra ...

Hedef : MHP!

—Merhabalar Sayın Ecevit...

— Saygılar Sayın Çağlayangil...

Birbirlerini bu şekilde selamladıktan sonra Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit ile Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil görüşmeye başlamak üzere koltuklarına yerleşti.

Görüşme isteği İhsan Sabri Çağlayangil'den gelmişti.

Yıllanmış Dışişleri bakanlarından ve AP'nin kurmaylarından Çağlayangil, Ecevit'e Demirel'in bir teklifini getirmişti.

Teklife göre, Demirel, MSP ile MHP'yi siyasal yaşamdan silmek, en azından iyice küçültüp etkisizleştirmek için Ecevit'in yardımını istemekteydi!

Ecevit, görüşmenin o bölümünde Çağlayangil'in sözünü kesip, devreye girdi:

— Bu konuda ne yapabilirim?

Çağlayangil cevap verdi:

— Seçim Kanununu değiştirelim!

Ve Çağlayangil hemen Seçim Kanununda yapılacak değişikliğin izahına girişti.

Kanunda yapılacak bir değişiklikle, sağdaki oylar AP'de, soldaki oylar da CHP'de toplanabilecekti...

Böylelikle de, küçük partiler siyasal yaşamdan silinebilecekti...

CHP Lideri, Çağlayangil'i dikkatle dinledi ve onun bu teklifini anında reddetti.

Derken, görüşme de böylece bitti.

● ● ● ● ●

Görüşme bitince ve Çağlayangil sonucu Demirel'e iletince, AP lideri şöyle dedi:

"Şu halde diğer stratejimizi izlemeye devam etmeli..."

Neydi diğer strateji?

● MSP ve MHP'yi bölmek...

● Özellikle de, MHP oylarını AP'ye çekebilmek...

Zaten AP, hem MSP ve hem de MHP içindeki bir kesimle irtibat halindeydi?

MHP ile irtibatı da, MHP kurulduğu günden beri Türkeş'in baş yardımcısı olan, ama 1977 seçimleri sırasında AP'ye katılan Mustafa Kemal Erkovan yönetmekteydi!

Beri yandan Süleyman Demirel, MHP tabanını AP'ye çekebilmek için, "Türk milliyetçilerinin komünizm karşısında yıkılmaz kalesi AP'de birleşelim, oyları bölmeyelim, bölüp de sağı güçsüz düşürmeyelim" fikrini işlemekteydi.

Ayrıca, eğer AP 300 milletvekiliyle iktidara gelirse, Anayasayı da değiştirip "milli devlet, güçlü iktidarı" gerçekleştireceklerini vadetmekteydi.

İşte Demirel; kâh açıktan, kâh elaltından MHP seçmenine bu mesajları iletiyor şimdi...

Önümüzdeki seçimlerde MHP'yi eritebilmektir bütün niyeti!

Eritir mi eritir.

Bu konuda ustalığını ispat etmiştir.

DP'yi tamamen, MSP'yi de kısmen eriten Demirel'in şimdiki hedefi: MHP'dir!

Eh Ecevit de şu ve şuna benzer sözleriyle Demirel'in ekmeğine yağ sürmektedir:

"AP, MHP'lileşme sürecini de tamamlamış ve artık MHP'nin ta kendisi haline gelmiştir..."

Kimbilir onun bu sözleri Demirel'i nasıl da keyiflendirmiştir?

Zaten Demirel'in de gayesi, AP'yi MHP'li seçmene işte böyle gösterebilmektir.

Seni gidi Süleyman Bey seni...

Keyifli, keyifli gülersin değil mi?

Folklor ekibi TİKP Van Merkez ilçe kongresinde oyunlarıyla kongreye renk kattı.

TİKP Van Merkez, Kiraz ve Ödemiş İlçelerinden kampanyamıza sesler

TİKP Van Merkez, Kiraz ve Ödemiş ilçeleri bir yandan kongrelerini büyük bir coşku içinde yaparlarken, diğer yandan kongrelerini "Daha Güncel Daha Güçlü Bir Aydınlık" şöleni haline getirmek için çalıştılar.

Bugün köşemizde TİKP Van Merkez İlçe, Kiraz ve Ödemiş ilçelerinin gönderdikleri mektupları yayınlıyoruz.

"TİKP Van Merkez İlçesinin Birinci Kongresini yaptık. Bütün eksiklerimize rağmen Van'da hiç bir kuruluşa nasip olmayan bir kongre oldu. Kongre saatinin sabah 10.30 olması ve kış ayına rastlaması gerek çevreden gerekse şehir içinden katılımı engelleyen nedenler arasındaydı.

"Sırayla kürsüye gelen konuşmacılar, anarşi ve pahalılık konusunun yanında güncel olan Afganistan'ın işgalini sık sık vurguladılar. Diğer gündem maddelerinin görüşülmesinden sonra yeni yöneticiler seçildi. Bu esnada folklor ekibi Diyarbakır yöresinden oyunlar sergiledi. Daha sonra Merkez İlçe Örgütü adına bir konuşma yapan bir arkadaş konuşmasını Aydınlık'ı tanıtmakla sürdürdü.

"Daha Güncel ve Daha Güçlü Aydınlık" kampanyasını burada da açtığını ilan etmesi üzerine masanın etrafında iki kuyruk oluştu. Aydınlık için yapılan destek özellikle Apocular tarafından katledilen Zeki Ön, Adil Turan, Hasan Erkılıç ve aramızda olmayan İbrahim Cacım için yapılan destekler dikkati çekiyordu.

"Aydınlık için yapılan desteğin sayımına geçildiğinde folklor ekibi Van yöresi oyunlarını sergiliyordu. Kongremiz Aydınlık'ı destekleme şölenine dönüşmüştü. Aydınlık için 15 bin 60 lira, 1 saat ve bir kemer destek yapılmıştı. Kongremiz Aydınlık'ı destekleme coşkusuyla sona erdi."

TİKP KİRAZ İLÇESİNDEN
6 BİN 200 LİRA

"Bizler, Türkiye İşçi Köylü Partisi Kiraz İlçe Örgütünün üyeleri olarak yapılan 1. Kongremizde Aydınlık'a 6 bin 200 lira destek sağladık. Tüm il ve ilçelerdeki arkadaşlara sesleniyoruz. Halkın Aydınlık'ı için elimizde avucumuzda ne varsa, bütün gücümüzle destek sağlayalım. Bizler ne kadar fedakarlık yaparsak halk da o kadar bizi destekleyecektir. Fedakarlığımızla halkı coşturalım."

TİKP ÖDEMİŞ İLÇESİNDEN
2 BİN 5 LİRA

"Sevgili Aydınlık,

"Biz TİKP Ödemiş İlçesinin üyeleri Kongremizde senin için 2 bin 5 lira destek sağladık. Seni bütün gücümüzle destekliyor, bundan sonra da desteklemeye devam edeceğiz. Halka hizmet yolunda sana başarılar dileriz."

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

DİVRİĞİ SİVAS — Süleyman Demirel'e açık mektup

BU GİDİŞLE SIRTIMIZDAKİ GÖMLEKLERİMİZİ DE ALACAKSINIZ

Ben 53 yaşında kaderiyle başbaşa bırakılmış emekli memurlardan biriyim. Herkes gibi ben de basın, TRT ve televizyonu takip ederim.

Sayın Demirel, siz on yıldan fazla Başbakan oldunuz. Hele bu gelişinizde büyük vaatlerle bolluklar olacağını, anarşinin kazınacağını yeni bir ahenk, yeni bir kalkınmış ekonomi olacağını, hak ve özgürlüklerin adaletsiz kazançların önleneceğini vadettiniz. Ve yüz gün sabredin dediniz.

Evet Başbakanım, bütün bunları siz söylemiştiniz. Sekseninci gününüze dek ne oldu? 300 insan öldü, anarşi daha çok tırmandı, iki defa Türk parası değer kaybetti, halkımıza layık olmayan zamlar yaptınız.

Bunca vali, bunca kaymakam, genel müdür müsteşar, öğretmen kıyımı ve odacıya kadar nakil ve sürgünler yaptınız. Bütçedeki parayı yol harcırahlarına harcadın. Evet, IMF'ye teslim oldun. Halk üzerinden kazanç sağlayan bir avuç toprakağalarına ve para babalarına yarandın. Bütün bunlar 80. gününüze kadar olanlardır. Hayır diyecek bir Allahın kulu var mı? Sizden başka.

Sayın Başbakanım, bu gidişinizle sırtımızdaki gömleklerimizi de alacaksınız. Sizin adalet ve insafınız bu mu? Bu millet sizden adalet, hizmet ve hakça bir düzen istiyor. 14 Ekim seçimlerinde partine oy veren seçmen partine küskündür. Ecevit hükümetine çatarak, IMF'ye bizi sattı, kuyruklar, yokluklar anarşi, karanlık bir Türkiye, bu hükümet ve başı gider bu dertler biter, diyen siz değil miydiniz? Ben hükümet olursam ucuzluk olur, anarşi kalkar diyen siz değil miydiniz?

Olmaz böyle.

Yusuf Tunç
Emekli Memur

TRABZON

İçişleri Bakanlığının dikkatine sunuyoruz

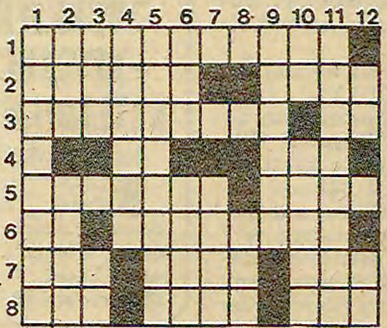
Moloz'da bir işçi olarak ekmek fabrikasında çalışmaktayım. 6 Şubat 1980 saat 02.30 sularında evden işe giderken fabrika yakınlarında polis arabası olduğunu sonradan öğrendiğim Röno marka araba kaldırımın üzerine çıkarak süratle üzerime geldi. Kendimi yan tarafa atarak canımı zor kurtardım.

Arabadan inen (1. Şubede Komiser) şahıs kendisinin polis olduğunu söyledi. Nereye gittiğimi sordu. Ben de fabrikaya çalışmak için gittiğimi söyledim. Bana "bin arabaya da birlikte gidelim" dedi. Bende arabaya bindim. Fabrikanın önüne geldiğimizde bana "sen yalan söylüyorsun, bu fabrikada çalışmıyorsun" dedi. Bende "hayır, ben burada çalışıyorum. İnanmıyorsanız inip içerde çalışan işçilere soralım" dedim. Fakat aşağı inmediler. Hangi evde kaldığımı sordular. Evimin adresini söyledim. Bunun üzerine geriye dönerek eve doğru gitmeye başladık. Fakat eve yaklaştığımızda arabayı durdurarak bana vurmaya başladılar. Arabada sürücüyle birlikte dört kişi vardı. Küfür ettiler. "Sen faşist misin, komünist misin?" diye sordular. Ben de hiç cevap vermedim. Bunun üzerine beni öldürmekle, denize atmakla tehdit ettiler. Ben gene hiç sesimi çıkarmadım. Daha sonra tekrar geri dönerek Gülbahar Karakoluna getirdiler. İfademi aldıktan sonra nezarete attılar. Öğlen saat 11.00 sularında çalıştığım Ekmek Fabrikasının patronuna telefon ettiler. Orada işçi olduğumu öğrendikten sonra serbest bıraktılar. Beni hangi suçdan alakoyduklarını bilmiyorum, sordum söylemediler.

Suçsuz olduğum halde sözümü dinlemeyecek kanunlara aykırı hareket eden bu memurları şikayet edeceğim. Suçsuz insanların karakollarda bu tür hakaret ve saldırıya uğramaları önlenmelidir.

Necmi İnan
Sahil Ekmek Fabrikasında
İşçi

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Mimar Sinan'ın en ünlü eseri. 2) Üstünü kapatıp saklamak - Eskiden saraylarda harem ağalarına verilen ad. 3) Berelemek, zarar vermek - TERSİ bir harfin okunuşu. 4) TERSİ bir renk - TERSİ bir nida. 5) İstekler anlamında - Tasvip. 6) Bir harfin okunuşu - Kamulaştırma. 7) Bir siyasi parti - TERSİ ayırdedilemeyecek kadar benzeri - Bir erkek ismi. 8) Anadolu'da eski bir uygarlık - Cenaze - Bir soru eki.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Anlaşma. 2) Vücutta oluşan azotlu madde - Üzerine papuç giyilen yumuşak deriden yapılan bir çeşit ayakkabı. 3) Limitedin kısaltılmışı - Geometride bir sayı. 4) Belirli bir süre çalıştıktan sonra işi ile ilgisi kesilerek kendisine aylık bağlanan kimse. 5) Bir insanın başına kötü şeylerin gelmemesini dileyen, bir halk deyimi. 6) Bir Kamu İktisadi Kuruluşu - Bir yanardağ. 7) Sahtekarlık, ikiyüzlülük. 8) Bir çeşit börülce. 9) Önde gelen, tercih. 10) Bir ünlem - Gelenek. 11) TERSİ sözleşme. 12) Bir hayvan - Korku ifade eden bir ünlem.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	A	R	A	C	A	O	Ğ	L	A	N	■
2	U	R	A	R	T	U	■	A	İ	D	A	T
3	T	A	L	İ	■	■	A	■	T	A	S	E
4	B	M	■	■	A	■	L	A	V	M	A	N
5	Z	A	R	A	R	L	A	■	A	■	■	A
6	A	■	A	K	Ş	A	M	■	N	A	İ	L
7	D	A	N	A	■	S	E	Y	Y	A	R	E
8	E	B	A	D	■	A	T	■	A	■	E	M

Vance, Avrupalı liderlerle ayrılıkları gidermeye çalıştı

● *Sadece Rusya ve yandaşları olimpiyatlara katılırsa Fransızlar Moskova'ya gitmeyecek*

ROMA/LONDRA/PARİS

ABD Dışişleri Bakanı Vance, Avrupa gezisinin son durağı Londra'da temaslarına başladı. Vance daha önce Batı Almanya, İtalya ve Fransa yetkilileriyle görüştü.

Vance İtalya Dışişleri Bakanı Ruffini ile yaptığı kısa görüşmeden sonra gazetecilere bir açıklama yaptı. Vance, Avrupa Ekonomik Topluluğu Dışişleri Bakanları toplantısında teklif edildiği gibi Afganistan'ın tarafsızlığını güvence altına alma konusunda genel olarak görüş birliğine vardıklarını söyledi.

Vance İtalya'da ayrıca Devlet Başkanı Partini ile de görüştü.

FRANSA'DAKİ TEMASLAR

ABD Dışişleri Bakanı, Fransız Dışişleri Bakanı François-Poncet ile yaptığı görüşmeden sonra ise, Afganistan meselesinin tahlili ve kaynakları konusunda iki tarafın büyük ölçüde aynı düşündüğünü, ancak alınacak önlemler konusunda hâlâ bazı farklılıklar taşıdıklarını ifade etti. Vance, farklılıkların ne olduğunu açıklamadı. Fransız yetkilileri dörtbuçuk saat süren görüşmenin, Fransız-Amerikan ilişkilerindeki ayrılıkları giderme imkanı yaratabileceğini ifade ettiler.

Bu arada, Fransız Spor ve Gençlik Bakanı Soisson'un, sadece Sovyetler Birliği ve yandaşlarının katılması halinde, Fransa'nın Olimpiyat oyunlarına katılmayacağını söylediği bildiriliyor. Bilindiği gibi şu ana kadar Fransa, Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesine kesinlikle karşı çıkmaktaydı.

İNGİLTERE

Londra havaalanında ABD'nin Londra Büyükelçisi tarafından karşılanan Vance, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'la görüşmeye gitti.

Gözlemciler, Vance'in Londra gezisini yorumlarken, İngiltere Başbakanı Thatcher'in son olaylar sırasında ABD'nin sadık bir müttefiki olarak davrandığını hatırlatıyorlar.

ROGERS, RUSYA'NIN ASKERİ ALANDA BATIYI GERİDE BIRAKMAK ÜZERE OLDUĞUNU BELİRTTİ

WASHINGTON (AA)

NATO Başkomutanı Bernard Rogers, konvansiyonel ve nükleer silah alanında Sovyetler Birliği'nin Batıyı da geride bıraktığını ya da bırakmak üzere olduğunu söyledi.

Senato Alt Komitesinde konuşan Rogers, Doğu ve Batı arasındaki bu dengesizliğin, Batı için çok önemli bir tehlike oluşturduğunu, [illegible] 15 yılda Batı aleyhine dönüşen durumun 1980'lerde yeniden dengelenmesi için gerekli önlemlerin alınmasını istedi.

Gayrisafi milli hasılanın yüzde 13 ila 15'ini savunma harcamaları için ayıran Sovyetler Birliği'nin, birçok alanda Batı ülkelerine iki ya da üç kat fark yaptığını söyledi.

Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü hava ve deniz yoluyla başka bir bölgeye nakletme konusunda çok geliştiğini bildiren Rogers, bunun örneklerinin Angola'da, Güney Yemen, Etyopya ve Afganistan'da görüldüğünü kaydetti.

Soames, ZANU liderine ültimatom verdi

Mugabe, engelleme sürerse yeni bir savaşa başlayacaklarını söyledi

SALISBURY

Zimbabve'de ZANU lideri Mugabe ile İngiliz Vali Lord Soames yeni bir görüşme yaptı. Soames'in Mugabe'ye taraftarlarının ateşkes anlaşmasını ihlal ettiğine dair bir ültimatom verdiği, ancak Mugabe'nin bu iddiayı kesinlikle reddettiği bildirildi. Mugabe, Soames'e "Tam teslimiyet [illegible]" [illegible] Başbakan Muzorewa'ya bağlı başıbozuk güvenlik kuvvetleri son o[illegible]laylardan sorumludur" dedi.

Mugabe ayrıca Soames'e ZANU'ya karşı [illegible] girişmesi halinde 15 bin silahlı taraftarıyla yeniden silahlı mücadeleye başlayabileceklerini bildirdi.

Bu arada eski Başbakan Muzorewa, ZANU ya da ZAPU'nun seçimleri kazanması halinde Güney Afrika'nın [illegible]

Sovyetler, Kanada seçim sonuçlarından memnun

MOSKOVA (AP)

Sovyet "Pravda" gazetesi, Kanada'daki [illegible] Muhafazakar Partinin, "Sovyet düşmanı siyasetin destek görmemesinden" seçimlerde kaybettiğini iddia etti. "Pravda 9 ayda Clark hükümetinin ekonomik ve sosyal [illegible]

Gazete, Başbakan seçilen Trudeau'nun, [illegible] ile ABD arasındaki gerginliğin azaltılması ve yumuşamanın sürdürülmesi [illegible]

El Salvador'da yönetime karşı tepkiler artıyor

SAN SALVADOR (AP)

El Salvador'un başkenti San Salvador'da 5 bin kişilik [illegible]

Brown, Rusya'yı frenlemek için müttefiklerin desteğini istedi

WASHINGTON (AA)

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Sovyetlerin Afganistan'daki işgalini frenlemek amacıyla, ABD tarafından [illegible]

İRAN

[illegible]

BAĞDAT PAKTI

[illegible]

İşte kepenk kapama eylemi böyle olur!

Kabil esnafı, işgalci Ruslara dükkan açmadı

● **Direniş kuvvetleri Pakistan-Kabil karayolunu ele geçirdi**

KABİL/İSLAMABAD (AJANSLAR)

Direniş kuvvetlerinin protesto çağrısı üzerine Kabil'deki dükkan, mağaza ve işyerleri tamamen kapanırken, direniş kuvvetleri yaklaşık 250 kilometrelik Pakistan-Kabil karayolunu denetimleri altına aldılar.

Direniş Kuvvetlerinin çağrısı üzerine tüm Kabil esnafı kepenkleri indirerek Rus işgalcilerini protesto etti. İşportacılar da çalışmadı. Kapılar Sovyetlerin yüzüne kapandı.

Direniş kuvvetleri, önceki gece, sokağa çıkma yasağından sonra, dağıttıkları bildiride bütün işyeri sahiplerini kepenklerini kapatmaya çağırdı. Ertesi gün Kabil esnafı ve işyeri sahipleri kepenkleri indirdiler. Bu eylemin işgalci Sovyetler'e karşı bugüne kadar yapılmış en görkemli toplu eylem olduğu belirtiliyor.

Bir Batılı gazeteciyle konuşan bir esnaf da "Bugün büyük bir zafer kazandık. Afganistan halkı kendileri konusunda ne düşündüğünü Ruslara gösterdi" dedi.

Bu arada Rus darbesiyle işbaşına getirilen Babrak Karmel yönetimi, dükkan sahiplerini işyerlerini açmaya zorladı. Bu çabaların sonunda ancak çok az sayıda dükkan açıldı, diğer esnaflar eylemlerini sonuna kadar sürdürdüler.

DENETİM

Direniş kuvvetleri, Pakistan'dan Kabil'e giden ana yolu denetim altına aldılar. Peşaver, Torkham Hayber Geçidi ve Celalabad kentlerinden geçen yaklaşık 250 kilometrelik yol bir kaç kez direniş kuvvetleri tarafından kesildi. Celalabad'dan hareket eden Rus askeri konvoylarının bu yol üzerinde birkaç kez direniş kuvvetlerinin karşı saldırısına uğradığı bildiriliyor. Dağlık Celalabad-Kabil yolunda Afgan ordusunun da kuşatmadan çıkmak istediği, ancak direniş kuvvetlerinin ateşiyle karşılaştığı gelen haberler arasında.

GİZLİ TOPLANTI

Bu arada halen Celalabad'da bulunan İngiliz "Times" ve "Guardian" gazeteleri muhabirlerinin bildirdiğine göre, Babrak Karmel'in İçişleri Bakanı işgalci Rus ordusunun yüksek rütbeli 6 subayı ile gizli bir toplantı yaptı. Toplantıda, Pakistan sınırlarına kadar yayılacak yeni bir saldırının planlarının yapıldığı öne sürülüyor.

BÜYÜK HATA

ABD Savunma Bakanlığı yetkilileri, ABD'nin Sovyetlere bilgisayar satmakla büyük bir değerlendirme hatası yaptığını, çünkü Moskova'nın bu bilgisayarı askeri malzeme yapımında kullandığını belirttiler. Yetkililer Sovyet silah fabrikalarında yapılan bu silahların Afganistan'da da kullanıldığını ifade ettiler.

300 BİN İŞGALCİ LAZIM

Kabil'deki Batılı diplomatik çevreler, ülkenin çeşitli bölgelerinde Rus işgalci birlikleri ile Afgan direniş kuvvetleri arasında çatışmaların şiddetlendiğini bildirirken, Sovyetler Birliği'nin şimdiye kadar hakim olduğu büyük kentlerde de denetimi yitirmeye başladığı belirtiliyor.

Ajansların bildirdiğine göre, olumsuz hava koşullarına rağmen, Afgan direniş kuvvetleri Rus işgalci birliklerine karşı özellikle Badakşan cephesinde savaşa devam ediyorlar.

Fransa Radyosu, Kabil'deki Batılı askeri uzmanlara dayanarak verdiği bir haberde, Rusya'nın Afganistan'ı tamamen denetim altına alması için 300 bin kişilik bir işgal ordusuna ihtiyaç duyduğunu söyledi.

Çin, AET Roma kararlarına karşı çıktı

PEKİN (AA-AFP)

ÇİN Halk Cumhuriyeti, AET Dışişleri Bakanlarının son Roma toplantısında ortaya attıkları "Tarafsız Afganistan" önerisine dolaylı olarak karşı çıktı. Çin'in resmi Sinhua haber ajansı Roma toplantısından sonra yayınladığı bir makalede, AET'nin önerisine hiç değinmeden, işgalci R[illegible] birliklerinin "Der[illegible] Afganistan'dan ge[illegible]mesi gerektiğini bildirdi. Çin, Rus birliklerinin sadece bir kısmının geri çekilmesinin de hiç bir zaman kabul edilemeyeceğini açıkladı.

"SPİEGEL" DERGİSİ, ÇİNLİ GAZETECİ TAN WEN RUİ İLE GÖRÜŞTÜ

"Avrupa'da iki blok karşı karşıya olduğundan, Sovyetler güneye sarktı, fakat hedef Avrupa'dır"

Tan, Spiegel muhabirleri Wild ve Terzani ile görülüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Alman dergisi, "Der Spiegel", Çin'de yayınlanan "Jenmin Jibao" (Halkın Gazetesi) Dış Politikası Müdür Yardımcısı Tan Wen Rui ile bir söyleşi yaptı.

Tan'la yapılan söyleşiyi kısaltarak sunuyoruz.

SPİEGEL: Bay Tan, Çin yumuşamayı sadece Sovyet sahtekarlığı olarak gördü. Fakat yumuşama Batı için bir gerçekti. Aralık ayından beri daha fazla savaştan bahsediliyor. Bu olay gündeme gelirse Çin'in Batı ve Sovyetlere karşı tutumu ne olacak?

TAN: Çin'in yumuşamaya karşı olduğunu sanmak yanlıştır. Çinliler barışı koruyacak bir yumuşamadan yanadır. Savaş hazırlıklarını kamufle eden bir yumuşamaya karşıdır. Bu nedenle biz Batı Avrupa ülkelerinin gerilimi azaltmak için Sovyetlerle temas kurma çabalarını anlayışla karşılıyoruz. Bir Çin şiirinde şöyle denir: "Çiçekler aşka hazırdır, ancak akan suyun bundan haberi yoktur."

SPİEGEL: Bununla yumuşama konusunda ne demek istediniz?

TAN: Şunu demek istiyorum: Batıda yumuşama arzusu olmasına rağmen, bu arzu Sovyetlerin jeostratejik amaçları peşinde koşmasını engellemeyecektir.

SPİEGEL: Size göre bu amaçlar nelerdir?

TAN: Ortadoğu, Afrika —özellikle Afrika Boynuzu— Afganistan, Hindiçini. Bütün bu bölgeler üzerinde Sovyet hegemonyacılığının gölgesi bulunuyor.

SPİEGEL: ABD, Sovyetler, Çin gibi dünya politikasındaki üçlü ilişkide, Amerika için en önemli muhatap Sovyetlerdi. Şimdi temelde bir değişiklik göze çarpıyor. Bu durum, Çin'le Amerika arasında bir askeri ittifaka yol açacak mı?

TAN: Gerçekte Sovyetler, Amerika için hiç bir zaman gerçek bir ortak olmadı. Daha ziyade Amerika'nın rakibiydi. Sonra Amerika ile Çin arasında diplomatik ilişkiler kuruldu ve bu ilişkiler iyidir. Çin ile Amerika arasında askeri bir ittifak hiç bir zaman olmadı ve asla da olmayacak.

SPİEGEL: Fakat Deng Siaoping, Amerikan Savunma Bakanı Harold Brown'a "Çin ile ABD dünya barışını Sovyet hegemonyacılığına karşı korumak için ortak bir şeyler yapmalıdır" demişti. ABD ve Çin Sovyetlere karşı ortaklaşa ne yapmalıydılar?

TAN: Sanırım Deng, sadece ABD ile Çin'i kasdetmedi. Biz diğerlerinin de Sovyet ilerlemesini durdurmak için somut bir şeyler yapması görüşündeyiz.

SPİEGEL: Bunu nasıl yapacaklar?

TAN: Görüşümüze göre, birincisi savunmalarını güçlendirmeliler, ikincisi Sovyetlerin stratejik hazırlıklarını akamete uğratmalılar, üçüncüsü yatıştırma politikasına karşı savaşmalılar. Tabii ki her ülke, örneğin Afganistan'ın işgali karşısında hangi somut önlemler alabileceği konusunda kendi imkanlarını gözönüne alarak karar vermelidir.

SPİEGEL: Çin hangi önlemleri aldı?

TAN: İki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirme görüşmelerini kestik, Olimpiyatlar konusunda görüş belirttik ve Afganistan halkının Sovyet işgaline karşı direnişini destekleyeceğiz.

SPİEGEL: Amerika ile Çin yakında birbirlerine subaylar gönderecek. Çin Halk Kurtuluş Ordusunun subayları Amerikan Askeri Akademisi West Point'te eğitilecek. Bu durum Sovyetleri deli etmez mi?

TAN: Subay değiş-tokuşu dostluğun gereğidir. Subayların eğitimi konusunda ise hiç bir şey bilmiyorum.

SPİEGEL: Çin, Afganistan işgalini sürprizle karşıladı mı?

TAN: Parti Başkanı Hua, Avrupa seyahati sırasında bu bölgedeki tehlikeye dikkat çekti. Moskova'nın stratejik ağırlığı Avrupa'dadır. Burada iki askeri blok karşı karşıya olduklarından Sovyetler Birliği güneye doğru sarkmak zorundadır. Avrupa'yı kuşatmak için.

SPİEGEL: Tito'nun ölümünden sonra, Yugoslavya'da Sovyet yanlısı bir grup Moskova'yı "kardeşçe yardıma" çağırırsa, Çin'in tutumu ne olacaktır?

TAN: Bu da tahmine dayanan bir soru. Tito ülkenin kendisini savunacak durumda olduğunu açıkladı. Ayrıca, Yugoslavya'da böyle bir grup var mı bilmiyorum. Olsa bile bunlar halk tarafından desteklenmeyecektir. Yugoslav[illegible] kendini savunma isteği büyüktür.

SPİEGEL: Afgan[illegible] işgali kararlaştırıldığında, Sovyet [illegible] bürosunda olanlar sizce nedir? Şahin[illegible] Brejnev'e galip mi geldi, yoksa Brejnev'in kendisi mi şahin oldu?

TAN: Biz Sovyet yönetimini şahinler ve güvercinler diye ikiye bölmüyoruz.

SPİEGEL: Sovyetlerin bu eylemi, kendilerini BM'de ağır yenilgiye uğrattı. Carter Sovyetlere karşı yeni bir doktrin ortaya koydu. Moskova herhalde böyle felaket bir sonuç beklemiyordu. Moskova dünyadaki tepkiyi yanlış mı değerlendirdi?

TAN: Sovyetler Birliği bir protesto olacağını önceden görmüş olmalı, ancak böylesine güçlü olacağını tahmin etmemiştir. Tepki 1968 Çekoslovakya işgalinden daha güçlüydü. İslam Konferansı Sovyetleri mahkum etti. Ancak stratejik hedeflerini gerçekleştirmek için, Moskova her riski göze almışa benziyor. Sovyetler saldırganlığının meyvelerini zor hazmedecektir. Vietnam'ı elde tutmak için günde 3 milyon dolar harcamak zorundadır.

SPİEGEL: Biz Çin dış politikasının bir kaç durumda ağır hata yaptığı görüşündeyiz. Bu konuda konuşabilir miyiz?

TAN: Lütfen.

SPİEGEL: İran konusunda Amerika gibi Çin de son ana kadar Şahı destekledi. Çin de Şahın yakında yıkılacağını göremedi.

TAN: Bizim politikamız, ülkelerin iç işlerine karışmamak esasına dayanır. Çin hükümeti İran'la iyi ilişkiler kurmanın çabası içinde olmuştur. Pehlevi hükümeti tek anayasal hükümet olduğu için onunla temas kurmak zorunda [illegible]dık. Biz onun İran'ın bağımsızlık politikasını destekledik. Bu, bizim onun [illegible] politikasını desteklediğimiz anlamına [illegible]

SPİEGEL: Çin, [illegible] de parçalanmasını önleyemedi. Kamboçya'nın Vietnam'ın eline [illegible] de önleyemedi. Şimdi Tayland'ı korumayı öneriyor. Çin'in bu tutumu karşısında Asya ülkeleri Çin'i kağıttan kaplan olarak görmeyecekler mi?

TAN: Çin'in ekonomisinin [illegible] gelişmemiş ve askeri bakım[illegible] olduğunu biliyoruz. [illegible] politikasında önem[illegible] oynamayacak demek değildir. Çin kimseden korkmaz.

SPİEGEL: 1975'e kadar Çin Asya'dan bütün Amerikan güçlerinin çekilmesini istedi. Şimdi başucunuzda Sovyet yanlısı bir Vietnam var. O zaman yanlış bir politika izlemediniz mi?

TAN: Dünya durumu değişti. O zaman Amerika Vietnam'a saldırdı. Biz Vietnam'ı destekledik. Sovyetler bu dönemi silahlanmakla geçirdi. Şimdi en büyük savaş tehlikesi Moskova'dan geliyor.

SPİEGEL: Amerika'nın Asya ülkelerini Sovyetlere karşı desteklemesini kabul ediyor musunuz?

TAN: ABD, Asya halklarının Sovyet hegemonyacılığına karşı savaşını desteklemeye hazırsa bunu selamlarız. Amerika hegemonyacı bir politika izlerse ona da karşı çıkarız.

SPİEGEL: Geçmişte, Çin kendini daima yoksul ülkelerle bir tuttu. Çin'in şimdiki Batıyla birleşme ve Amerika ile işbirliği politikası, size zarar vermiyor mu?

TAN: Üçüncü Dünya ülkelerini biz hâlâ hegemonyacı politikaya karşı esas güç olarak görüyoruz. Bunlardan çoğuyla ilişkilerimiz iyidir. Bazıları bizim Batı ile işbirliğimizi anlamıyor olabilir. Fakat Batı ile işbirliğimizin Üçüncü Dünya ile ilişkilerimizi zedeleyeceğini sanmıyoruz. Batı ve Amerika da Üçüncü Dünya ile ilişkilerini d[illegible] uğraşı içindedirler.

SPİEGEL: Peki Çin bu tutumunu, desteklediği kurtuluş hareketlerine nasıl izah edecek? Tayland, Endonezya ve Filipinler'deki kurtuluş hareketlerini artık desteklemiyor musunuz?

TAN: Biz bu ülkelerin yönetimlerini milli bağımsızlıklarını korumaları için destekliyoruz. İç sorunlarına karışamayız. Fakat komünistler olarak ülkelerdeki komünistlerin mücadelesini destekliyoruz. Devrim ihraç edilmez, ilkesine bağlıyız. Devrimin zafere ulaşıp ulaşamayacağı ülkedeki devrimci hareketin gücüne bağlıdır.

SPİEGEL: NATO'nun silahlanma kararını destekliyor musunuz?

TAN: Evet. Sovyetlerin kendi SS-20 füzelerini haklı bulurken, Amerikan füzelerine karşı çıkmasını komik buluyoruz.

SPİEGEL: Çin-Sovyet ilişkilerini normalleştirme görüşmeleri başarıyla ve iki ülke arasındaki uzlaşmayla sonuçlanacak mı?

TAN: Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki ideolojik anlaşmazlıklarda bir uzlaşma sağlanması imkansızdır. Fakat iki ülke arasında normal ilişki kurulabilir görüşündeyiz. İlişkilerin normalleşmesi için de Sovyetler Birliği; birincisi, Çin sınırındaki askeri tehdide son vermeli; ikincisi, Moğolistan'daki silahlı kuvvetlerini geri çekmeli; üçüncüsü, Vietnam'ın Çin'e karşı provokasyonlarını ve Kamboçya'ya karşı saldırısını desteklemeye son vermeli; dördüncüsü, sınır ilişkilerini akılcı bir şekilde sürdürmelidir. Sovyetler Birliği şimdiye kadar bu istekler karşısında doğru bir tutum almadı.

SPİEGEL: 1980 yıllarını nasıl görüyorsunuz?

TAN: Birçok politikacı 80'li yılları 70'li yıllardan daha tehlikeli ve gerilimli olacağını söyledi. Bazıları durumu İkinci Dünya Savaşı yıllarıyla kıyasladı. Bu görüşlerin hepsine katılmıyorum. Gerçi barış için tehlike büyüdü. Sovyetlerin Afganistan müdahalesi bunu gösterdi. Fakat Sovyetler Birliği stratejik hazırlığını henüz bitirmedi. İç ve dış zorlukları var. Tabii ki Sovyetlerin son riski de göze alabilece[illegible] gözden çıkarma[illegible] hegemony[illegible] karşı uyanık ve hazırlıklı iseler, üçüncü dünya savaşı geciktirilebilir. Afganistan işgali, uyanıklığı artırması yönünden olumlu bir etkide bulundu.

MÜMTAZ SOYSAL'IN AFGANİSTAN MANEVRASI

Ragıp Duran

Milliyet gazetesi yazarlarından Mümtaz Soysal, Afganistan'a gitmiş. İşgalı görmüş, ihraç malı lider Babrak Karmel'le görüşmüş. İki gündür de gazetesindeki köşesinde makaleler yazıyor.

"Bulutların Arkası" (19 Şubat) ve *Kıyımdan Yıkıma"* (20 Şubat) başlıklı yazılarını çeşitli açılardan ele alıp değerlendirmek mümkün. Ama biz olayın özü üzerinde duracağız:

Milliyet yazarına göre Afganistan olayının özü şudur:

Amin, *"Sovyetlere zarar vermeye başlamıştı. Onun yüzünden Afganistan yitirilebilirdi. Olayın özü budur. Özü bu olduğu için de, 'Sovyetler Birliği saldırıya geçti. Afganistan'ın arkasından Pakistan, onun arkasından Basra Körfezi' gibi sözler yanlış".*

Soysal, geleneksel muğlak uslubu ile, işgali meşrulaştırmaya çalışıyor. Evet, işgal bir tek sözcükle geçiştirilmeye çalışılmış: *Yitirilebilirdi.* Hem de tırnak içinde. Ne demek yitirilebilirdi? Afganistan Brejnev'in tapulu arazisi mi? Kim neyi yitiriyor? Ortada 100 bin askerle gerçekleştirilmiş bir işgal var. Dağlarda çarpışan halkın üzerine yağan tonlarca bomba var. Sonra, *'Amin Sovyetlere zarar vermeye başlamıştı'* ne demek? Soysal, Afganistan'ı Sovyet etki alanında görüyor ve kabul ediyor. Bu nedenle Afgan Devlet Başkanı Sovyetlerin sözünün dışına çıkmamalıdır. Moskova da etki alanındaki bir ülkeyi yitirmemelidir. İşgale gerekçe bulan Soysal, daha da ileri giderek Sovyet harekatının bir amacının da *"Daha az baskı yapan, dolayısıyla da daha az tepki yaratan ve uzlaştırıcı bir iktidarı işbaşında tutmak"* olduğunu yazıyor.

İşgalle baskıları hafifleten Soysal, sadede geliyor.

'Tamam kardeşim. Rusya, Afganistan'ı işgal etmiştir. Ama, Sovyetlerin Pakistan veya Basra Körfezine inmek gibi bir emeli haşa yoktur" diyor Sosyal, Peki öyleyse, Rus işgalci birlikleri büyük bir direniş merkezinin bulunmadığı İran sınır bölgesinde ne yapıyor? Beni Sadr, Sadık Kutbzade, Ziya Ül-Hak, sınırlarına yaklaşan Rus tanklarına karşı savunma önlemlerini neden artırıyorlar? Körfez ülkeleri liderleri neden sürekli olarak bölgenin bağımsızlığını korumanın gerekliliğini vurguluyor? Ya iki aydır Rusya'dan Afganistan'a gönderilen yeni işgalci birlikler neye hazırlanıyor?

Dünya, Soysal gibi düşünmüyor. Ve Sovyetlerin körfeze inmek amacıyla, Afganistan'ı işgal ettiğini gayet iyi biliyor. Sovyet saldırganlığına karşı koymak için de önlemlerini alıyor. Ama bakıyoruz Soysal'a o, bu durumdan son derece rahatsız olmuş:

"(. . .) yeniden bir soğuk savaş ortamı yaratmak için Afganistan işgalinden bile önce başlatılmış olan uluslararası kampanyanın havasına girip kızgınlıkları körüklemek ve kamplara ayrılmış insanlar arasına Afganistan konusundaki tutumlarını bahane ederek, kuşku biraz daha nefret, biraz daha düşmanlık ekmek bu ülkeye yapılabilecek büyük kötülüklerden biridir."

Afganistan'a yapılan en büyük kötülük, Soysal'ın işgali meşrulaştırmaya çalışan ve Sovyet saldırganlığını örtbas eden tutumudur. Soysal, Sovyet harekatını Afganistan ile sınırlıymış gibi göstermeye çalışıyor.

Son olarak bir şey daha sormak istiyoruz: Rus tanklarının himayesindeki Babrak Karmel'le görüşüp Afganistan gerçeğini anladığını yazan Soysal, dağlarda çarpışan Afgan halkının görüşlerini öğrenme zahmetine neden katlanmadı? Ya Rus bombardımanı altında savaşan halkın yaşantısını anlatan basın mensuplarıyla alay niye?

Hayat, Babrak Karmel'in "Müslüman kardeşim" diye hitap ettiği Soysal'ı güç duruma düşürmüştür.

O, yazılarında kendi iç sıkıntılarını sergilerken bazı gerçekler karşısında teslim bayrağını çekmek zorunda kalmıştır. Aslında Soysal'ın yazdıklarını 27 Aralıktan beri Rus propaganda makinası yayıyor. Amin'in gaddarlığını, Kremlin'in hiç bir yere saldırmayacağını Moskova bin kere söyledi. Soysal, aynı nakaratı bir adım geri mevziden çalıyor.

Varsın, Soysal hayata karşı savaşmaya devam etsin. Sovyetlerin saldırgan olmadığını kanıtlamaya çalışsın. Ama ondan büyük Brejnev var. Her yaptığı ile Soysal'ı tekzip ediyor.

Batılı muhabirler Afganistan'ı anlatıyor

"Karmel yönetimi, direnişçilere karşı eşkiyalığı teşvik ediyor"

KABİL (AP)

Batılı gazeteciler, Afganlı direniş kuvvetlerinin Pakistan'dan gelen ana ikmal yolunu tamamen denetim altında tuttuklarını bildiriyorlar. Associated Press, Reuters, France Presse haber ajanslarının ve İngiliz Daily Telegraph gazetesinin temsilcisi 4 gazeteci, Celalabad'dan Kabil'e giden kamyon ve otobüs konvoyunda geçtiğimiz hafta yaptıkları yolculuğu ve bu arada uğradıkları baskınları anlattılar. İki direniş grubunun mevzilendiği yer arasında dört saat bekleyen konvoy, Kabil'e gitmekten vazgeçerek Celalabad'a döndü. Bu sürede Sovyet askerleri ortalıkta gözükmedi.

AP muhabiri başından geçen olayı şöyle anlatıyor:

"Konvoyda bulunan en az 6 araç yakıldı. Afganistan ordusuna ait 3 kamyon Kabil Nehrine atıldı. Yolu kesmek için iri kayalar konmuştu. Ağaçlar da devrilmişti. Yol daha önceki saldırılarla delik deşik olduğundan araçların geçmesi için dar bir yer vardı.

"Direnişçiler öldürmek için değil, konvoyu durdurmak için ateş ediyorlardı. Bu arada bir yolcu gözünden yaralandı.

"Hükümet yanlısı iki zırhlı araç sözde konvoyu korumak için dağa doğru rastgele ateş ediyordu. Sovyet yapısı zırhlı araçta radyo vardı. 30 kilometre uzaktaki Celalabad Kışlasından Sovyetlerin gelmesini isteyebilirlerdi. Fakat yardım gelmedi. Konvoy iki direniş mevzisi arasında sıkıştı kaldı. Bir direniş grubu ortadan yok olunca, araçlar gerisin geri Celalabad'a döndü.

"Yolda otobüse binmek isteyen bir düzine sivil vardı. Bunlar bir direniş grubunun kendilerini soyduklarını söylüyorlardı. Diğer direniş grubu ise sadece kimlik kontrolü yapmıştı. Zırhlı araç bunlara ateş açtı. Hırsızlara değil.

"İngilizce konuşan bir Afganlı yolcu, 'Gerçek mücahidler hırsızlık yapmaz, onlar sadece öldürmek için Rusları ve onları destekleyen Afganlı hainleri ararlar' dedi. Bu yolcu, hırsızları halkta mücahidlere karşı bir duygu yaratmak amacıyla iktidardaki 'Halk Partisi'nin teşvik ettiğini de söyledi.

"Bu hilenin pek etkisi olmuyordu. Birçok yolcu, yorgun ve kaygıyla bakan Halk Partisi yetkililerinin varlığına rağmen, direnişçilere olan yakınlıklarını açıkça ifade ediyorlardı. Bir yolcu, sessizce, 'Zırhlı arabalar olmasaydı' dedi ve sağ eliyle boğazını keser gibi yaptı.

"Ruslar Kabil ve Celalabad arasında helikopterle seyahat ediyorlar.

"Ancak akşamüstüne doğru bir Afganlı piyade taburu Celalabad'dan hareket etti. Fakat karanlık bastırdıktan sonra yanlarında 4 ölüyle birlikte geri döndüler. Ertesi sabah konvoy yine kuyruk oldu. Şoför, 'tankları bekliyoruz' dedi.

"Biz [illegible] olarak bir taksi şoförünü ikna ettik. Fakat şoför boğaza gelince, motorunun bozulduğunu bahane ederek durdu. Bu sırada ellerinde bıçak bir grup adam çevremizi sardı. Şoför onlara Patanca Rus değil, İngiliz olduğumuzu söyledi. Adamlar hemen gülümsediler ve ellerimizi sıktılar. 'Bunların hepsi mücahid' diyen şoför Kabil'e doğru yol aldı. Bir daha yolumuz hiç kesilmedi. Herhalde gerillalar bizim İngiliz olduğumuzu birbirlerine iletmişlerdi."

konuklarımız

Kıdem tazminatı sınırlanamaz

Özgür Aydıner

Yirmi-otuz yıl çalışan, çalıştığı süre içinde, ancak yaşayabilecek, kendini yenileyebilecek, ertesi güne üretim yapabilir canlılıkta girebilecek kadar ücret alan işçilerimizin, bir ölçüde umudu emekli ikramiyeleridir bilindiği gibi. Sosyo-ekonomik yapımız içinde, klasik işleyişten ötürü, belli bir birikimi şöyle dursun, ücretinden başkaca bir dayanağı olmayan işçimiz, emekli ikramiyesi ile yıllardır özlemini duyduğu birkaç kullanım aracı olacak,ekonomik bir güvence hissedecek belki de, ancak borçlarını ödeyebilecektir.

Oysa önümüzdeki günlerde meclise sunulacağı belli olan, şimdiki Bakanlar Kurulunun konuya ilişkin bir tasarısı, işçilerimize bu küçücük umudu da çok görür anlayışla ele alınıyor bence. Öyle sanıyorum ki, mümkün olsa, "işçiler kıdem tazminatı almasınlar canım" denecek nerdeyse.

İşçilere ödenecek kıdem tazminatı 1475 sayılı yasanın 14. maddesi ile düzenlenmiştir. Anılan değişik 14. maddenin, kıdem tazminatının hesaplanmasında ölçüyü düzenleyen 13. fıkrası ise geçen yıl, 14 Nisan 1979 tarihinde Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş, böylece bu fıkranın getirdiği sınırlama kaldırılmış ve hükümete yeni bir yasa hazırlanması için bir yıllık süre tanınmıştı. Hükümete verilen bu sürenin azalması, bugünkü Bakanlar Kurulunu harekete geçirmiş ve Çalışma Bakanlığı yeni bir tasarı hazırlığına başlamıştır.

Ancak, basından edinilen haberlere göre yeni tasarı, iptal edilen hükümden bile çok geri bir anlayışla ele alınmış ve işçilerimizin uzun yıllardan bu yana mücadele ile elde ettikleri kazanılmış haklarını zedeler biçimde kaleme alınmak üzeredir. Çalışma Bakanlığının tasarısı yasallaşırsa, işçilerin toplusözleşmelerle kazandıkları "kıdem tazminatının hesaplanmasında esas tutulacak ölçüler" bir çırpıda silinivereceklir. Yani, işçilerimizin bir anayasal kurum olan toplusözleşmelerle elde ettikleri haklar, bu yasa ile ortadan kaldırılacaktır.

Gerçekten, geçen yıl Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği 14. maddenin 13. fıkrası bile "Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı iş yasasına göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz" derken, Çalışma Bakanlığının tasarısında bu fıkraya ek olarak, "Şu kadar ki, en yüksek devlet memurunun beher hizmet yılı için ödenecek emekli ikramiyeleri bu miktarı eşit oluncaya kadar asgari ücret artışları kıdem tazminatının hesabında nazarı itibara alınmaz" hükmü getirilmektedir.

Yeni eklenen bu fıkranın, eklenme gerekçesi ise, emeklilik ikramiyeleri konusunda işçi-memur eşitsizliğini gidermek. Sözün özü, işçiler sanki çok büyük bir meblağ alıyorlarmış gibi, kamuoyundaki, işçi-memur ikramiyelerinin eşitsizliğinin oluşturduğu olumsuz ortamdan yararlanıp, tüm çalışanların ve özel olarak da işçilerin "kazanılmış haklarını" geri almak. Nedense beylerin akıllarına, memur emeklilerinin ikramiyelerini yükseltmek gelmiyor. Madem ki işçi-memur emeklileri arasında eşitsizlik var, madem ki işçiler fazlaca alıyor, öyleyse, az alsınlar. Böylece, denkleşsin her iki sosyal güvence kurumunun emeklilik ikramiyesi. Oysa, biliyorlar ki, memurların sendikaları yok, sosyo-ekonomik haklarını geliştirici olanağa sahip değiller. O yüzden, esas alınacak ölçü memurlara göre olmalı ki işçi sendikalarının uğraşları boşa gitsin.

Böyle bir girişim Anayasaya aykırı olur. Anayasanın hiçe sayılıp, çiğnenmesi demektir.

Biliniyor ki, iş yasası ve onun koyduğu kurallar daha çok kamu yararına olup, çoğunlukla buyurucu özellik taşırlar. En gerçeği de iş yasasının koyduğu kurallar, ilke olarak, her zaman ve her olasılıkta işçi yararına yorumlanır. Örneğin, kıdem tazminatının hesabında esas tutulacak ölçünün sınırları ancak işçi lehine olarak aşılabilir, aşılacağı öngörülebilir. Zararına olacak bir gerileme kesinlikle yasaktır. Bu bizim kişisel kanatimiz değil, iş yasasının ele alınış ereğinin özü böyledir. Bu nedenle hiç bir tasarı gözardı ederek yasa, işçiler aleyhine yeni hükümler getiremez.

Tasarının bu biçimiyle meclislerimizden geçeceğini sanmıyorum. Ancak "geçtiği takdirde, Çalışma Bakanlığının hazırladığı taslak, Bakanlar Kurulu tasarısı olarak meclislerden geçerek yasallaşırsa, yasal yollara başvurularak iptal ettirilecektir.

Teksif Sendikası Karşıyaka Şubesi delege seçimlerini Şube Başkanı Ahmet Yeterşans'ın listesi kazandı

ADANA (ÖZEL) Türk-İş'e bağlı TEKSİF Sendikası Karşıyaka Şubesi delege seçimlerinin ilki Bossa-1 Fabrikasında yapıldı. Seçimi mevcut Şube Başkanı Ahmet Yeterşans'ın listesi kazandı.

Şube Başkanlığı için eski Başkan Ahmet Yeterşans'ın yanı sıra bir grup sahte solcunun oluşturduğu DİSK adlı grubun desteklediği Bekir Yurt ve TEKSİF'ten ayrılarak DİSK'e bağlı Tekstil'e geçmeyi savunanların desteklediği Mehmet Kavral aday oldular.

3 bin 200 sendika üyesinin bulunduğu Bossa-1'de yapılan seçimler sonunda, Ahmet Yeterşans'ın listesi 1371, Bekir Yurt'un listesi 627 Mehmet Kavral'ın listesi 209 oy aldı.

800 üyenin bulunduğu Bossa-2'de delege seçimleri gelecek hafta yapılacak.

Kıdem tazminatının sınırlandırılmasına karşı tepkiler yoğunlaştı

■ Çalışma Bakanlığı kıdem tazminatını beher yıl için 40.500 lirada donduruyor

■ Anayasa Mahkemesi yasadaki tavan sınırı iptal etmişti ve karar 14 Nisanda yürürlüğe girecekti

İŞÇİ SERVİSİ

Anayasa Mahkemesinin, kıdem tazminatlarında tavan sınırlamasını kaldıran kararına karşılık Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan ve sınırlama getiren yasa tasarısına karşı işçi sendikalarının tepkileri giderek yoğunlaşıyor.

Pespeşe açıklamalar yapan işçi sendikaları kıdem tazminatlarının sınırlandırılmasını kabul etmeyeceklerini, Çalışma Bakanlığının hazırladığı yasa tasarısının işçi haklarından geri dönüş anlamı taşıdığını belirtiyorlar.

ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTAL ETTİĞİ YASA

Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği yasada, kıdem tazminatlarına esas olmak üzere 30 günlük ücret tutarının her yıl için hesaplanmasında, günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının yedi buçuk katından fazla olamayacağını öngören bir hüküm yer alıyordu. Asgari ücret 5 bin 400 lira olduğundan dolayı, kıdem tazminatlarının hesaplanmasında tavan sınırı beher yıl için 40 bin 500 lira tutmaktaydı.

Ancak Anayasa Mahkemesi 14 Nisan 1979 tarihinde aldığı bir kararla, kıdem tazminatına tavan sınırı getiren bu hükmü iptal etmiş ve hükümete yeni bir yasa çıkarması için bir yıl süre tanımıştı. 14 Nisan 1980 tarihinde dolacak olan bu süre içinde yeni bir yasa çıkmadığı takdirde, Anayasa Mahkemesinin kararı yürürlüğe girecek ve kıdem tazminatlarında tavan sınırlandırılması kalkmış olacaktı.

ÇALIŞMA BAKANLIĞININ YENİ TASARISI

Göreve başladığından beri işçiler aleyhine uygulamalarıyla tanınan Çalışma Bakanı Cavit Erdemir, Anayasa Mahkemesinin öngördüğü süre dolmadan yeni bir yasa tasarısı hazırladı. Tasarıda, kıdem tazminatlarına tavan sınırlaması getiriliyor ve yasa maddesine bir cümle eklenerek şöyle deniyor:

"Şu kadar ki, en yüksek devlet memurunun beher hizmet yılı için ödenecek emekli ikramiyeleri bu miktara eşit oluncaya kadar asgari ücret artışları kıdem tazminatının hesabında nazarı dikkate alınmaz."

Çalışma Bakanlığının bu yeni tasarısı ile işçilerin kıdem tazminatları, yüksek derecedeki emekli olmuş bir memurun emekli ikramiyesi ile sınırlandırılmış oluyor. Bu sınırlandırma işçilerin halen almakta oldukları kıdem tazminatının hemen hemen yarı yarıya düşmesine yol açıyor.

Bilindiği gibi Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu uzun bir süredir Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükmün, çıkarılacak yasaya aynen konmasını ve 40 bin 500 liralık sınırın bir süre daha korunması için yasaya geçici bir madde eklenmesini istemekteydi. TİSK ayrıca, kıdem tazminatı yükünün işverenlerin sırtından alınarak, oluşturulacak bir fondan karşılanmasını savunmaktaydı.

TÜRK-İŞ'İN ÖNERİSİ

İşçi sendikaları tarafından sert tepkilerle karşılanan Çalışma Bakanlığının yasa tasarısının hazırlanmasından önce, Türk-İş görüşlerini Çalışma Bakanlığına iletmiş ve şu önerilerde bulunmuştu:

"İş Hukukunun temel ilkesi uyarınca kıdem tazminatlarına tavan sınırı getirilmesi mümkün değildir.

"İşçinin her ne sebeple olursa olsun ölümü halinde, kıdem tazminatı alınacağının teminat altına alınması gerekir.

"İşverenleri kıdem tazminatı ödeme yükünden uzaklaştırabilecek hiç bir kayda, yasada yer verilmemelidir."

Türk-İş'in bu önerilerini dikkate almadan hazırlanan yeni tasarıya karşı tepkilerin önümüzdeki günlerde daha da yoğunlaşması bekleniyor.

Direniş sürüyor

Antalya Valisi: "Antbirlik'te anlaşma sağlanmazsa devlet güçleri fabrikaya girecektir"

■ İşveren temsilcileri Bakanlığın görüşlerini almak için Ankara' da

■ İşçiler ve ailelerindeki huzursuzluk devam ediyor

ANTALYA (ÖZEL)

Antbirlik işyerindeki direniş sürerken Antbirlik işvereni ile Antbirlik'te yetkili sendikalar arasında görüşmeler sürüyor. Bu arada taraflar arasında uzlaşma sağlamak için Antalya Valisi Kadir Uysal işçi ve işveren temsilcilerine Valilik binasında birer oda da tahsis etti. Gazetemize bir açıklama yapan Vali Kadir Uysal, tarafların uzlaşma sağlamalarından yana olduğunu belirterek, "İşçi ve işveren temsilcileri belli bir anlayış içinde anlaşmalıdır. Eğer uyuşma sağlanmazsa ve işçi veya işveren temsilcilerinden birisi 'Biz kesin olarak anlaşamıyoruz' derse, devletin güçleri fabrikaya girecek ve direnişi sona erdirecektir" dedi.

Öte yandan sendikanın isteklerini Antbirlik işverenine sunmasından sonra işverenin bakanlığın görüşünü de almak için Ankara'ya gittiği öğrenildi.

Antbirlik'te yetkili Tekstil, Sosyal-İş ve Gıda-İş Sendikaları ile DİSK yetkilileri ise önceki gün DİSK Bölge Temsilciliğinde toplanarak son durumu değerlendirdiler.

HUZURSUZLUK DEVAM EDİYOR

Direnişte bulunan fabrikalardaki işçiler de bu direnişin nereye kadar süreceğini bilmedikleri için huzursuzlukları devam ediyor. Fabrikada çeşitli fraksiyonlar birer köşe tutmuşlar ve sadece kendi bölgelerinin nöbetini tutuyorlar. Bu arada fabrikada işçi sayısı gün geçtikçe azalıyor. Bunun yanında fabrikaya çeşitli gruplardan işçi olmayan çok sayıda insan getiriliyor. Bu konuda görüşlerini açıklayan bir işçi şunları söyledi: "Zaten içeride az işçi kaldı. Birçokları gitti gelmedi. İçeride işçi olmayan bir sürü militan var. Bu grupların şefleri sıcacık yerlerde kalıyorlar. Biz ise sabahtan akşama, akşamdan sabaha dek soğukta donuyoruz. İşçi böyle mi savunulur."

Manisa Beton-San'daki işçiler çözüm bekliyor

"Ya fabrika açılsın, ya tazminatlarımız ödensin"

MANİSA (ÖZEL)

Manisa Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Beton-San Fabrikası işvereninin, fabrikanın dış borçlar nedeniyle çalışamayacak durumda olduğu gerekçesi ile işten çıkardığı 130 işçi,2,5 aydan beri ücretsiz izinli sayıldıklarını, çoluk çocuk perişan olduklarını belirtiyor ve "İşveren ya fabrikayı açsın, ya da tazminatlarımızı ödesin" diyorlar.

Prefabrik konut üretiminde bulunan Beton-San 13 Aralık 1979'dan bugüne kadar kapalıdır. Kendileri ile görüştüğümüz işçiler işverenin bu tutumunun kanunsuz olduğunu ve fabrikanın şimdiye kadar kâr ettiğini, işverenin esas amacının işçilerin çıkışlarını tazminatsız olarak vermek olduğunu belirterek, şunları anlattılar:

"2,5 aydan beri ücret alamayan arkadaşlarımız evlerindeki televizyonla, mobilyasını hatta, sırtındaki paltosunu satarak geçinmeye çalışmaktadırlar. İşveren ne işbaşı yaptırmaktadır ne de iş akitlerimizi feshetme yoluna gitmektedir.

"Bu konuda görüştüğümüz DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasının avukatı açtığımız davanın bir seneye yakın zamanda sonuçlanacağını söyledi.

"Biz çalışmak istiyoruz. İşveren fabrikayı işletmeyecekse o zaman tazminatlarımızı ödemek zorundadır, aynı zamanda 2,5 aylık boşta geçen günlerimizin ücretlerini de ödemekle yükümlüdür."

DİSK de pahalılık zammı istiyor

ANKARA

Bir süredir çeşitli sendikalar tarafından talep edilen "pahalılık zammı", önceki gün DİSK Yürütme Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamada da yer alarak, "Ek sözleşmelerle pahalılık zammı sağlanması yoluna gidilecektir" denildi.

"Dayanılmaz boyutlara ulaşan pahalılığın altında ezilmemek için ek sözleşmelerle pahalılık zammı" talep edileceği belirtilen açıklamada, bu konuda Konfederasyona bağlı sendikaların hazırlıklarını hemen tamamlayarak girişimlerde bulunmaları için talimat verildiği kaydediliyor.

DİSK'in genel grevi doğru bir eylem midir?

"Güç toplama" ilkesi açısından DİSK'in genel grevi

5

Doğru bir eylem güç toplamaya hizmet etmelidir. Eğer bir eylem güç toplamaya yarıyorsa doğrudur. Güç kaybetmeye ve güçlerimizin dağılmasına yol açan eylem yanlıştır. Plansız, hazırlıksız ve başarıdan emin olmadıkça savaşa girmemek gerekir. Ancak maceracılar, özellikle karamsarlığa kapıldıkları zamanlarda böyle eylemlere girerler ve halkın güçlerinin heder olmasına yol açarlar. Onlara göre, "Devrim yenile yenile zafere ulaşacaktır". Tabii, mantık bu olunca, bir eyleme girişirken, başarı şansının hesaplanması, eylemin sonuçlarının somut fayda açısından incelenmesi gibi bir zorunluluk da ortadan kalkmaktadır.

Evet. Gerçekten de "Devrim yenile yenile zafere ulaşacaktır". Ama, bu 'Yenileceğiniz eyleme girin" anlamına gelmez. Bu söz, yenilgilere rağmen, tarihin ilerlemesinin bir zorunluluk olduğunu ifade etmektedir. Devrimci bir önderlik, bir eyleme girişmeden önce, varolan durumun ve karşılıklı güçlerin düzgün bir tahlilini yapmalı, olayların gelişme yönünü görmeli ve faydası olan eyleme girmelidir.

Güç toplama siyasetini uygularken, mücadelenin bazı fedakarlıklar yapılmadan, bazı kurbanlar verilmeden yürüyeceği gibi bir anlayışa da düşmemeliyiz. Bazı kayıplar verilebilir. Fakat yapılan mücadele, eğer verilen kayıpların yerini doldurduğu gibi, daha da büyük kuvvetlerin toplanmasına yarayacaksa, doğrudur. Bir başka deyişle, önemli olan sonuçta ortaya çıkacak bilançoyu görebilmektir. Eylemin sonucunda işçi sınıfının kazanç hanesi mi ağır basacaktır, yoksa zarar hanesi mi ağır basacaktır.

DİSK yöneticileri, genel grev kararını alırken, böyle bir eylemin güç toplamaya mı yoksa mevcut güçleri dağıtmaya mı hizmet edeceğini hesaplamışlar mıdır?

Şimdiye kadar yapılan açıklamalardan, işçi sınıfı açısından böyle bir hesabın yapılmadığı ortadadır. Ancak, DİSK'e genel grev kararını dikte ettirenler, yani TKP'liler bu hesabı, kendileri ve efendileri açısından yapmışlar ve "fayda" gördükleri için de DİSK'i bu yola sürüklemişlerdir.

Biz, TKP'nin Rusya hesabına yaptığı bu hesabı, işçi sınıfı açısından bir daha yapacak ve DİSK'in genel grev eylemini "güç toplama" ilkesi açısından ele alacağız.

Ülker direnişi ve işsiz kalan 1200 işçi

Ülker işçileri direniş sırasında.

Ülker Fabrikasında işverenin kanunsuz lokavtına karşı süren direniş altı ay sonra bugün çıkmaz bir noktaya gelmiştir. Son olarak, sıkıyönetimin direniş çadırını da kaldırmasından sonra, artık işçiler ancak para alma zamanlarında sendikaya uğramakta, bir yandan da kendilerine yeni iş aramaktadırlar.

Hiç şüphesiz, 1200 işçinin aileleri ile birlikte açlığa terkedilmesinin suçlusu; kanunsuz lokavta giden Ülker işverenidir.

Ama, bu sonuçta işçi adına hareket ettiğini sanan bazı sahte solcuların hiç mi sorumluluğu yoktur? Ülker direnişinin dağıldığı ve 1200 işçinin sokağa atıldığı bu günlerde, tekrar olayın başına dönmekte, direnişin çeşitli aşamalarını gözden geçirmekte yarar vardır.

Ülker'deki ilk olaylar, 6 işçinin atılması ile başlamıştı. İşçilerin atılmasının ertesinde, fabrikada çoğunluğun tasvip etmediği, mücadeleye zarar veren birtakım başıbozuk hareketler başladı. Bir yandan günde iki saat kadar iş durdurulurken, bir yandan da kremaları yere dökme, taşıma ve indirme sırasında mal dökme gibi yanlış "direnişler" yapılıyordu. Bu tür olayların basına yansımasından sonra, belli bir "zemin" yarattığını düşünen işveren kanunsuz lokavt ilan etti. Lokavtın ilanı ile birlikte, artık direniş fabrika dışına düşmüş, çadır direnişi dönemi başlamıştı.

Sahte solun yanlış eylemlerinin yol açtığı tahribat, lokavttan sonra da devam etti. Çeşitli yerlerde Ülker satış arabalarının kurşunlanması, direnişe katılmayan bir ustabaşının bilinmeyen kişiler tarafından öldürülmesi gibi olaylar, kamuoyunda tepki yaratıyor, Ülker işçilerinin yürüttüğü haklı direnişe darbe indiriyordu.

Son ölüm olayından sonra sıkıyönetimin direniş çadırını da kaldırması üzerine direniş iyice dağıldı ve bugünkü duruma gelindi.

Hesapsız girişilen eylemler ve sahte solun provokatif tutumu, 6 kişinin atılmasını protesto için girişilen eylem 1200 kişinin atılması ile noktalanıyordu.

Kale Kilit işgalinden sonra fabrika boşaltılırken.

Sendikalaşma mücadelesinin ezilmesine yolaçan bir eylem: Kale Kilit işgali

Kale Kilit Fabrikasında 1979 yılının Mart ayında meydana gelen işgal olayı, yanlış bir eylemin maliyetinin ne kadar ağır olabileceğini göstermesi bakımından örnektir.

Kale Kilit işçileri, sendikalaşmak için verdikleri mücadele sırasında çok sayıda arkadaşlarının işten atılması üzerine direnişe geçmişlerdi. İşçiler Maden-İş'te örgütlenmek istiyor, işveren ise MİSK'i sokmaya çalışıyordu. Sendika seçme özgürlüğü temelinde yürütülen bu mücadele üç ay sürdü. Üç ay bopunca bütün işçiler kış kıyamet demeden, kadın erkek demeden direndiler, fabrikalarını MİSK'e terk etmediler.

Ancak, direniş bir gece baskınıyla işgale dönüştü.

Bir gece, dışarıdan gelen İGD'li bir grup, ani bir baskınla kapıdaki bekçileri silahsızlandırdı. Bekçileri rehin alan İGD'liler, zorla içeri girip fabrikayı işgal ettiler ve kapıları kaynakladılar.

İşgal kısa sürede kırıldı. Bütün işçiler, gözaltına alındı ve daha sonra büyük çoğunluğu işten atıldı. İşgal olayından sonra Kale Kilit işçilerinin yeniden toparlanmaları ve sendikalaşma mücadelesine sarılmaları mümkün olmadı. İşveren kısa bir süre sonra, atılan işçilerin yerine çok sayıda yeni işçi aldı ve MİSK'i fabrikaya sokmayı başardı.

Yanlış eylem, Kale Kilit işçilerinin sendikalaşma mücadelesinin ezilmesine ve güçlerinin dağılmasına yol açarken, işverenin güç toplamasına ve faşist bir sendikayı işyerine sokabilmesine sebep olmuştu.

TKP'nin Sesi Radyosu ise o günkü yayınında bu provokasyondan "Sıkıyönetimin bağrındaki savaşım bayrakları" şeklinde övgüyle söz ediyordu...

Bugün doğru eylem, DİSK'in genel grev macerasına hayır demektir

Yazı serimizin başından bu yana bir eylemin başarısı için dikkate alınması gereken şartları, doğru bir eylemin taşıması gereken özellikleri tek tek ele alıp inceledik. DİSK'in genel grev kararını bu ilkeler açısından eleştirdik.

Yazımızın bugünkü bölümünde ise, DİSK'in kararını, bütün diğer söylediklerimiz ışığında güç toplama ve başarı ilkesi açısından ele alacağız.

DİSK'in girişeceği bir genel grevin, işçi sınıfının güç toplamasına hizmet etmeyeceği, tam tersine önemli bir güç kaybına ve yenilgiye yol açacağı açıktır.

Çünkü bu eylem için haklı bir zemin henüz oluşmamıştır. DİSK tabanının büyük kısmı, önlerindeki toplusözleşme mücadeleleri ile belli haklar elde etme umudunu yitirmemiştir. Bu şartlarda yapılacak bir genel grev için geniş çoğunluk açısından haklı bir zemin yok demektir. Tam tersine, işçiler bu genel grevi, hak grevlerinin önünde bir engel olarak görmektedirler.

Eylemin hedefi ve sınırı belli değildir. Bu şartlar, eylemi her çeşit provokasyona açık hale getirmekte ve geniş çoğunluğun güvensizliğine yol açmaktadır. İzmir olayları, bütün halka DİSK'in genel grevinin nasıl bir eylem olacağını göstermiştir.

Genel greve önderlik etme durumunda olan DİSK, gerek kendi tabanında gerekse kamuoyunda büyük ölçüde itibar kaybetmiştir. Böyle bir önderliğin birleştirici bir rol oynayabilmesi, tabanını harekete geçirebilmesi ve çeşitli ittifaklar sağlayabilmesi çok zor olacaktır.

Eylem için seçilen zaman, tam da karşı güçlerin işçi sınıfına karşı bir saldırıya geçmek, işçi haklarını kısıtlamak için fırsat kolladıkları bir zamandır.

Bütün bu şartlar bir arada ele alındığında ortaya çıkan sonuç şudur: DİSK'in genel grevi sonu karanlık bir maceradır. İşçi sınıfının böyle bir eylemle, hükümeti ya da işverenleri geriletip bazı somut faydalar kazanması, son zamlara karşı bazı tedbirler aldırması mümkün değildir. Öte yandan bu grev, işçi sınıfının bir bütün olarak işverenler ve iktidar karşısında daha da güçlenmesine hizmet etmeyecek, tam tersine sınıfın ezilmesi, güçlerinin dağılması ile sonuçlanacaktır. Karşı güçlerle hedefsiz, plansız, zamansız bir şekilde girişilecek böyle bir hesaplaşma, binlerce işçinin kıyımına, işçi sınıfının büyük zorluklarla yetiştirdiği nice önder unsurun harcanmasına yol açacaktır.

DİSK'in böyle bir maceraya kalkışırsa altında ezileceği kesindir. Ama önemli olan kendiyle birlikte işçi sınıfını da ezdirmesine fırsat vermemek, bu tehlikeli plana hayır diyebilmektir.

İşte bu yüzden bugün, işçi sınıfının bütün bilinçli önderlerinin, en alt kademeden en üsttekine kadar büyük sendika yöneticilerinin ve yüzbinlerce DİSK üyesinin sarılmaları gereken görev, "Genel grev macerasına hayır" demek ve bu oyunu bozmaktır.

BİTTİ

Tek bir sözcük yok soygun hakkında

Nimet Arzık

Bu yazı serisi süredursun, bir soygun daha yapıldı: 23 Pazar, Diyarbakır Müzesi soygunu. Değişik devirlere ait, müşterek mülkümüzden 200'ün üstünde eser çalındı. Neyse ki, televizyon zahmet edip haberi yayınladı. Bütün basına göz attım, Aydınlık dahil tek bir sözcük yok soygun hakkında. Yok, yok, daha eserler Türkiye'dedir. Seçkin kaçakçıların bildiği bir adada. Orda her şey yatışıncaya kadar, 3 hatta 6 ay bekleyebilir.

Hoş yatışacak bir şey yok ya. Kimsenin tırnağının ucu kımıldamadı. 3 müfettiş gönderilmiş!..

***

Serimizin neresindeydik? Haa, milli saraylardaydık.

Saraylar için? Bir sirkülasyon bütününün bir parçasıdır. Öyle olmasa sadece mezardan farksızdırlar.

Bunun dışında bir de Anıtlar Kurulu sorunu var. Son derece fetvacı ve görkemli bir kuruluş. Akarınca, geçmişin bulunan selam durur.

Aziz ve görkemli kardeşlerim, kuruluşlar arasında eşgüdüm olmazsa ne yazar pedergahı akıtırılamaz!

Bu eşgüdümsüzlükten ötürü, Bodrum tiyatrosu kuşa çevrilmedi mi? Kalbini ikiye yarar gibi, uçak pistine bir geniş yol bulunmadı dibini uçurarak tam yanından geçmeseydi. Anıtlar Kurulu hoşnut, hoşnut duymayışı da bu yol geçerken? Neden yolun arkalarından, Çırkan tepelerinden dolaşmasını önermedi Anıtlar Kurulu?

Eşgüdüm yok dedik ya. Bu kavrama zaten genel bir allerji var bildiğiniz gibi!

Konumuza devam edelim. Bir Sit konusu vardı. Meclis mimarlarından, Ziya Payzın on maddelik bir rapor hazırlamıştı bu konu üzre:

Geçmişin önemli kalıtlarının bulunduğu Sitler korunmalıydı. Konu çevre korunmasından ayrılmamalıydı.

Sitler dünyanın ortak kalıtımlarıydı falan, filan rapor fena değildi.

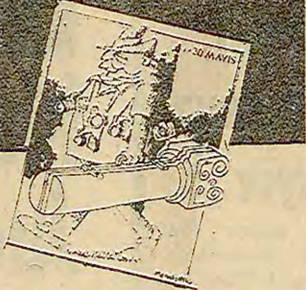
Sit konusunda şu noktalar da vardır:

1- Yönetimsel sınırı saptamak
2- Ekonomik sınırı saptamak
3- Sosyal sınırı saptamak.
4- Psikolojik sınırı saptamak.
5- Fiziksel plan saptamak ve bunlara dayanarak bilinçli bir ana plana girişmek.

1975 yılı Avrupa'da milli kalıtımları kutlama yılı ilan edilmiştir.

Nah sana milli kalıtımları kutlama! Tıpkı çocuklar açıktan ölürken Çocuk Yılı ilan etmek gibi bir maskaralık. Tıpkı çöllerde kadınlar zina yaptı diye taşlanarak öldürülürken Kadın Yılı ilan etmek gibi bir soytarılık...

Kültür kaçakçıları

Nice demeç patlatılmıştır kültür kalıtımı korunmalıydı diye.

Zamanın Meclis Başkanı Kemal Güven bu konuya gönül vermişti.

Bizde de artık biliyoruz, doğal Sit var, Tarihi Sit var, bilimsel değer taşıyan Sit var, kentsel diye adlandırılan Sit var. Çoğu zaman bir Sit bu değerlerin tümünü içeriyor.

İstanbul örneğin, bunların hepsi birden, ama Sit kavramı yasalandıktan, masalandıktan sonra bile yapılan plan ters yapılmış.

Beyinler gereken ağırlıkta değil, dünya görüşleri dar, karışan görüşen hevesli çok.

Bu sarayların bir an önce tek vesayetten çıkıp büyük çapta ve koordinasyonlu değişik kuruluşlara bağlı olmasını diliyorum. Planlama o kadar önemlidir ki, o kadar düzlükle yapılması gerekiyor ki, Fransa'da, Malreaux döneminde, 200 Sit saptanmıştır. Bunların yalnız 60'ı planlanabilmiştir. Çok büyük ekipler gerekmektedir, öyle göstermelik ticarete döken ekipler değil, turizm ismi altında. Arkeologundan tut ormancısına kadar bulunmalıdır bu ekiplerde. Bunu unutmadan yineleyeceğiz.

Bizde çok az alanda fonksiyonel bütünleşme olabilmiştir. Planlama gereksiz gibi, o da orduma büyük yansıyor bir tek tarihi bir Sit teyapılabilmiştir. Anafartalar, milli bütünlüğün simgesi, 250 şehidin yattığı yer.

Şehitlerin de böylelikle belleklerde yaşama şansı verilmiştir. Bizde belki eksiklerle dolu Eserler Yasasının tek güzel tarafı şu maddesidir "Yurt dışına çıkarılamaz."

Bu son maddede de son CHP hükümetinin Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Murat Katoğlu'nun önerisiyle geçmiştir. Katoğlu, eserlerini Paris'lerde sergileme izni veren Mısır'ı örnek vermişti. İyi ama, Parislere postalanırken bağlı, bizde eski eserler yerlerinde dururken bile toz oluyor.

Televizyon ekranında bu kaçakçılık hakkında bir oturum izledik. Konuşan Ekrem Akurgal'di. İkinci konuşmacıyı hatırlamıyorum. Konuşmalar son derece kabuksaldı: Gene köylüye ve Osmanlı devrine yükleniyordu, kaçakçılık.

Partenon'un bile Anadolu çalıntılarıyla yapılmış olduğunu, Perikles'in fiyakacı devrinde elbette ekrana çıkanlar biliyorlardı...

Onlar sanki kendi reklamlarını yapmak için ekrana çıkmışlardı. Kim alınırsa alınsın, kim darılırsa darılsın

Bir duralam yapalım: Arkeolog nedir?

İnsanı kinden çıkanı, bilimsel çalışmalarla değerlendirendir.

Teknik bir bilim dalıdır arkeoloji. Kazıdır, belgelemedir, değerlendirmedir, onarımdır.

Kültürel değer nedir?

Tarihi, sosyolojik mitolojik, antropolojik, doğal bakımdan, uygarlıkları simgeleyen, izleri çağa taşıyan yapıtlardır.

Yani uluslararası kalıtımdır.

Ve Anayasa der ki 50. maddesinde:

Devlet, tarih ve değerleri olan eserlerin, anıtların, korunmasını sağlar.

Diyarbakır soygunu hâlâ bu korumanın dışında kalmaktadır.

Anayasadan başka, eski eserleri korumak için bir kanun ve kanunla enflasyonu vardır: Eski Eserler Yasası, Orman Yasası (Milli Park) Anıtlar Yüksek Kurulu Yasası, Turizm Koordinasyon Kurulu, Vakıflar falan, filan. Herkes kendi başına kımıldanır ve eski eserler ya kaçırılır ya su altında kalır.

Not olarak fotogrometriden söz edeceğim. Fotogrometri, hava fotoğraflarıyla geniş düzeyleri planlamaktır. Eski eserleri belgeleme çalışmasında fotogrometri tekniği önemlidir. Assuan Barajı yapılırken eski buluntular su altında kalmasın diye fotogrometri tekniğine başvurulmuştur. Bu fotogrometrinin babası Leonardo Da Vinci, Rafael ve Mikelanjelo'dur. Bunlar elle eserleri saptamışlardır. İlk belgeler bunlarındır.

Bu dala öyle önem verilmiştir ki, dünyada 1954'te Lahey Konferansında savaş sırasında bile fotogrometrinin saptadığı haritadaki eski eserlerin bombalanmaması karara bağlanmıştır.

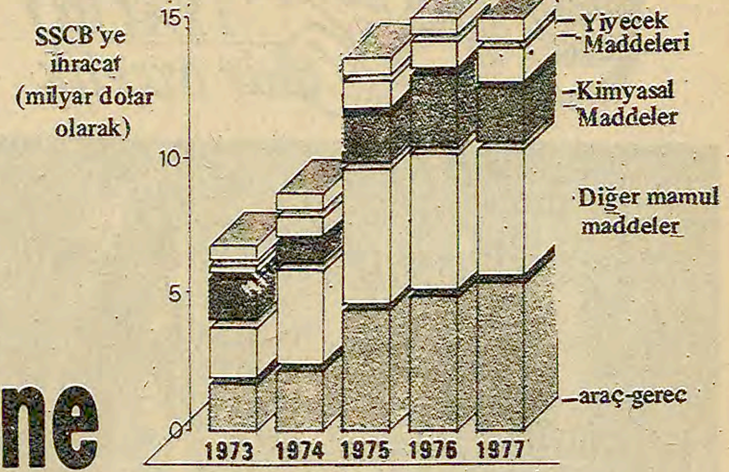
Bizde Genelkurmay'da bu bölüm gelişmektedir. Başında galiba İlhan Albay vardır. Ama hâlâ barajlar yapılırken eski eserlerden söz edilse işiteceğiniz politikacılardan o ebleh cümledir:

—Türkiye'nin üretime gereksinimi var.

YARIN: MÜZE STAR SOYGUNLARI

Bir savaş makinesinin perde arkası

Sovyetler Batının teknolojisine muhtaç...

● SSCB, Batıdan gelişmiş teknoloji ithal etmese, bir çok sanayi sektörü sıkıntıya düşer

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetlerin Afganistan işgalinden sonra, Olimpiyatların boykot edilmesi ve tahıl ambargosunun yanısıra, bu ülkeye gelişmiş teknoloji ithalinin yasaklanmasından söz ediliyor. Öte yandan, Batıda, özellikle de Avrupada bazı çevreler bunun etkili bir önlem olmayacağını söylüyorlar. Böyle düşünen çevreler esas olarak SSCB ile ticaret ilişkilerinin kesilmesinden ve büyük bir pazarın elden kaçırılmasından kaygılanıyorlar. Aksi görüşte olanlar ise, uzayda bile türlü cambazlıklar yapabilen bu ülkenin, işlerini yönetmede büyük zaafları bulunduğunu ifade ediyorlar.

YÖNETİM YETERSİZLİĞİ

Gözlemciler askeri alandaki ilerlemelere rağmen, Sovyet yöneticilerinin buluşları sanayiye uygulamaktaki yetersizliğine işaret ediyorlar. Bu yüzden Batı teknolojisine ihtiyaç duyuluyor.

Öte yandan, Sovyet yöneticileri, fabrikaları etkin bir şekilde çalıştırma konusunda da yetersizler. Yönetim bozukluğu Sovyet ekonomisinin iflah olmaz bir hastalığı olarak gösteriliyor. Sovyetlerle ilişkileri olan Batılı uzmanlar Batıdan ithal edilen bilgi sayarların bile ekonomide çok kötü kullanıldığını belirtiyorlar.

Sovyetlerle iş yapan Amerikalı bir sanayici şöyle diyor: "SSCB'de fabrikalar planlanandan en az üç-dört yıl daha geç üretime giriyor. Öte yandan bu fabrikalar kapasitelerinin yüzde 30-40 altında çalışıyorlar."

Bütün bunlar, Sovyetlerin kendi yapabilecekleri malları bile neden ithal ettiklerini açıklıyor.

ARTAN İTHALAT

Sovyetlerin Batı teknolojisine ne denli bağlı olduğu artan ithalat hacminden görülebilir.

1965-1973 arası Sovyetlerin Batıdan ithal ettikleri araç-gereç miktarı 5 kat arttı. O tarihten bu yana ise, Batı SSCB'ye 18 milyar dolar tutarında ihracat yaptı. Bu ihracat malları arasında ağırlığı kimya, enerji ve otomotiv sanayi ile ilgili olanlar meydana getiriyor. Ayrıca bu ihracatın yüzde 30 40'ı gelişmiş teknoloji ürünleridir ve kilit sektörlerin gelişmesiyle ilgilidir. Buna göre şöyle bir değerlendirme yapmak mümkün:

* Sovyetler, Batıdan teknoloji yardımı almasalar bugünkünden yüzde 10-15 daha az petrol üretecekler.

* Kimya sanayisinde ise durum daha ciddi. Son on yıldır Batıdan ithal edilen araç-gereç, plastik malzemelerin temelini oluşturan polietilenin yüzde 80'inin, karmaşık gübrelerin yüzde 75'inin, amonyak'ın yüzde 65'inin üretilmesini mümkün kılıyor

* SSCB'de üretilen şeker pancarının üçte biri Batıdan satın alınan tesislerde işleniyor.

İtalyan Fiat firmasının inşa ettiği Tobliati otomobil Fabrikası, Sovyetlerin otomobil ihtiyacının hemen hemen yarısını karşılıyor. Ayrıca Amerikalılarla işbirliği içinde inşa edilen bir kamyon fabrikası, Sovyet ordusu için de üretim yapıyor.

İTHALAT DAHA KÂRLI

Gözlemciler Sovyetlerin Batı teknolojisini satın almakla daha kârlı çıktığı görüşünde birleşiyorlar. Dahası zamandan da kazanmış oluyorlar.

Sovyetlerle birlikte büyük bir bilgisayar geliştirmiş olan Amerikan Data Control Firmasının bir temsilcisi, Moskova'nın üç yıl içinde 3 milyon dolar harcayarak, 15 yıllık araştırma ve geliştirme zamanından kazandıklarını söylüyor.

Bir Avrupa firmasının patronu ise şöyle konuşuyor: "Önemli fabrikaları satın almak, Rusların işine geliyor, bu kesin. Buralara ikinci sınıf yöneticiler yerleştiriyorlar. En iyilerini ise, dışarıdan satın alamavacakları sektörlere saklıyorlar."

Avrupalı patron söylemiyor ama sözkonusu sektör askeri konularla ilgili olanlardan başkası değil. Kremlin yöneticileri aslında Batıdan aldıkları yardımla Batıya saldırmaya hazırlanıyor. Ne var ki, Batıda gözü kârdan başka birşey görmeyen bazı çevreler bu gerçeği anlamamakta hala ısrar ediyorlar.

GÜNDEMDE YENİ BİR YASA TASARISI

Özel sektör sigara üretmeye hazırlanıyor

HABER MERKEZİ

Sigara sanayisinde özel sektöre üretim olanağı tanıyan yeni bir yasa tasarısı Teknoloji ve Ticaret Bakanlığı komisyonlarında da kabul edildi.

Kütahya AP Milletvekili İlhami Ersoy ve arkadaşlarının hazırladığı yasa tasarısı Millet Meclisi komisyonlarında görüşülerken komisyonun 4 CHP'li üyesi özel sektöre sigara üretmek için izin veren görüşe karşı çıkmışlardı. Karşı çıkan komisyon üyeleri arasında eski Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler de vardı.

Bu arada İzmir Ticaret gazetesinin yazdığına göre Koç ve Sabancı Holding'den sonra Tekfen Holding'de özel sigara imal edebilmek için hükümetten izin istedi.

Hükümetin kamuoyunda çok tartışılan bu konuda bir yasa tasarısı hazırladığı öğrenildi. Yasa tasarısında özel sektörün sigara üretimini gerçekleştirebilmesi için şöyle bir değişiklik önerildiği bildirildi:

"Özel ve tüzel kişiler yurt dışındaki işçiler ve tarım kredi kooperatifleri yurt içinden sağlanacak tütünle sigara imal edebilirler. Bu sigarayı iç tüketimde kullanabilirler"

Ancak, hükümetin hazırladığı yasa tasarısında ise iç tüketim yapabilmek için ihracat şartı getiriliyor.

Özel sektörün sigara üretiminde İngiliz ya da Amerikan patentiyle çalışacağı öğrenildi. Her iki teknolojide de Türkiye'de yeni üretilmeye başlanan Virjinya tipi tütün kullanılacak.

Koç ve Sabancı'dan sonra Tekfen Holding'te sigara üretimi için hükümetten izin istedi

●

Özel sektör İngiliz ya da Amerikan patentiyle üretim yapacak ve Virjinya tipi tütün kullanacak

BU MANZARALAR ARTIK GÖRÜLMEYECEK Mİ? Kaçak Marlboro kutularına el konurken çekilen bu fotoğraflar artık görülmeyecek mi? Özel sektör İngiliz ya da Amerikan patentiyle sigara üretmeye başlayınca üretim açığı kapanacak ve kaçakçılık ortadan kalkacak mı? Bu sorular daha henüz cevap bekliyor.

YUNANİSTAN'IN ORTAK PAZARA ÜYE OLMASINDAN ÖNCE

Türkiye, AET'nin siyasi enformasyon toplantılarına çağrılacak

AET'nin önerisi Türkiye'ye iletildi Ankara'nın cevabı bekleniyor

HADİ ULUENGİN (BRÜKSEL)

Geçtiğimiz salı günü Roma'da bir araya gelen AET Dışişleri Bakanları, Avrupa Topluluğu ile Türkiye arasında siyasi enformasyon toplantıları yapılması yolunda karar aldı.

Daha çok karşılıklı bilgi alışverişi niteliği taşıyacak olan bu toplantıların siyasi direktörler seviyesinde yapılması önerildi. AET Dışişleri Bakanlarının yaptığı toplantıda, Ortak Pazar dönem başkanlığını yürüten İtalya tarafından hazırlanan metin, bütün üye ülkelerin bakanları tarafından benimsenerek Türkiye'nin onayına sunulması kararlaştırıldı.

Daha önce Yunanistan'ın AET'ye tam üye olmasıyla, Türkiye-Ortak Pazar ilişkilerinde siyasi alanda bazı yeni sorunların ortaya çıkabileceğini bildiren Ankara, AET'den Yunanistan'ın tam üyeliğinden önce Türkiye'nin siyasi danışma toplantılarının yapılmasını ve bunun düzenlilik kazanmasını istemişti. Türkiye'nin bu istemi daha önce ele alınmış, konuya ilişkin olarak AET'nin ilk hazırladığı metinde toplantıların "danışma" niteliğinde olması İngiltere tarafından önerilmişti.

"Danışma" teriminin bağlayıcı nitelik taşıdığını iddia eden Fransa, yapılan toplantıların yalnız "enformasyon mahiyetinde olmasını istemişti. Salı günü kararlaştırılan öneride, "karşılıklı bilgi alış verişi" terimi kullanılarak özellikle Doğu Akdeniz sorunlarına ilişkin konularda Türkiye ile siyasi direktörler seviyesinde toplantılaryapılması öngörülüyor.

"Bu, ne siyasi danışma toplantısı yapılmayacak, ne de konular yalnız Doğu Akdeniz'le sınırlandırılacak anlamına gelir" diyen bir AET sözcüsü, özellikle Sovyetler'in Afganistan'ı işgal etmesinden sonra, Türkiye'nin katılacağı toplantıların daha geniş kapsamlı olacağını belirtti. AET tarafından daha önce alınan kararda olduğu gibi, Türkiye ile yapılacak siyasi enformasyon toplantılarını, Topluluk dönem başkanlığını sürdüren ülke ile, bir önceki ve bir sonraki dönem başkanı AET üyesi ülkelerin temsilcileri yürütecek. Konuya ilişkin kararı Yunanistan'a da ileten AET Konseyi, Türkiye'nin bu öneriye vereceği cevabı bekliyor.

Silahlı ev baskını...

HABER MERKEZİ

Dün sabah 07.00'de Beşiktaş Şair Nedim Caddesindeki Levent Apartmanında Yaşar Erkenez'in dairesine giren silahlı beş kişi önce evde silah aradılar. Daha sonra Yaşar Erkenez'i yüzükoyun, iki oğlu İTÜ öğrencisi Serdar ve Levent Erkenez'i ve yeğeni İDMMA öğrencisi Uğur Erkenez'i sırtüstü yere yatırdılar ve silahla taradılar. Açılan ateş sonucunda Serdar ve Uğur Erkenez öldü, Levent Erkenez'de ağır yaralandı. Saldırganlar yaya olarak kaçtılar.

Baba Erkenez oğullarının ılımlı sağ görüşü benimsediklerini söyledi. Olaydan sonra gazetelere telefon eden bir kişi "faşistleri cezalandırdıklarını" iddia ederek "Yolumuz Çayanların yoludur" dedi.

İSKENDERUN'DA

İskenderun Devlet Hastanesinden kaçırılmak istenen Hacı Köse isimli tutuklu dün öldü. Yetkililer Hacı Köse'nin sol görüşlü olduğunu ve bir çatışma sırasında yakalandığını söylediler.

İZMİR'DE

Karabağlar semtinde esnaftan zorla para toplamak isteyen teröristlerle polis arasında çatışma çıktı. "Tariş işçilerine yardım" adı altında toplanmak istenen yardıma polisler engel olmaya çalıştı. Bunun üzerine teröristler polise ateş açtı. Çıkan çatışma sonunda Mehmet Ergün isimli terörist yaralı olarak yakalandı.

BURSA'DA

Bursa'nın Bağlarbaşı semtinde bir kişinin silahlı saldırısına uğrayan 15 yaşındaki Ticaret Lisesi öğrencisi Ergun Uçan tabancayla vurularak öldürüldü. Uçan'ın yanındaki 4 arkadaşı ise olaydan yara almadan kurtuldular.

ANKARA'DA

Ankara'da "dur" ihtarına uymayan bir kişi polisler tarafından öldürüldü. Önceki gece Yıldırım Beyazıt Kavşağında meydana gelen olayda öldürülen oto sürücüsünün adının Abidin Camoğlu olduğu bildirildi.

Öte yandan önceki gün Ankara'da MHP İl Sekreterinin evine yapılan saldırıda oğlu öldürüldü, gelini ile kendisi de ağır yaralandı. Hasköy Karakum Mahallesinde meydana gelen olayda kimliği belirsiz iki kişinin MHP İl Sekreteri ve Encümen Üyesi Veli Fidan'a ait evi kurşunladıkları, saldırıda Hüseyin Fidan öldürülürken, Veli Fidan ve gelini Filiz Fidan ağır yaralandı.

Bu arada Ankara Ulubey Hasan Tez Caddesinde dün sabah saat 10.00'da meydana gelen olayda bir tuhafiyeci dükkanı tarandı. Olayda, dükkan sahibi Hüseyin Güngör'ün ağır yaralandığı, iki gün önce de dükkanına yapılan saldırıda oğlu Erdal Güngör'ün öldürüldüğü bildirildi. Dükkan sahibinin sağ görüşlü olduğu öğrenildi.

AYDIN'DA

Aydın Emniyet Müdürlüğünde bir bekçi önceki gece teröristlerin açtığı ateş sonucu öldü. Olayın önceki gece saat 22.00 sıralarında meydana geldiği ve Dev-Sol adlı saldırgan örgüte mensup altı kişiden üçünün yakalandığı bildirildi. Öldürülen bekçinin adının Ali Rüştü Yetkin olduğu ve olayın Yozgatlı Mahallesinde meydana geldiği öğrenildi. Yakalanan üç Dev-Solcunun üzerinde ise iki tabanca ve on mermi bulundu.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır Silvan Emniyet Müdürlüğünde görevli gece bekçisi Şükrü Yılmaz önceki gece devriye gezerken kimliği belirlenemeyen bir kişinin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Bunun yanısıra Diyarbakır'da iki ayrı yere patlayıcı madde atılırken Emniyet Müdür Muavininin otomobiline konulan bir bomba da etkisiz hale getirildi.

GAZİANTEP'TE

Gaziantep Direkçi Pazarında Mehli Koç adlı bir işçi iki kişinin silahlı saldırısına uğrayarak öldürüldü. Olaydan sonra Halil ve Abdurrahman Bildirici adlı iki kardeşin yakalandığı ve soruşturmaya başlandığı bildirildi.

SAMSUN'DA

Samsun'da Emniyet Müdürlüğü ekiplerince yapılan bir operasyonda Dev-Sol örgütüne mensup olduğu iddia edilen 26 kişi yakalandı. Sanıklardan sorgusu biten sekiz kişi suçlu görülerek Adliye'ye sevkedildi. Sanıklar bazı bombalama olaylarına karıştıklarını itiraf ettiler.

Öte yandan dün sabaha karşı Adalet Partisi İlçe Merkezi ile Ülkü Ocakları şubesinin bulunduğu binaya kimliği belirlenemeyen kişilerce atılan bomba binada geniş hasar meydana getirdi.

BİLECİK'DE

Bilecik MHP Bozüyük İlçe lokalini işleten Mustafa Sivrikaya ile Sami Ayık adlı bir kişi MHP çevresinde silah sıktıkları için tutuklandılar.

Bir nefes duman Bir avuç çile

TÜTÜN

EGE PİYASASI AÇILIRKEN

Bir yanda stoklar öte yanda karaborsa kuyruk kaçakçılık

78 yılında tütün ülkesine 6 milyon liralık kaçak sigara girdi

Fason imalat karşılığı verdiğimiz tütünlerle, Bulgaristan bizim tütünlerimizle bize karşı rekabet ediyor

Tekel'in elindeki stokların bugünkü değeri 60 milyarlira

Adama sormuşlar, unun var, şekerin var, yağın var, neden helva yapıp yemiyorsun? "Bunları karıştırıp pişirecek aşçı yok" diye cevap vermiş adam.

Türk tütüncülüğünün, sigara sanayisinin yıllardır durumu budur.

Dünyanın en kaliteli tütünlerinin yetiştiği ülkede sigara karaborsada satılıyor. Tüketeceğinin üç dört katı tütün yetiştiren ülkede sigara kuyruklarının ucu gözükmüyor. Döviz sıkıntısı içinde kıvranan ülkede sigara satıp döviz kazanılması beklenirken sadece 1978 yılında, tütün ülkesine sokulan kaçak sigaralara karşılık 6 milyar lira yurt dışına çıktı.

Fason sigara imalatı, yakılan tütün balyaları. . , bunların hepsi "tütün" dendiğinde bütün dünyanın aklına ilk gelen yer, Türkiye'dir......

Bu yılki piyasaya girerken Tekel'in elinde 300 milyon kilo stok tütün var. Her yıl biraz daha artan bu stokların bugünkü dünya piyasa fiatlarıyla değeri 60 milyar lirayı geçiyor.

Döviz diye yabancı bankaların kapılarını aşındıran, kredi versinler diye IMF'nin bir dediğini iki etmeyen bir ülkenin ambarlarında 60 milyar liralık döviz bekletiliyor.

En kaliteli tütünlerin yetiştiği ülkede sigara sanayisi geliştirilerek, sigara ihracatıyla döviz elde edilmesi beklenirken, iç tüketim için gerekli sigaralar Bulgaristan'a yaptırılıyor. Fason imalatın karşılığı olarak verilen tütünlerle Bulgaristan Avrupa pazarlarında bizim tütünümüzle bize karşı rekabet ediyor

Üreticinin alın terinin, göz nurunun bu derece heder edilmesi ülke kalkınmasında büyük yararlar sağlayabilecekken, "sarı altın"ın pul edilmesi, bütün ülkede çekilen sigara sıkıntılarının sebebi sadece beceriksizlikle açıklanabilir mi?

ULUSAL BİR TÜTÜN POLİTİKASI İZLENMEDİ

Osmanlı'dan bu yana ülke çıkarlarını birinci planda ele alan, emperyalist tahakküme karşı duran, tütünümüze göz diken yabancı sömürücülere karşı duran bir siyaset izlenmedi. Ulusal bir tütün politikası izlenmedi. Üreticiyi koruyan, emeğinin karşılığını almasını sağlayan bir tutum içinde olunmadı.

Aksine yıllardır Amerikan sigara tekellerine teslim olundu. Onların tütünümüz üzerinde her türlü oyunu oynamalarına izin verildi. Ulusal çıkarlarımız bir yana itilerek, sigara tekellerinin dedikleri yapıldı.

Tütün dışsatımı denilince Amerika'dan başka isim gelmemiş bizim aklımıza. Yetiştirdiğimiz tütünü işleyip sigara yapıp bu şekilde satarak daha fazla döviz kazanmak hiç bir zaman aklımıza gelmemiş. Yıllardan beri yetiştirdiğimiz tütünle Amerika'nın ihtiyaçlarını karşılamışız.

Halen Amerika şark tipi tütün ihtiyacının yarıdan fazlasını Türkiye'den karşılamaktadır. Toplam tütün dışsatımımızın yüzde 40'dan fazlası Amerika'ya olmaktadır.

Senelerdir sürdürülen böyle bir bağımlılığın sonunda Amerika istemeyince Türkiye ne tütün satabilmekte ne de gelir elde edebilmektedir.

STOKLAR NEDEN ARTIYOR?

Sigara sanayimizin geliştirilmemesi, ihracat olanaklarını artıracak tedbirlerin bugüne kadar alınmamış olması, gerçeğe dayalı, ciddi ve üreticiyi mağdur etmeyecek bir üretim planlamasının yapılmamış olması, kısacası ulusal bir tütün politikamızın olmaması sonucu Tekel'in elindeki stoklar her yıl artmaktadır.

Bütün bu sebeplerin yanısıra Tekel'in elinde bu kadar stok tütün kalmasının asıl ve en önemli sebebi uluslararası sigara tekelleridir

Tarladan kırılıp kurutulan tütün, ancak üç yıl sonra sigara yapımında kullanılabilir. Üreticiden alınan tütünün işlenmesi bir yıl sürer, işlenmiş bu tütün ayrıca iki yıl daha bakım altında fermantasyona tabi tutulur. Tütünün sigara yapımında kullanılmadan önce bu mayalanma dönemini geçirmesi, belirli bir aroma kazanması gerekir.

Üreticiden alınan tütünlerin işlendikten sonra, yani üretim mevsiminden bir yıl sonra ihraç edilmeleri gerekir. Ancak uluslararası sigara tekelleri üretici ülkelerin elinde stok kalmasına çalışır.

Çünkü tütünün iki yıl süren mayalanma devresi sürekli bakım ister. Depo kirası, sermaye bağlanması, tütünlerin fire vermesi gibi yeni masraflara yol açar. Bu yüzden sigara tekelleri bütün bu yükleri üretici ülkelerin sırtına yıkmak için bu ülkelerin ellerinde stok bıraktırmaya çalışırlar.

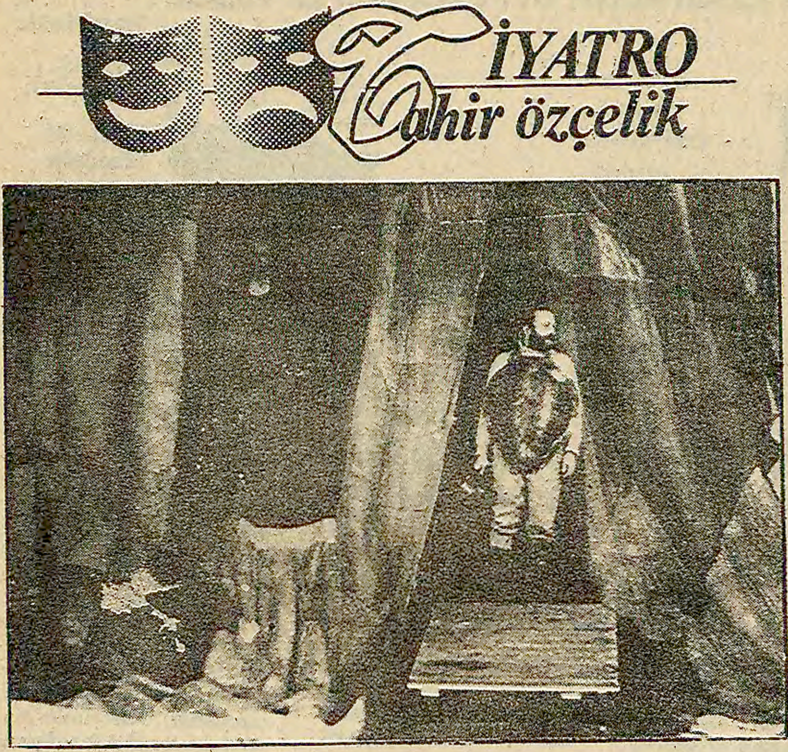
Kırım zamanı yediği içtiği zehirdir tütüncünün

Akşam, tütün kırımı dönüşü, böyle türkü tutturur incecik parmakları zifirlenen köylü kızı. Gelir tulumbanın başına ovar parmaklarındaki zifiri toprakla, ama çıkaramaz. Derisine işlemiştir sanki. Oturur, kırımda eğik durmaktan tutulan belini yine eğerek yer sofrasına. Yediği bile acıdır, ellerindeki zifirden. Alışkanlık vardır, yorgunluktan, acı yediğini, tad alamadığını bile unutur.

Seher vaktinde kırıma başlayan genç kızların tek eğlenceleri radyodur. Manileri birlikte okumak, yaptıkları ağır işi onlara unutturur.

Sonra küfeyi doldurma yarışı başlar. Sıra sıradır tütünün ekimi. En çok sıra kıran, en çabuk doldurur küfesini. O küfelerden çıkıp işlenen tütünün hangi ellere gittiğini bilirler. Ama sorunları hiç bitmez.

Derdi çoktur tütünün, acı beladır, hele bir işlemeyegör.

KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ

Bugünkü yazımızı, geçen hafta izlemeyi öngördüğümüz ve çeşitli nedenlerden buna olanak bulamadığımız bazı önemli sahne çalışmalarına ayırmayı umuyorduk. Ankara'ya gidebilmiş olsaydık, öncelikle Ankara Halk Tiyatrosunda Erkan Yücel'i, Erol Toy'un tek kişilik "Düş ve Gerçek" adlı oyununda izleyecektik. Bir de Devlet Tiyatrosunun oyun programına eski Genel Müdür Ergin Orbey zamanında alınmış olan ve her nasılsa "Ferhat ile Şirin" balesi gibi hokus pokusa uğramaktan kurtulan "Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı"nı görecektik. Günlük nafaka kavgamızdan birkaç günlüğüne kopup, bu ilginç gösterileri izlemeye —ne yazık ki— fırsat olmadı.

Beri yandan, oturduğumuz kentin Üsküdar semtindeki bir sinemanın minyatür salonunda iki yıldır güçlüğe, baskıya göğüs gererek çalışmalarını sürdüren genç bir topluluktan da söz edecektik: bu topluluk İstanbul Akademik Sanat Topluluğu (İAST) iki oyunla birden sesleniyor tiyatroseverlere: Biri Ohen Güney'in "Su", öbürü Menelaos Lundemis'in "Sanatçının Gücü" (çev. Panayot Abacı) adlı yapıtı. Bugün yarın derken, İAST ilkin turneye çıktı, ardından da Bayrampaşa'daki bir gösteri sırasında, Sıkıyönetim sanatçıları gözaltına aldı. Umarız ki, topluluk dağılmaz ve bir daha başka engellerle karşılaşmazsa, kısa bir süre sonra yeniden oyunlarını sergilemeye başlar.

İstanbul'da görülmeye değer başka sahne ürünleri de var elbette. Dostlar Tiyatrosunda başlayan "Kafkas Tebeşir Dairesi" bunlardan biri. Gelgelelim, 9 Şubat akşamından itibaren Taksim'deki Venüs Sinemasında perdelerini açacağını ilan eden Dostlar'a gitmeye hazırlanan tiyatroseverler, gazetelerde topluluğun salon sahibiyle anlaşamadığını, bu nedenle de temsillerini erteleme zorunda kaldığını okuyunca üzülmüştü. Bereket versin, bu anlaşmazlık çabuk çözümlendi ve "Kafkas Tebeşir Dairesi"ni, bir haftalık gecikmeyle de olsa, izleme fırsatını bulabildik.

O halde, bu yapıt üzerinde biraz duralım, bugünkü yazımızda.

Yüzyılımızın önde gelen, gerek yazar, gerekse kuramcı yanıyla çağımızı etkileyen, her türlü yutturmacanın ipliğini pazara çıkaran, diyalektik açıdan insan gerçeğini ortaya koymaya çalışan büyük sanatçı Bertolt Brecht yazmıştır "Kafkas Tebeşir Dairesi"ni, 2. Dünya Savaşının son yıllarında. Daha doğrusu, Çin düşünürlerinden Li Hsing Tao'un Almancaya çevrilen bir yapıtında anlattığı bir efsaneden almıştır konusunu. Değerli tiyatro bilgini Prof. Özdemir Nutku'nun "Türkiye'de Brecht" adlı araştırmasında da belirttiği gibi, yazarın olgunluk dönemi ürünlerinden olan "Kafkas Tebeşir Dairesi" otobiyografik öğeler içermektedir. Oyunun başkişisi Azdak "yanlış nedenlere dayanarak, doğru kararlar veren". Azdak duygularının tutsağı olduğu için yanlış yapar, ama sağduyusunu kullandığından ve insanları tanıdığından doğru karar verir. Brecht, bu karakterde sanki kendi portresini çizmiştir: karmaşık ve paradokslarla dolu bir karakter, sıkılgan ve saldırgan, zeki ve saf, esprili ve ciddi, alçakgönüllü ve kendini beğenmiş, içten ve uzak..." (Bkz. a. g. k. sayfa 28-29). Dünyada ilk kez, Helena Weigel'in yönetimindeki Berliner Ensemble tarafından, 1954 yılında oynanan "Kafkas Tebeşir Dairesi", bu tarihten 9 yıl sonra Adalet Ağaoğlu'nun kaleminden Türkçeye aktarılarak basıldı (Dost Yay. 1963). Oysa, Dostlar Tiyatrosunun sahnelediği oyun, yine Ağaoğlu'nunki kadar usta ve bilinçli bir kaleme sahip olan Can Yücel'in çevirisi. Bu iki çeviriden hangisinin daha doğru, Brecht'e daha yakın olduğuna erbabı karar versin. Biz, biraz da oyuna ilişkin Venüs Sinemasında izlediğimiz oyundan söz edelim.

Kafkas Tebeşir Dairesi"nin genelde ilk göze çarpan yanı, rejisi. Mehmet Ulusoy'un yıllardır Fransa'da yankı uyandıran, ilgi çeken başarılı tiyatro çalışmalarını basında okumakta ya da yerinde görmüş olanlardan dinlemekteydik. Şimdi, Brecht gibi bir çetin cevizle ilk kez yurttaşlarının karşısına çıkan Ulusoy, kendisinden övgüyle söz edenlere hak verdirecek canlı, ekonomik, yalın ve en önemlisi, yapıtın içeriğiyle organik bir bütünlük oluşturan yorumuyla Brecht'in dilinden çok iyi anladığını kanıtlamıştır. (Yönetmen, aynı yapıtı 1975'lerde Paris'te, ardından başka ülkelerde de sahnelemiş, büyük ilgi toplamıştır.) Beri yandan, Ulusoy'un karşısında iyi bir orkestra bulmuş olduğunu da unutmamak gerekir. Dostların sanatçı kadrosuyla tam bir uyum içinde ve Brecht'le sanki kırk yıllık içli-dışlı olmuş bir ekibe yorumunu kabul ettirmek, Mehmet Ulusoy için büyük bir şans. Kutup soğuğunun hükmünü sürdüğü bir gecede ve bir salonda, seyirciyi üç saat yerinde tutabilmenin bir nedeni de, hiç kuşkusuz Genco Erkal'la, Yaman Okay'la, Mehmet Akan'la tüm Dostlar kadrosunun coşkulu, iyi sindirilmiş, doğru özümlenmiş bir oyun çıkarması. Yok, kalemimiz olsun, gönlümüz olsun, kalabalık sanatçı topluluğunda görev alanlardan bir bölüğünü ötekinden ayırmaya el vermiyor.

Salt Metin Deniz'in dekorlarını görmek için de gidebiliriz "Kafkas Tebeşir Dairesi"ne, salt Kuzgun Acar'ın maden maskelarını görmek için de...

Groucha Vanadze'nin yakıcı o güzel türkülerini dinlemek için ya da ozanın şiirlerini dinlemek için de... Simon Çaçava'nın çizdiği kompozisyonu seyretmek ya da Ilkay'ın karısı Nathalia Abaschvili'yi görmek için...

Can Yücel'le Adalet Ağaoğlu'nun çevirilerinden hangisinin daha doğru, daha Brecht'e yakın olduğunu uzmanlarına bıraktık ama, bize kalırsa, Can Yücel'in Türkçeleştirdiği şiirler, en azından kendi şiirleri kadar güzel, zekice ve Brecht'çe!

Bir de elimize bir rol dağıtımı verebilselerdi de tanımadıklarımızı belleğimizin bir köşesine yerleştirebilseydik.

Tünel Kültür-Sanat Evi'ndeki halk müziği ve halk çalgıları kursu başladı

İstanbul Tünel Kültür-Sanat Evinde düzenlenen halk müziği ve halk çalgıları kursu, geçtiğimiz pazar günü başladı.

Tünel Kültür-Sanat Evi yöneticileri, kursa 20 kadar kişinin katıldığını, ancak bu sayının yeni katılımlar durumunda artabileceğini belirtiyorlar.

Halk müziği ve halk çalgıları kursuna katılmak isteyenlerin pazar günleri 10.00'da Tünel Kültür-Sanat Evine başvurmaları gerekiyor.

"Simge Yarışması"na katılma süresi 1 Martta sona eriyor

Türkiye İş Bankasının 1980 yılından beri başlayarak her yıl sürdüreceği ve bu yıl "Kısa film", "Roman" ve "Ekonomi" dallarında vereceği "İş Bankası Büyük Ödülleri"yle ilgili olarak düzenlenen "Simge Yarışması"na katılma süresi 1 Martta sona eriyor.

Sonuçları mart ayında açıklanacak olan yarışmada birinciye 50 bin, ikinciye 30 bin ve üçüncüye de 20 bin lira tutarında ödül verilecek.

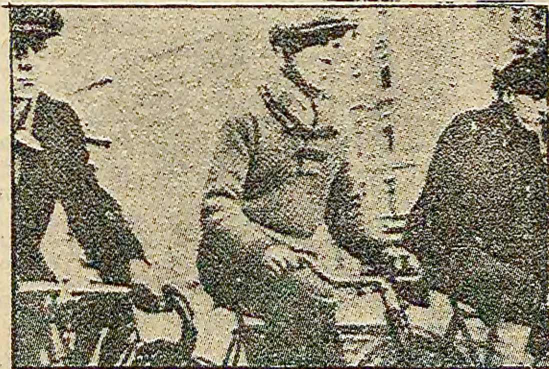
Fatih Şehir Tiyatrosu, küçükler için "Çocuksuz Balon"u hazırlıyor

İstanbul Şehir Tiyatroları Fatih Bölümü, Fakir Baykurt'tan uyarlanan "Sakarca"nın yanı sıra yeni bir çocuk oyununun daha hazırlıklarına başladı. Provaları süren "Çocuksuz Balon" adlı oyunun gösterilerine önümüzdeki günlerde başlanacağı belirtiliyor. Hazırlıkları Gönüllü Çocuk Oyunları Ekibinin yürüttüğü "Çocuksuz Balon"un metninin ortak yazıldığı, yönetmenin ise Ragıp Yavuz olduğu öğrenildi.

"Çocuksuz Balon" adlı oyun hakkında bilgilerine başvurduğumuz Fatih Şehir Tiyatrosu yetkilileri, 1979 yılının Çocuk Yılı olarak kutlanması nedeniyle hazırladıkları yapıtta "Çocuğun çocukluğuna yabancılaşmasını" işlediklerini söylediler.

Öte yandan tiyatro yetkilileri çocuk oyunlarına ilginin artarak sürdüğünü, ancak son zamanlarda ilkokullara yönelik toplu bilet satışlarının yapılamadığını kaydettiler. Bu durumun Milli Eğitim Bakanlığının okullara toplu "bilet alımı hakkında girişimlerin durdurulmasını isteyen bir genelge gönderildiği yolundaki söylentilerden sonra ortaya çıktığına dikkati çektiler. Tiyatro yetkilileri her türlü olumsuz etkene karşın, Fatih Tiyatrosunun toplu bilet satışı işlemlerini talep olduğunda karşılayacağını bildirdiler.

Diğer yandan Fatih Şehir Tiyatrosunda sergilenmekte olan "Sakarca"nın gösterilerine bu tiyatro döneminde de devam edileceği öğrenildi. Mahmut Gökgöz'ün yönettiği oyunda da Gönüllü Çocuk Oyunları Ekibi görev alıyor. Oyun her pazar saat 11.00'de sahneye geliyor.

Brecht'in senaryosuna katıldığı "Kuhle Wampe" filminden bir görüntü.

Ankara'daki "Brecht Haftası"nda bugün iki film ve bir panel var

Ankara Alman Kültür Merkezinin çeşitli kuruluşlarla işbirliği yaparak düzenlediği "Bertolt Brecht Haftası" bugün gösterilecek Brecht filmleri ile devam edecek. Bugün ayrıca saat 15.00'te "Brecht öldü mü? Veya tartışmalı bir kişiliğin yeniden doğuşu" konulu bir panel var. Panele katılanlar şunlar: Prof. Dr. Alexander Von Bormann, Yücel Erten, Mutlu Parkan, Prof. Dr. Henning Rischbieter, Vecdi Sayar, Prof. Dr. Sevda Şener, Klaus Völker.

[illegible] noper" (1951) Ülkemizde "Üç Kuruşluk Opera" olarak bilinen filmin yönetmeni G.W. Pabst. Brecht'in aynı adlı sahne oyunundan Kurt Weill'in müziği ile hazırlanan filmi, Brecht sağlığında onaylamamıştı. Brecht, yönetmeni eserin aslına sadık kalmadığı için sert bir biçimde eleştirmiş, dava etmişti. Bu film 18.00'de sunulacak.

Orijinal adı "Kuhle Wampe" (1932) olan "Dondurulmuş İşkembeler" adlı ikinci film, Weimar Cumhuriyeti zamanında Almanya'daki büyük işsizliği konu alıyor. Slatan Dudow'ın yönettiği filmde, 1920'li yılların Almanyasında görülen politik, toplumsal ve ruhsal kargaşa anlatılır. "Kuhle Wampe" Brecht filmleri içinde belgesel niteliğiyle dikkati çeken önemli bir yapıttır. Bu film de 20.00'de izlenebilir.

Brecht filmlerinin gösteriminden önce Mutlu Parkan tarafından bir giriş konuşması yapılacağı da bildiriliyor.

"Brecht Haftası" Pazartesi günü yapılacak iki konuşma ve bir müzik gösterisi ile sona erecek. Klaus Völker'in Brecht'in yaşamı hakkında yapacağı "Marksist Etüdler" başlıklı konuşmanın ardından, Prof. Dr. Alexander Von Bormann video gösterisi ile "Sürgündeki Brecht"i anlatacak.

Brecht Haftasının son programı olan müzik gösterisinde Zeliha Berksoy ünlü sanatçının şiirlerinden oluşturulmuş şarkılar okuyacak.

Özdemir İnce'nin şiir kitabı "Kiraz Zamanı"nın 2. basımı çıktı

Ozan ve çevirmen Özdemir İnce'nin 1968 yılında May Şiir Ödülü kazanan şiir kitabı, "Kiraz Zamanı"nın ikinci basımı yayınlandı. 1936 doğumlu Özdemir İnce'nin bugüne kadar sırasıyla "Kargı", "Tutanaklar", "Karşı Yazgı" ve "Rüzgara Yazılıdır" adlı yayınlanmış 4 şiir kitabı daha bulunuyor.

Özdemir İnce ayrıca edebiyatımızda şiir çevirileri ile de tanınıyor. Ozanın Yannis Ritsos'tan yaptığı "Taşlar, Yinelemeler, Parmaklıklar" adlı şiir çevirisi 1979 yılı Türk Dil Kurumu Çeviri Ödülünü kazanmıştı. Özdemir İnce'nin yayınlanmış öteki şiir çevirileri ise şunlar: Nicolas Guillen'den "Küba Şarkıları", Alain Bosquet'ten "Evren İçinde Evren" ve Yine Ritsos'tan "Boyun Eğmeyen Ülke". 1971'de "Bulgar Şiirleri Antolojisi" çevirisi de yayınlamış olan Özdemir İnce'nin, Rene Char'dan "Şiirler" adıyla yaptığı yeni bir çeviri kitabının da yakında piyasaya çıkacağı öğrenildi.

Çanlar çalmaya başladı

Müesseseler, Judo Federasyonunu protesto ediyor

Cihat Uskan Federasyonu tepki topluyor.

■ Protestonun büyümesinden çekinen Federasyon, Balkan Şampiyonasını bir başka Balkan ülkesine devretmek istiyor

■ Judo Federasyonuna sağ eğilimli kişilerin doldurulması ve judoya emek vermiş kişilerin tasfiye edilmesi tepkiyle karşılanıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Cihat Uskan Başkanlığındaki Judo ve Taekwando Federasyonu kurullarının sağ görüşlü kişilerce oluşturulmasına ve judoya emek vermiş kişilerin tasfiye edilmesine tepki gösteren müessese takımları, partizanca tutumu ile spor amacının dışına çıkan Judo federasyonunu protesto ediyorlar.

Federasyonu oluşturduktan sonra müesseselerin, böyle bir protestoya girişmesinden kuşku duyan Federasyon Başkanı Cihat Uskan, bu nedenle bu yılki müesseselerarası şampiyonanın adını "Müesseseler, Kulüpler, Askeri Güçler ve Dojolararası Judo Şampiyonası" şeklinde değiştirerek sessiz protestonun kamuoyuna yansımasını önlemeye çalıştı.

Ancak geçen yıl 24 müessese takımı ile yapılan şampiyona bu yıl kulüp, askeri güç ve dojolara da açık olmasına rağmen 14 takımla yapıldı. Bunların sadece 6 tanesi müessese takımıydı.

Öte yandan müessese ve kulüpler ile judocuların buna benzer protestolarının artmasından çekinen Judo ve Taekwando Federasyonu Başkanı Cihat Uskan, mart ayında Türkiye'de yapılması gereken Balkan Judo Şampiyonasını başka bir Balkan ülkesine devretmek için çare arıyor.

Boks Federasyonu Başkanı Ahmet Cömert:

"Boksu Kalkındırma Derneği kurulacak"

■ Antrenörler arasında 15 günde bir anket yapılacak

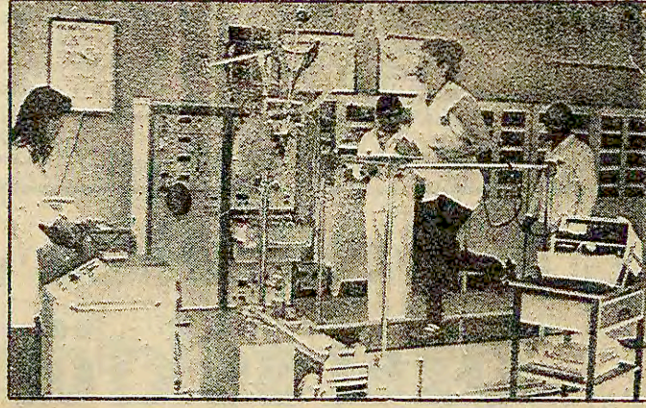
İSTANBUL(ÖZEL)

Dün bir basın toplantısı düzenleyen Boks Federasyonu Başkanı Ahmet Cömert, boksu daha cazip hale getirmek amacı ile çalışmalar yaptıklarını belirterek, "Boksu Kalkındırma Derneği" adı altında bir dernek kurulacağını söyledi.

Söz konusu derneğin kurulması için ön hazırlıkların yapıldığını ifade eden Federasyon Başkanı Cömert, sözlerine devamla şöyle konuştu:

"Son Türkiye Şampiyonasında da görüldüğü gibi boksumuz arzu edilen düzeyde değil. Bu kötü durumdan kurtulmanın çarelerini arıyoruz. Bu arada seyircimiz de boks kurallarını iyi bilmiyor. Gençlik ve Spor Bakanlığının bastıracağı broşürleri maçlarda seyircilere dağıtacağız. Bilimsel bir eğitimle Türk boksu en kısa zamanda tırmanışa geçecektir. Antrenörlerin eğitilmesi için kendilerine 15 günde bir 20'şer sorudan oluşan birer anket uygulayacağız. Hakemlerimizin durumu da ayrı bir jüri ile yakından takip edilecek. Hakemlerimizin bölgelerinde her ay 20 raund maç yönetmeleri sureti ile formda kalmaları sağlanacak."

Fotoğraflarda Kondisyon Tespit Merkezinde fizik kondisyon ölçümünün nasıl yapıldığı görülüyor.

Bilim adamları daha iyi bir milli takım için öneride bulundular:

"Milli takımı bilimsel medotlarla seçebiliriz"

İSTANBUL(ÖZEL)

İstanbul Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları Hastanesi Başhekimi Prof. Dr. Orhan Öger, laboratuvar şefi Dr. Yaşar Yılmaz Kaya ile beraber fotoğraflı, grafikli ve projeksiyonlu bir basın toplantısı düzenleyerek, milli takımın bilimsel metodlarla seçilmesi için her türlü işbirliğine hazır olduklarını açıkladı.

Sporda başarılı olmak için yetenek, öğrenim ve taktiğin yanında kondisyonun değerinin büyük olduğunu ifade eden Prof. Dr. Orhan Öger şunları söyledi: "Batı Almanya'da sporcuların fizik kondisyonlarının ölçüldüğü Spor Araştırma Merkezleri 1974 yılında 17'yi bulmuştu. Aynı yıl Dünya Şampiyonu olan Alman Milli Takımını seçmek için Teknik Direktör Helmut Schön kampa aldığı 25 futbolcuyu Malente'de Ergo - Spiro - Metrik teste tabi tutarak oyuncuların kondisyon durumlarını gözönüne alarak şampiyonluğu kazanan takımı seçmiştir. Diğer ülkeler bu konuya önem verirlerken bizim milli takımımız tesadüfi galibiyetler elde ediyor. Halbuki hastanemizde kurulan Türkiye'nin en modern Kondisyon Tespit Merkezinde aynı metodları uygulayarak kondisyonu en üstün milli takımı seçebiliriz. Bunun için her türlü yardıma hazırız."

300 bin dolarlık kredi malzeme ithaline ayrıldı

ANKARA

Türkiye'ye yapılacak dış yardımlardan 300 bin dolarlık bir kısmı federasyonların gerekli gördükleri spor malzemelerini yurt dışından ithal etmeleri için kullanılacak. Bu nedenle ilk etapta 100 bin dolarlık döviz yardımı ile bisiklet, güreş minderi, tenis raketi ve topu, güreş mankeni, masa tenisi topu ve karç satın alınacak.

Turgut Atakol amatör milli takımdaki profesyonel futbolcularla ilgili suçlamalara cevap verdi

"Olimpiyat Komitesi yönetmelikleri uyguluyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

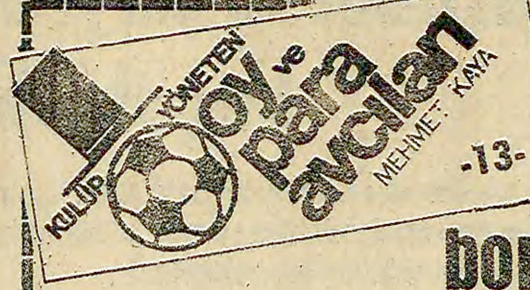
Profesyonel futbolcuların Amatör Milli Takım kadrosuna alınması ve Milli Olimpiyat Komitesinin de bu kadroları onaylaması ile ilgili olarak basında çıkan suçlamalara cevap veren Türk Milli Olimpiyat Komitesi Genel Sekreteri Turgut Atakol, "Milli Olimpiyat Komitesi yönetmelikler neyi gerektiriyorsa onu uyguluyor" dedi.

Milli Olimpiyat Komitesi Genel Sekreteri Atakol, komitenin getirilen her belgeyi o- [illegible] her federasyonun birer temsilcisi vardır. Federasyonlar tarafından bize iletilen herhangi bir konu olduğu takdirde bu temsilciler, federasyonlar ve kulüplerle temasa geçerek konuyu incelerler. Söz konusu sporcular da federasyonun kayıtlarında amatör olarak geçmektedir. Bu nedenle onların amatörlüklerini onaylamak ve Amatör Milli Takım için izin vermek zorundayız. Yönetmelikler neyi gerektiriyorsa onu yapıyoruz."

Amatör küme finallerinde 2. raund Anadoluhisar-T.Tayfun

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul 1. Amatör Küme Finallerine bugün Vefa Stadında devam edilecek. Günün önemli maçında Anadoluhisarı ile Tophane Tayfun karşı karşıya gelecekler. Müsabakaların programı şöyle: 10.00 Tekel-Vefa, 12.00 İstanbulspor-Dikilitaş, 14.00 Anadoluhisarı-Tophane Tayfun.

Hükümetler geldi, geçti borçlar ödenmedi

■ Kulüpler vergi borçları için politik baskı yaptılar

■ Kulüplerin vergi kaçırmasının bir yolu da transfer ücretlerini amatör masraflara aktarmak

Galatasaray'da futbolda profesyonelliğin kabulünden sonra yönetimde bir yerde profesyonelleşti. Bir azından bu politikacı, tüccar, fabrikatör grupları isimlerinden basın, radyo ve televizyonda bahsettiriyor, kendilerini topluma tanıtıyorlardı. Hiç tanınmamış bir kişinin kısa zaman içinde gazetelerde poz poz resimleri çıkıyor, televizyon ekranlarına yansıyordu.

Bu durum yıllar boyu devam etti. Yönetici borç para veriyor, transferde yardımcı oluyordu. Bunun karşılığında kulübe koyduğu [illegible] parasını geri alıyor, kulübün yurtdışı gezilerinde de takımın başına geçiyordu.

Fenerbahçe, Beşiktaş, Galatasaray kulüpleri her yıl milyonlarca liralık transfer yapıyordu. Futbolcular milyonları ceplerine indiriyordu. Ödenen bu paraların vergisini kulübün yatırması gerekiyordu. Kulüpler politik yollarla bu vergilerin ödenmemesi için baskı yaptılar. Hükümetler geldi gitti. Borçlar hep yerinde kaldı. Bazı yetkililer maden ocaklarında yüzlerce metre toprağın altında kömür kıran işçinin aylığının yarısını vergi olarak verdiğini örnek gösteriyor ve futbolcuların tek kuruş ödememesinden yakınıyorlardı. Kulüpler transfer ücretlerini amatör masraflara aktararak vergi kaçırıyorlardı. Böylece kulüplere usta avukatlar, hesap uzmanları girdi... Bir şirket gibi çalışmaya başladılar. Vergi vermemek için her yola sapan bir şirket!..

Şimdi bu büyük kulüplerdeki oyun devam ediyor. Tüccarların, fabrikatörlerin, politikacıların yerlerine yenileri hazırlanıyor. Gidenin yerine gelmek için. Ve bir fasit daire kulüplerde dönüp duruyor...

SON

SEDAT ÜRETEN

Profmatör

Çok değil daha on gün önce, Beşiktaşlı yöneticiler, yaşantılarını düzenli bir hale getirmek istedikleri futbolcuları aralarında paylaştılar. Amaç, kendi bölgelerindeki futbolcuları sürekli denetim altında tutmaktı. Bizi ilgilendiren ise yönetim kurulunun Süleyman, Ömer ve Ziya ile ilgili kararı. Ne karar almıştı Beşiktaş Yönetim Kurulu bu futbolcular için: "Örnek birer profesyonel olduklarından bu futbolcuların denetimine gerek yoktur." Yani bu futbolcuların örnek birer profesyonel olduklarını açıklamış yönetim kurulu.

Arkasından birkaç gün geçti geçmedi, Amatör Milli Takım kadrosu açıklandı. Ama, örnek birer profesyonel oldukları kulüpleri tarafından da onaylanan Ziya ve Süleyman ile beraber daha birçok profesyonel futbolcuya Amatör Milli Takım kadrosunda yer verildi. Ve ardından doğal olarak tepkiler geldi tabii. Ama tepkiymiş, eleştiriymiş, Futbol Federasyonunun umurunda mı?

* * *

Bu profesyonel futbolcular nasıl oluyor da Amatör Milli Takım kadrosuna girebiliyorlar ve yönetmelikleri uyguladığını belirten Milli Olimpiyat Komitesi de bu milli takım kadrosunu onaylayabiliyor?

Çok basit. Bu futbolcular istedikleri kadar profesyonel olsunlar, federasyon "Ben bunların amatörlüğünü dondurdum. bunların profesyonelliğini kabul etmiyorum," dediği sürece bu futbolcular federasyona göre pür amatördürler ve pür amatör olarak da kalacaklardır. Bu nedenle Olimpiyat Komitemiz, bu futbolcuların amatörlüklerini istemese de onaylayacaktır.

* * *

Bu futbolcuların profesyonelliklerinin federasyon tarafından kabul edilmemesi ise işin bir başka ilginç yanıdır. Aslında ilk kez yapılmayan ve yıllardır sürdürülen bu uygulamaya göre, söz konusu futbolcuların profesyonellikleri gelecekteki milli maçlar düşünülerek onaylanmaz. Çünkü milli maçlar federasyon için önemlidir vesaire, vesaire... Sonunda Amatör Milli Takımın maçları biter ve o profesyonellerin, profesyonelliklerini tanımanın zamanı gelir. Federasyonun, profesyonelliklerini tanımamakta direndiği bu futbolcular amatör olmadıklarına göre bu futbolculara galiba PROFMATÖR dememiz daha yerinde olacak...

* * *

Bu uygulamalar federasyonun kendini haklı göstermeye çalıştığı dolambaçlı uygulamalardır. Öte yandan sadece profesyonel takımlardaki futbolcularla yetinmek gibi olumsuz bir duruma yol açan bu uygulama yüzünden, milli takımlar geniş bir tabana sahip gerçek amatörler arasından seçilmiyormuş, kimin umurunda...

Hava-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

ma yapan Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk "THY Genel Müdürlüğünün yanlış bilgilerle Ulaştırma Bakanını da yanılttığını ve THY'nin özel sektöre devredilmek istendiğini söyleyerek lokavt kararını kınadı.

Öte yandan THY Denetim Kurulu Başkanı olarak bir açıklama yapan ünlü Yeşilçam patronu Ümit Utku, THY'deki anlaşmazlığın Kamu İstihdam Komisyonlarından kaynaklandığını ve bunun kaldırılması halinde anlaşma sağlanabileceğini iddia etti. Ümit Utku'nun iddialarını cevaplayan Hava-İş Genel Sekreteri Rahim Çeçen ise gazetemize yaptığı açıklamada bu Komisyonların 7. dönem toplu iş sözleşmesi uyarınca iki yıldan beri çalıştığını ancak Ümit Utku gibi kimliği belli kişilerin THY'de keyfi bir yönetim kurabilmek amacıyla buna karşı çıktıklarını belirtti. Çeçen, THY işverenini kamuoyu önünde açık tartışmaya davet etti.

KAMU İSTİHDAM KOMİSYONLARI NEDİR?

Ümit Utku ve THY Genel Müdürlüğünün karşı çıktığı Kamu İstihdam Komisyonu Hava-İş Sendikası ile THY arasında 1977 yılında imzalanan 7. dönem toplu iş sözleşmesinde yer alan, iş ve istihdam sorunlarında yönetim ile sendikanın işbirliği ve uyum içinde çalışmasını amaçlayan bir kurumdur.

Üç işveren yetkili temsilcisi ve iki yetkili sendika uzmanından oluşan bu komisyonda başkanlığı işveren temsilcisi yapmaktadır. İşyerindeki kadro ve personel ihtiyaçlarını ve taleplerini inceleyen, işgücü ve işyükü analizleri yapan, kadro kaydırması ve dağılımını organize ve reorganize eden ve çeşitli iş etütleri yapan ve işe alımdaki sınav kurullarında fiilen yeralan bu Komisyon, işyerindeki çalışmanın daha düzenli yürütülmesini ve bu konuda işveren ile sendika arasında bilimsel yönetim metotlarına dayalı bir işbirliği kurulmasını amaçlamaktadır.

İki yıldan beri çalışan bu Komisyonun şimdiye dek bine yakın karar aldığını ve uyguladığını belirten Hava-İş Genel Sekreteri, bu konuda şunları söyledi:

"İki yıldan beri düzenli bir şekilde çalışan bu Komisyonun bir çok kararında bizzat THY Genel Müdürü Ertuğrul Alper'in imzası vardır. CHP döneminde bakanların kapısında sabahlayan Alper, yeni politik yatırımlara girdiği için şimdi bu komisyonlara karşı çıkmaktadır.

Ümit Utku gibi çağdışı düşünceli ve kimliği belli kişilerin bu tür bir denetim mekanizmasından kaçmak istemelerinin sebebi açıktır. Onlar THY'yi çiftlik gibi yönetmek ve istedikleri yakınlarını son dönemde yaptıkları gibi THY'ye sokmak THY'yi özel sektöre devretmek istiyorlar. Komisyona da bu tür keyfi yönetim imkanının ortadan kaldırıldığı için karşı çıkıyorlar."

Rahim Çeçen, THY Genel Müdürlüğünün bütün iddialarının gerçek dışı olduğunu belirterek "Hodri meydan, THY Genel Müdürünü ve yetkilileri kamuoyu önünde, isterlerse TV'de grevin nedenleri üzerinde açık tartışmaya çağırıyoruz" dedi.

LOKAVT'A KARŞI TEPKİLER

Öte yandan bir devlet kuruluşunda 1968'den beri ilk kez uygulanan lokavta karşı tepkiler sürüyor. Ankara'da THY emekçileri ile birlikte basın toplantısı düzenleyen Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk Bakanlar Kurulunun grevi "milli güvenlik" açısından ertelediği, halde niçin aynı işlemi lokavta karşı yapmadığını sordu.

Lokavtın ülke ekonomisini sorumsuzca baltaladığını ve aileleri ile birlikte 30 bin kişiyi işsizliğe terkettiğini belirten Öztürk, 'Politik amaçlarla suçsuz kişilerin işten atılmasına karşı yasal kavgamızı sürdüreceğiz. İşgüvencesi ve ekonomik haklar için başlatılan bu grev mutlaka başarıya ulaşacaktır" dedi.

Türk-İş Yönetim Kurulu da dün bir açıklama yaparak THY emekçilerini Türk-İş olarak bütün güçleriyle destekleyeceklerini belirtti.

BAKANLAR KURULU

Bu arada grevin birinci erteleme süresinin 24 Şubatta dolduğu ve Bakanlar Kurulunun grevi ikinci kez 60 gün daha erteleyebileceği kaydediliyor. Ancak Hava-İş Sendikasının bu erteleme kararına karşı yeniden Danıştaya başvuracağı ve erteleme kararının durdurulması halinde grevin sürdürüleceği belirtiliyor.

Öte yandan özellikle UÇSEN Sendikasına bağlı bazı kişilerin Hava-İş üyesi hosteslere baskı yaptıkları ve tehdit yolu ile bazı hostesleri Hava-İş'ten istifa ettirmek istedikleri öğrenildi.

Dün evlerinden telefonla çağrılan 60 kadar hostese, Hostesler Derneğinde Hava-İş Sendikasından ayrıldıklarına ve işbaşı yapacaklarına dair kağıtların baskıyla imzalattırıldığı öğrenildi.

Bu arada THY Yönetim Kurulunun aldığı lokavt kararından sonra, üst düzeyde yapılan bir toplantı sonucu, THY Dış Hatlar Servisinin bir yabancı uçak firmasına kiralanacağı öne sürüldü. Verilen bilgilere göre, THY Yönetim Kurulunun uzlaşmaya yanaşmadığı ve bile bile lokavt kararı aldığı belirtildi. THY Yönetim Kurulunun lokavt kararı vermesinden sonra AP'li bazı üst seviyedeki müdürlerin yabancı bir uçak firmasına THY'nin kiralanması için temaslara geçtikleri öne sürüldü.

Bu gidişle...

(Baştarafı 1. sayfada)

künün yarısına katlanırken, 1979'da üçte ikisine katlanmak zorunda kaldılar.

TASARI BU DURUMA "DUR" DEMİYOR

Demirel hükümeti tarafından hazırlanan yeni vergi tasarısı, yıllardan beri artarak süren bu adaletsizliği ters çevirecek, ya da en azından geriletecek nitelikte görülmüyor. Hükümet, işçi ve memur gelirlerinin tasarıda öngörülenin üzerine çıkartılması durumunda, enflasyon oranının artacağını ve bunun da yükünü gene ücretlilerin çekeceğini öne sürerek, bu kesimlerin eline geçecek para miktarının artırılmasına karşı çıkıyor. Oysa her iki tablodan da anlaşılabileceği gibi, enflasyonun sorumlusu işçiler ve memurlar değil. Çünkü, bu kesimin satınalma gücü son 12 yılda büyük oranda düştü.

Hükümetin, 580 milyar liralık vergi kaçakçılığına ve 600 milyarlık kara servete göz yumup, katsayıyı 25'e çıkartmamak için meclislerde direnmesi, işçi ve memurların yaşam düzeyini yükseltme konusundaki "kararlılığında" samimi olmadığını gösteriyor.

SULANDIRILAN "ADALET" UNSURLARI

Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in açıkladığı ve ücretlilerin lehine olarak Vergi Kanununda yapılması düşünülen değişikliklerin de meclislere sunulmadan önce törpüleneceği anlaşılıyor. Bunlardan en önemlisi, ücretlerin ikramiyelerle birleştirilerek vergilendirilmesi konusu. Eğer tasarı bu haliyle gerçekleşirse, en az geçim indiriminin en az ücret düzeyine yükseltilmesinin sağladığı kazançlar önemli ölçüde törpülenecek.

İşçi kıdem tazminatlarına üst sınır getirilmesi ve esas olarak dar ve orta gelirli kesimler tarafından karşılanan damga ve resimlerin 10 kat artırılması da getirilmeye çalışılan yükler arasında.

İsrail...

(Baştarafı 1. sayfada)

de şehit olmuş, Faik Bulut yaralı olarak tutsak edilerek İsrail'e kaçırılmıştı.

Yaralı olarak esir düşen Faik Bulut aynı yıl çıkartılan özel bir kanunla İsrail'de gayri-meşru olarak yargılandı ve 7 yıl hüküm giydi. Bulut mahkemede Filistin davasını, Türkiye ve Filistin halklarının dayanışmasını savundu, gayri-meşru İsrail devletini ve siyonizmi mahkum etti.

7 yıllık mahkumiyeti boyunca yoğun baskı altında tutulan Faik Bulut'un Türkçe yayınları izlemesi önlendi, mektuplarına sansür kondu. Faik Bulut bütün bu baskılara rağmen dünyadaki siyasi gelişmeleri izleyerek devrimcilerle aynı yönde fikirlerini geliştirdi. Birçok ülkeden devrimciler Faik Bulut'un serbest bırakılması için Uluslararası Af Örgütü, Uluslararası Hukukçular Komisyonu ve Uluslararası Demokratik Avukatlar Örgütü nezdinde girişimlerde bulundular.

Faik Bulut Nahr-el Bared olayının 7. yıldönümünde, 19 Şubat günü İsrail Yüksek Mahkemesince serbest bırakıldı. Ancak, Bulut can güvenliğinin olmadığını söyleyerek Türkiye'ye gitmek istemediğini açıkladı ve İsveç hükümetine başvurarak siyasi iltica hakkı tanınmasını istedi. İsveç hükümeti Bulut'a iltica hakkı vermeyince, Bulut'un avukatları İsveç Göçmen Bürosu nezdinde girişimlerde bulundular. İsveç hükümeti yetkililerinden Göran Lindgrand hükümetin, Göçmen Bürosunun başvurusu hakkında en erken perşembe günü (bugün) karar alabileceğini açıkladı.

Türkiye'ye iadesi halinde yeniden hapsedilme ihtimali bulunan Faik Bulut'un İsrailli avukatı sınırdışı edilme kararını ertelemeye çalışıyor. Bulut'un İsveçli avukatı Eva Stahl ise, girişimlerinin başarısız kalması halinde, müvekkilini Türkiye'de de savunmaya devam edeceğini açıkladı.

ABD üsleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bir yıl önce üsler açılırken Türkiye ile ABD arasında, savunmanın yanı sıra ekonomik işbirliğini de kapsayacak yeni bir anlaşmanın imzalanması öngörülmüş, fakat bu anlaşma bu süre içinde imzalanamamıştı.

TEKZİP

(Baştarafı 1. sayfada)

zı-haber tamamen gerçek dışı beyan, yalan ve iftiralarla doludur. Benim bir kahve kurşunlaması olayına karışan gençlere yardım ettiğim, onları karakoldan çıkarttığım, ifadelerini aldırtmadan bıraktırttığım şeklindeki beyanlar tamamen yalandır, iftiradır. Gerek uzun yıllar süren askerlik hayatım boyunca, gerekse politikaya atıldığımdan bu yana, daima kanunlara saygılı olmuşumdur. Kaldı ki, ben adı geçenleri hiç tanımadığım gibi, yazıda belirtilen karakolla, ne şifahi, ne de telefonla ne o zaman, ne de ondan sonra herhangi bir muhaberem olmamıştır. Siyasi itibarımı hedef alan bu yalan ve iftiralar karşısında yukardaki açıklamanın diğer hukuki haklarım saklı kalmak üzere yazılması zaruri olmuştur.

Necati Gültekin
Milliyetçi Hareket Partisi
Genel Sekreteri

İşgalcilerin...

(Baştarafı 1. sayfada)

genç. 106 gündür işgal altında tutulan Tahran'daki ABD Elçiliğindeyiz. Bir zamanlar etrafında büyük canlılık görülen, günün her saatinde gösterilere sahne olan ABD Elçiliğinin etrafı şimdi boşalmış. Elçiliğin duvarlarının az ötesinde kurulmuş barikatlar, kaldırımdaki ağaçlar arasında gerilmiş Farsça yazılı bez pankartlar ve karşı kaldırımdaki birkaç çadırda satış yapan kasetçi ve kitapçıyı saymazsak, etrafta Tahran'ın diğer bölgelerine oranla olağandışı hiç bir şey yok.

İranlıların bu işgali eskiden olduğu gibi desteklemediğini gösteriyor bu durum. 4 Kasım günü binlerce kişiyle duvarları aşıp bir anda elçiliği işgal eden kitlelerin yerini elçilik bahçesinde görülen parkalı, bazıları silahlı, tek tük genç almış.

İki gün önce, dört silahlı gencin koruduğu barikatı geçip basın kartını gösterip istediğimiz randevu, nihayet kabul ediliyor ve elçiliğin demir kapısı, yağmur altında yarım saat kadar bekletildikten sonra açılıyor. Sıkı bir aramadan sonra içeri alınıyoruz. Götürüldüğümüz yer, bir zamanlar elçilik personeli tarafından kütüphane olarak kullanılan alçak bir bina.

SORULARINIZI YAZILI VERİN

Kütüphaneye alındıktan sonra içeri giren bir genç kız Amerikan aksanı ile konuştuğu İngilizcesiyle sorularımızı yazılı olarak hazırlamamızı istiyor. Hazırladığımız sorulara kısaca göz gezdiriyor. Rehinelerle konuşma talebimizi görünce kaşlarını çatıyor, "Bu olanaksız" diyor. Sonra da soruları alıp çıkıyor.

Yalnız kaldığımda duvarlara göz gezdiriyorum. Amerika'ya karşı afişlerle kaplanmış duvarlar. Gösterilerde ölenlerin renkli resimleri panolar halinde asılmış. Köşede büyük bir Homeyni resmi.

Az sonra kapı açılıyor, aynı genç kız bu kez yanında sakalı hafifçe uzamış bir gençle giriyor. Parkalı genç Homeyni'nin resminin önündeki masanın ardına geçip oturuyor. Karşısında yerimizi alıyoruz. Bir kenardaki büyük teyp çalıştırılıyor. Biz de teybi kalem kağıdı çıkarıyoruz. Görüşmemiz başlıyor.

BENİ SADR'IN DEĞİL İMAM'IN SÖYLEDİĞİ ÖNEMLİ

Kendilerini "İmamın yolundaki gençler" olarak tanıtan ve kendi ismini açıklamayan genç sorularımızı tekrarlamamızı istiyor.

"Beni Sadr, rehinelerin salıverilmesi için Şahın geri verilmesi değil, ABD'nin İran'ın Şahı geri istemeye hakkı olduğunu kabul etmesi gerekli dedi. Siz ne diyorsunuz" diye soruyoruz.

Genç, "İran'ın Müslüman halkının Şah'a karşı zaferi bir son değildir. Ve devrim devam etmektedir" diye başlıyor ve şöyle sürdürüyor:

"Şahın devrilmesi sadece ilk adımdı. Devrim İran'daki ABD varlığının bütün izlerinin silinmesine kadar sürecektir. Bu casusluk yuvasının işgali ve buradakilerin rehin alınması İran halkının mücadelesinin bir parçasıdır."

Sözcü, bu hareketin İran halkının ABD emperyalizmine karşı öfke ve nefretinin bir sonucu olduğunu iddia ediyor. İran halkının ve "İmam" olarak niteledikleri Homeyni'nin bu hareketi desteklediğini savunuyor.

Beni Sadr hakkında ise şöyle diyor: "Elbette Dr. Beni Sadr ülkenin işlerini yürütmek üzere halk tarafından seçilmiş Cumhurbaşkanıdır. Ama İmamın dediklerini dikkate almak zorundadır ve İmam Şahın geri verilmesini istemektedir. Şah geri verilmedikçe buradaki rehineler yargılanacaktır. Biz elbette Dr. Beni Sadr'ın düşüncelerine saygı duyuyoruz. Ama bu konuda İmam karar vermelidir."

YA İMAM BIRAKIN DERSE

Hemen ikinci bir soru soruyoruz: "Peki ya İmam sizden rehineleri bırakmanızı isterse?"

Sözcü duraksıyor ve bu soruyu şöyle geçiştirmeye çalışıyor:

"İmam milyonlarca kişinin, kitlelerin görüşlerini yansıtmaktadır. İmam Şahın geri verilmesini istedi. İran halkının bu caniyi yargılamaya hakkı olduğunu belirtti. İmamın görüşü bu. Ancak Şah veri verilirse rehineler serbest bırakılabilir."

Sorumuzun cevabının bu olmadığını, açık tutumlarının ne olacağını tekrar soruyoruz. Sözcü, eliyle "Yeter" diye bir işaret yapıyor ve bu konuda daha fazla konuşmayacağını belirtiyor.

Beni Sadr ile Homeyni arasında bu konuda anlaşmaya varıldığı söylentilerinin yaygınlaştığı ortamda, büyük destek kaybetmiş olmanın endişesi seziliyor bu hareket te.

HÜKÜMET BİNAYI ORDUYA DEVRETMENİZİ İSTERSE...

Sözcü üçüncü sorumuza da açık cevap veremiyor. Kendisine "Seçimlerden sonra kurulacak hükümetin binanın denetimini Orduya ya da Devrim Muhafızlarına devretmesini isterse ne yapacaklarını" sorduğumuzda, sözcü, "İran'daki İslam devriminin en önemli bir anlayışı, bunun İmam Homeyni'nin önderliği altında olmasıdır. Halk İmamı önder olarak kabul etmektedir, onun çizgisini izlemektedir. Yürütme organı da aynı tutumu izlemelidir" dedikten sonra, daha önceki sözlerini tekrarlıyor, İmamın Şahın geri verilmesini istediğini, hükümetin de buna uyması gerektiğini döne döne söylüyor.

Bu konuda daha açık bir cevap alamayacağımızı görünce konuyu değiştiriyoruz.

RUSYA'NIN AFGANİSTAN'I İŞGALİNİ KINIYORUZ AMA BUNDAN YARARLANAN ABD OLDU

"Peki Afganistan işgalini nasıl görüyorsunuz?"

"Biz devrimciyiz. Devrimimizin sloganları İslamiyetten kaynaklanmaktadır. "Ne Doğu, ne Batı, İslami Cumhuriyet", "Özgürlük, bağımsızlık, İslami Cumhuriyet" bizim de sloganlarımızdır. İran halkı herhangi bir süper devlete karşı her tür bağımlılığa karşı başkaldırdı. Bu sadece bizim ülkemiz için değil, bütün bölgedeki ülkeler, İslam ülkeleri için de geçerlidir. Bu bakımdan Rusya'nın Afganistan'ı işgaline şiddetle karşı çıkıyoruz. Rusya'nın kardeşimiz Afganistan'ı işgalini mahkum ediyoruz. Bu milli egemenliğin ve kendi geleceğini belirleme hakkının ihlalidir. Böyle bir şeyi kabul edemeyiz.

"Ama bu durumdan yararlanan ABD olmuştur. ABD durumu istismar ederek kendine kazançlar sağlamaya girişmiştir. Amerika, ajanları vasıtasıyla Pakistan'da İslam Konferansı toplamıştır. Anti-emperyalist mücadeleyi saptırmak için toplanan bu konferansın Rusya'nın işgali üzerine toplandığı söylenmiştir. Ama Amerika bundan yararlanarak bölgede kaybettiği üsleri yeniden geri almaya, İslam ülkelerine silah satmaya girişmiştir. Brezezinski'yi, Christopher'i göndermiş, Pakistan'la, Mısır'la silah anlaşmaları imzalamıştır. Bütün bunlar konferansın sonuçlarıdır. Bu nedenle konferansı da şiddetle mahkum ediyoruz. Konferans Rusya'yı suçlamak için toplanmış, ama Amerika'ya yaramıştır."

Afganistan işgalinin ABD'ye yaradığını savunacak kadar aklını ABD ile bozmuş gözüken ve bu yüzden de iki süper devlete karşı sloganlar bağırarak sokakları dolduran geniş kitlelerden kopan bu grubun giriştiği maceranın sona ermek üzere olduğu kanısı, elçilik kapısından çıkarken daha da güçlü görünüyordu.

Maceracılar...

(Baştarafı 1. sayfada)

yana olduğunu söyledi. Maceracıların protestosu ile karşılaşan Akbulut, işletmeden ayrıldıktan sonra, işçiler makine başına dönerek işbaşı yaptılar. Direnişten yana olan çeşitli maceracı grupların adamları bu duruma müdahale edemediler.

Dün ise yenilgiyi hazmedemeyen maceracılar işbaşı yapılmasına önderlik eden işçilere saldırdılar. İşletme içinde ve dışında işçilere pusu kuran maceracılar yalnız buldukları işçileri dövdüler. İşletme önünde jandarmanın saldırganlara müdahale etmediği, pasif bir tutum aldığı görüldü. Saldırılar ve jandarmanın tutumu tepki ile karşılandı.

ZARAR BİR MİLYAR

Dün İzmir Karşıyaka Emniyet Amirliğinde yapılan bir basın toplantısında, Tariş olaylarında meydana gelen zarar hakkında bilgi verildi. Yapılan açıklamaya göre, Tariş Çiğli İplik Fabrikasındaki yüz bin iğ'den 75 bini tahrip edildi ve 220 otomatik makina da tahrip edilerek toplam bir milyar liralık zarar verildi.

Geçen bir hafta içinde yalnız üç ünitede aramaları tamamlayabildiklerini bildiren emniyet yetkilileri, bu aramalarda 25 tabanca, bir av tüfeği, altı el bombası, bir tahrip kalıbı, 2 kilo toz patlayıcı, 200 gram barut, 572 adet mermi, 35 yedek şarjör, 28 domdom kurşunu ve binden fazla molotof kokteyl bulunduğunu bildirdiler.

Toplantıdan sonra basın mensuplarını topluca Çiğli'ye götüren yetkililer fabrikaların ve makinaların durumlarını gösterdiler. Fabrikadaki laboratuvar bölümünde ameliyathaneye çevrilmiş halde olduğunu belirten yetkililer Çimentepe'de ölü bulunan Cemil Oral adlı militanın da yaralandıktan sonra burada ameliyat edildiğini öne sürdüler.

Yüz gün hesabı...

(Baştarafı 1. sayfada)

TARİHLER DEĞİŞİK

Demirel başlangıç tarihini, programını basına açıkladığı 8 Aralık olarak kabul ederken, Ecevit hükümetin kurulduğu günden yani 12 Kasımdan itibaren sayımda ısrar ediyor. Demirel'in hesabına göre 100 gün 17 Martta dolacak. Erbakan'ın başlangıç tarihi ise Demirel'le Ecevit'inkinin ortasında. 3 Aralık'ı başlangıç olarak sayan Erbakan'ın neden bu tarihi seçtiği henüz bilinmiyor.

TARTIŞMA: DOLDU, DOLMADI

Yakın zamana kadar eleştirilerde kullanılan Demirel'in 100 günlük programı şimdi doldu dolmadı tartışmasına dönmüş bulunuyor. Erbakan'ın da açıklama yapmasıyla hesabın daha da karışmasından korkuluyor.

Tekstil...

(Baştarafı 1. sayfada)

siyon'da toplam 2 bin 630 işçi çalışıyor.

Bu arada Tekstil Bursa Şube Başkanı Günay Onayman güç ve eylem birliği doğrultusunda DİSK'e bağlı sendika üyelerinden bir defaya mahsus olmak üzere 30'ar lira toplandığını ve Tekstil'e bağlı diğer işyerlerinde de greve çıkmak için hazırlıkların tamamlandığını söyledi.

Öte yandan dün bir açıklama yapan Tekstil İşverenleri Sendikası Başkanı Halit Narin, Tekstil'in grevinin DİSK'in ideolojik genel grev kararının ilk uygulaması olduğunu söyledi.

Narin, tekstil işçilerine bu dönem görülmemiş oranda ücret zammı ödendiğini ve grevin ekonomik nedenlerden çok Türk ekonomisini çökertmek amacı taşıdığını iddia etti.

ANMA

Tuzluçayır'da birlik, huzur ve özgürlüğün savunucusu Yurtsever Muhtar

SÜLEYMAN AYTEN'i

Ölümünün 1. Yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

TİKP Çankaya İlçe Örgütü
TİKP Tuzluçayır Temsilciliği

Zeytinburnu'nu...

(Baştarafı 8.Sayfada)

telsiz'lerdeki kahvehanelerde Halkın Kurtuluşçuları da Halkın Yolu grubunun bulunduğu yerlerde faaliyet gösteriyorlar.

CEVİZLİBAĞ DEV-SOL'UN BÖLGESİ

Cevizlibağ-Tepebağ, ikinci egemenlik bölgesi. Atatürk Öğrenci Sitesinde üslenen Dev-Solcular Cevizlibağ semtinde terör estiriyorlar. Adam dövme, yazı yazma gibi işler yapıyorlar. Bazı cinayetlere adlarının karıştığı biliniyor.

Bu kesimde bazı Acilcilerin de bulunduğu ve işledikleri cinayetleri üslenen bildiriler dağıttıkları biliniyor.

Bu bölgenin Tepebağ kesiminde ise Halkın Yolu grubu etkin. Destekçilerini Şabanağa'dan alıyorlar. Hal kahvehanesinde üsleniyorlar ve esnaf arasına yerleşmeye çalışıyorlar. Çoğu işsiz güçsüz takımından.

YENİDOĞAN-KAZLIÇEŞME

Bu bölge TİKKO'cuların denetimi altında. Tuncelililere ve özellikle Ovacıklılara dayanıyorlar. Esas çalışmaları da deri işçileri arasında. Vatan Partililerin hakim olduğu Deri-İş Sendikasında muhalefet yürütüyorlar. Mensucat Santral işçileri arasında da etkinlikleri var.

TBP Zeytinburnu İlçesi lokalini üs olarak kullanıyorlar. Lokal civarındaki kahvelerde bunlar egemen.

3 İŞÇİ ÖLDÜRDÜLER BİRİ İÇİN ÖZELEŞTİRİ YAPTILAR

TİKKO'cuların bölgedeki elebaşılarından Fil Hasan, önceleri MHP'li idi. MHP'de iken çok sayıda cinayete adı karışmıştı. Fil Hasan MHP'den ayrılarak bir başka cinayet örgütü olan TİKKO'culara katıldı. Burada da bazı cinayetlere karıştı.

TİKKO'cuların bölgedeki son cinayetlerinden birisi de Mensucat Santral işçi otobüsünün taranması olayı. Ateş açma sırasında 1 MHP'li 1 AP'li ve bir de CHP'li işçi öldü. TİKKO'cular daha sonra CHP'li işçiyi öldürmelerinin hatalı olduğunu söyleyerek özeleştiri yaptılar.

Zaman zaman yayınladıkları bildirilerle bazı cinayetleri de üslendiler. TİKKO'cularla ilgili olarak yapılan son operasyon sırasında Zeytinburnu'nda da bazı adamları yakalandı. Ancak yakalananların önemli kişiler olmadığı belirtildi.

İŞÇİLERİN TOPLANTISINA İŞÇİLERDEN BAŞKA HERKES KATILIYOR

Vatan Partililerin hakim olduğu Deri İş Sendikasında zaman zaman işçi temsilcileri toplantıları yapılıyor. Bu toplantılarda TİKKO'cular büyük ölçüde muhalefet yürütüyorlar. Ama bu toplantının ilginç bir özelliği, işçilerden başka herkesin katılması. Burada işçiler hakkında bol bol ahkam kesiyorlar. Apocuların bile toplantılara geldikleri oluyor.

YEŞİLTEPE-ÇIRPICI

Bu bölgeyi de İGD'liler denetliyor. Tokatlılar arasında çalışarak bölgecilik yapıyorlar. Tüketim Kooperatifi kurarak sempati toplamaya çalışıyorlar. Bölgede bir miktar Emeğin Birlikçisi ile Acilci de var.

DEPO: MHP'NİN KUŞATILDIĞI BÖLGE

Çevredeki 1 bölgeden sahte solcular tarafından kuşatılan MHP'liler Depo semtinde bulunuyor. MHP'nin yerel yönetici kadrolarının teker teker vurulmasından sonra büyük bir dağılma içine girdiler. İstasyon, Kuyu civarında da bir miktar adamları var. Kadrolarının büyük çoğunluğu işsiz güçsüzlerden oluşuyor. Et Balık Kurumunda et kuyruğuna girerek karaborsa et satışı yapan işsiz güçsüzlerin bir bölümü MHP lokalinde üsleniyordu. Geçen yıl MHP binasındaki bir dehlizde bol miktarda patlayıcı ele geçirilmiş ve bu olay kamuoyunda büyük yankı yaratmıştı. Eskiden etrafına topladıkları Türkistanlıları hor görmeleri nedeniyle şimdi onlardan da kopuyorlar.

İhsan Mermerci Lisesinin gündüz bölümü ile, Abdülhak Hamit Lisesinin gündüz bölümünde hakim durumdalar. Bu okulların gece bölümünde ise sahte solcular hakim. Ama MHP buralarda da gerileme içinde.

İKİ TARAFIN DA HAKİMİYET KAVGASI VERDİĞİ BÖLGE: SÜMER

Zeytinburnu semtinde iki tarafın da hakimiyet kuramadığı tek bölge Sümer Mahallesi. Burada MHP, Dev-Sol, İGD, Emeğin Birliği ve Halkın Kurtuluşu faaliyet gösteriyor. Ancak bugüne kadar kimse belirgin bir üstünlük kuramadı. Şimdi herkes biraz merak ve biraz da korkuyla burasını kimin ele geçireceğini gözlüyor. Çünkü arkadan sıra Depo bölgesine gelecek ve burayı ele geçiren İstanbul çapında rahat hareket edebileceği bir üs elde edecek.

TEKZİP

(Baştarafı 1. sayfada)

başlıklı ve Oral Çalışlar imzalı yazı Partimize gerçek dışı haksız saldırı ve iftiralarla doludur. MHP'nin cinayetler için azmettiren Parti olduğu, canilerin eline silah verdiği, Tütengil'in öldürülmesi emrinin Bahçelievler'deki Genel Merkezimizden verildiği, Mehmet Ali Ağca'nın arkasında Partimizin bulunduğu gibi sorumsuz beyanlar yer almıştır. Ne Tütengil'in, ne İpekçi'nin öldürülmesinin MHP'ye kazandıracağı hiç bir şey yoktur. MHP, kim olursa olsun fikirlerinden dolayı insanların öldürülmesine şiddetle karşıdır. İnsanların öldürülmesinden, elde edilecek hiç bir şey olmayacağı gibi bunu en büyük vahşet sayar. MHP dünyada insan öldürerek iktidar olmayı kendine yol seçen komünizm ve faşizmi, bu özelliklerinden dolayı da, insanlığın baş düşmanı kabul eder. MHP meşru zeminde çalışma yapan bir partidir. Anarşinin odağı olmak bir tarafa anarşinin amansız düşmanıdır. Siz anarşi odaklarını başka yerde arayın.

Necati Gültekin
Milliyetçi Hareket Partisi
Genel Sekreteri

Baskında...

(Baştarafı 1. sayfada)

Şükrü Öktü ve Gürol İlban adlı Türkiyeli devrimciler Nahr-el Bared baskınında şehit düştüler. Türkiyeli 8 devrimcinin mezarı, şimdi Filistin'de çeşitli milliyetlerden devrimcilerle birlikte şehitlikte bulunuyor. Türkiye ve Filistin halklarının kardeşliği uğruna can veren Bora Gözen ve 7 devrimciyi saygıyla anıyoruz.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni,
ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44—26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 — 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

MHP' liler Depo semtinde kuşatıldı

Zeytinburnu ikinci kez el değiştiriyor

- Bir yıl öncesine kadar MHP'nin egemen olduğu ilçede, 5 bölge el değiştirdi
- Sümer Mahallesinde hakimiyet için kavga sürüyor
- Türkistan göçmenleri minibüsten indirilerek dövülüyor
- 3 işçi öldürdüler, biri için özeleştiri yaptılar

ZEYTİNBURNU'nda Bölgeye kimin hakim olacağı kavgası bu. Koskoca ilçede sokak sokak çarpışmalar sürüyor. Kuşatmayı yarabilen ilçede etkinliğini sürdürecek.

Deri işçilerinin, Tekstil fabrikalarında, inşaatlarda çalışanların oturduğu bu yoksul gecekondu semti, 1975'lerden sonra MHP'lilerin hakimiyeti altına girdi. Semtlerde tam bir terör estirdiler. Burada işlenen cinayetlerin hesabı tutulamaz oldu.

VELİ CAN ODUNCULAR

MHP 'liler burada etnik ayrılıklardan yararlandılar. Özellikle Türkistan göçmenlerini etkileyerek faşistleştirdiler. Çoğu Rusya'dan göç eden bu ailelerin çocuk yaştaki bireylerini eğiterek gözünü kırpmadan adam öldürecek hale getirdiler.

İşte Veli Can Oduncu ve benzerleri bu şartlarda yetişti ve birer katil olarak kamuoyunda tanındılar. Bu insanlara sadece öldürülecek kişiyi işaret etmek yetti.

Buradaki faaliyetlerinin tümü MHP Zeytinburnu ilçesi aracılığı ile yürütüldü. Cinayet planları ilçe binasında yapıldı. Adı çok sayıda cinayete karışan Adnan Cengil, İsmail Hakkı Uysal gibi isimler hep burada barındı. Semtteki işsiz güçsüzler MHP binasında barındırılarak geçimleri sağlandı. Daha sonra da militan olarak 'piyasaya' salındılar.

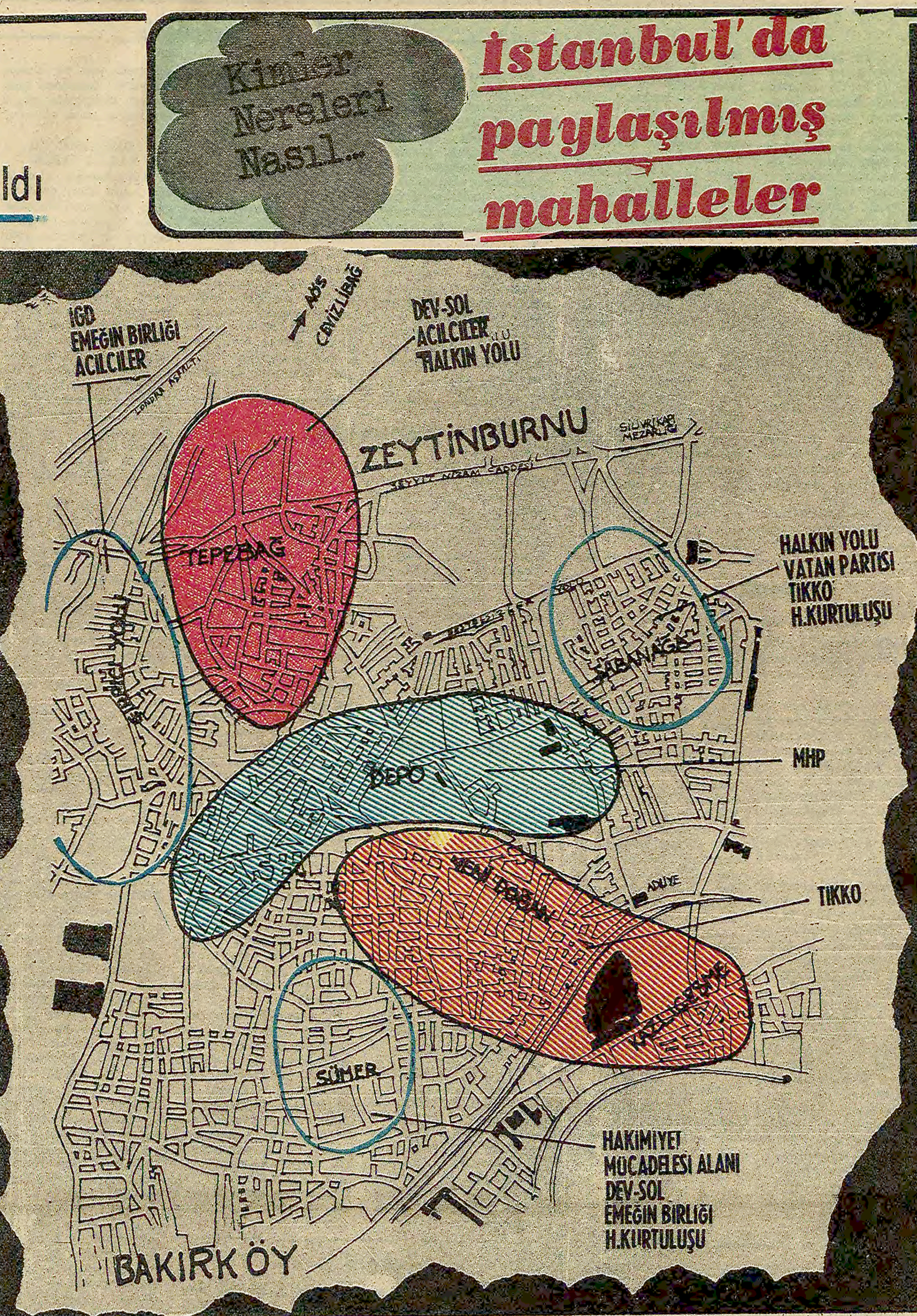
Bu dönem boyunca Zeytinburnu tam bir kuşatma yaşadı: "Birinci Zeytin burnu kuşatması" Onlarca adam öldürüldü, kahveler kurşunlandı, bombalandı. Silivrikapı mezarlığında her sabah öldürülmüş birisi bulundu. İnsanlar sabahları işlerine giderken ceset görmeye alıştılar.

Çay askısı düştü, herkes masaların altında!

ZEYTİNBURNU'nda Adliye civarındaki kahvelerde daha çok işinden dönen işçiler, dükkanından dönen esnaf, günübirlik çalışan işsiz işçiler, yarınına güvence arayan gençler oturur.

Bir akşam, masalarda üç dört kişilik gruplar halinde dertleşen, kağıt oynayan insanlar, bir anda masaların altına kendilerini atmışlar, korku ve heyecan içinde birbirlerine "Acaba sağcılar mı solcular mı koydu? Ölen ve yaralanan var mı?" diye fısıldaşarak soruyorlardı. Bir anda masaların üstü bomboş kalmıştı. Bu arada garson şaşkın şaşkın etrafına bakınıyor, "Ne oluyor yahu baskın mı var?" diyerek söyleniyordu. Olay ne baskın ne de bomba patlamasıydı. Sadece garsonun elindeki çay askısının düşmesi idi. Zeytinburnu'nun terörden en uzak semtlerinin kahvelerindeki insanların ruh hali de işte böyle idi

Kimler Nereleri Nasıl... İstanbul'da paylaşılmış mahalleler

İKİNCİ KUŞATMA BAŞLIYOR...

1979 yazından itibaren Zeytinburnu'nda durum değişmeye başladı.

Deri işçileri arasında üslenen TİKKO'cular, Vatan Partililer, harekete geçti. Atatürk Öğrenci Sitesine yerleşen Dev-Solcular burasını üs olarak kullandılar ve bölgeye sızdılar, Şabanağa semtindeki Halkın Yolu grubu da hareketlendi. Acilciler, İGD'liler, Halkın Kurtuluşçuları, yani bütün fraksiyonlar bölgeyi cehenneme çevirecek faaliyetlere başladı.

TEKRAR SABAH CİNAYETLERİ

YAZ ayları sonunda sabah cinayetleri tekrar hız kazandı. Hemen her sabah bir kişi işine giderken öldürüldü. Bölgedeki eski faaliyetlerinden dolayı nefret edinilen MHP, bu şekilde kendini masum gösteriyordu. Ve giderek hareket kabiliyetleri azaldı. Şu anda bir tek bölgeye sıkıştılar.

Yani ikinci Zeytinburnu kuşatması gerçekleştirildi. Ama esas kuşatma altına giren, bölgenin yoksul halkıydı.

5 BÖLGE EGEMENLİK ALTINDA

Şu anda Zeytinburnu ilçesinde 5 bölge çeşitli grupların egemenliği altında. 1 tanesi için büyük bir mücadele sürüyor.

ŞABANAĞA:

ŞABANAĞA'da esas hakimiyet Halkın Yolu grubunun elinde. Burada tamamen işsiz güçsüz takımına dayanıyorlar. Kığı-Karer köylüleri Dayanışma Derneği ile Dikilitaş'ın üst tarafındaki 2 katlı kahvede üsleniyorlar. Bu nedenle Bingöllü yurttaşları etkilemeye çalışarak bölgecilik yapıyorlar. Yerleşik güçleri olmadığı halde, deri işçileri ile Mensucat Santral işçileri arasına sızmaya çalışıyorlar ve buralarda karışıklık çıkartıyorlar. Şabanağa semtinden geçen minibüslerde Türkistan göçmeni görürlerse aşağı indirip dövüyorlar.

Şabanağa semtinde bir miktar da Vatan Partili var. Bunlar Yeniyoldaki kahveler ile Coşkunspor Kulübünde üsleniyor. TİKKO'cular Beş-

(Devamı sav. 7 sü. 9'da

—Yarın:—
Okmeydanı
Hasköy
Örnektepe

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

TRT' nin dili

TRT Genel Müdürü bir genelge yayınlayarak TRT'nin nasıl bir dil kullanacağını açıklamış.

Bazı kelimeleri yasaklamış. Kullanacağımız kelimeler şunlardır diye de bir TRT sözlüğü çıkarmış.

TRT çalışanları bu sözlüğe çok itiraz ediyor. "Bu kadar da olmaz", "buna gericilik denir" şekline varan itirazlar yükseliyor.

Dilde gericilik olur mu? Olur.

Dilde ilericilik? O da olur. Eskimişin, unutulmuşun, yabancının, anlaşılmayanın, uydurmanın karşısında yer almakla olur.

Evet, uydurmanın karşısında yer almak da ilericiliktir.

Kimse birtakımı kelimeler uydurarak ilericilik yaptığını sanmasın.

Şiddetli yerine "azışık" kullanacaksın. Ufuk yerine "çevren". Devlet yerine "erkyurt", hemşire yerine "sayrı", iştah yerine "yiyesi", maske yerine "örteci", makam yerine "sayıt", kuruntu yerine "sanrı". .vb.

"Yığınların savaşımına ikircim aşılanıyor" gibi cümleler kuracaksın.

Sonra da ilerici olduğunu, dilde "arılaşmadan" yana olduğunu söyleyeceksin.

O zaman seni radyodan, televizyondan dinleyip ne dediğini anlayamayanlar da haklı olarak "Hay dilini eşek arısı soksun" der. İşte öyle arılaşmış olursun.

Kasaroğlu'nun genelgesinde öne sürdüğü bazı gerekçelere katılmamak mümkün değil. TRT'nin halkın anlayacağı bir dil kullanması geniş kitlelere malolmamış kelimelerden kaçınması gerçekten arzu edilecek birşey.

Ama bunu yapacağız diyerek, artık yerleşmiş, halkın günlük hayatına girmiş kelimeleri yasaklamak olmaz.

Kasaroğlu'nun yasakladığı kelimeler arasında anı, bilimsel, örgüt, ulus, yerel gibi artık herkesin kullanmakta olduğu kelimeler de var.

'TRT dil akademisi değildir", "Biz dilde öncülük yapamayız, takipçilik yaparız" gerekçesiyle, eskiyi savunmak olmaz.

Onurlu kelimesinin yerine "izzet-i nefis sahibi"nin konmasını isterseniz, bunu başaramazsınız.

O zaman niçin yazdığınız yazının üstüne "tamim" yazmıyorsunuz da, "genelge" yazıyorsunuz?

Dil yaşayan, canlı birşeydir.

Bir zamanlar hepimize acayip gelen bazı kelimeler şimdi herkes tarafından kullanılıyor.

1965'lerde TİP'li bir aday bir köyde propaganda konuşması yapıyormuş. Konuşması bilinçlenmek üstüneymiş. "Halk bilinçlenmezse Türkiye kurtulmaz" gibi şeyler söylüyormuş. Köyden ayrıldıktan sonra köylünün biri ötekine sormuş: "Yahu, bizim piliçler olmazsa Türkiye neden kurtulmazmış?"

O zamanlar bilinç deyince piliç anlaşılıyordu. Ama 15 yıl sonra bugün hepimiz şuur yerine bilinç kullanıyoruz.

İşte bu yüzden dile zincir vurulmaz. Dilimize uydurma kelime sokmak isteyenler de, buna karşı çıkıyorum diye eskiyi savunanlar da dilimize zincir takmaya çalışıyor.

Amaç, derdini iyi bir şekilde anlatmak, anlaşılır olmaktır.

TRT Genel Müdürü genelgesiyle en azından bir tartışma açmış oluyor. Yapılması gereken bir tartışma. Tartışmak, körükörüne kabullenmekten iyidir.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ

Meksika'ya giderken kaçırılan Şeker kız Candy haydutların elinden kurtulacak. Ama hiç ummadığı bir şeyle karşılaşacak.

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

20.00 HABERLER

20.35 MİNİK BALE

Kuğu Gölü 1. perdeden üçlü dans. Ayfer Şardağ'dan seyredeceğiz.

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ

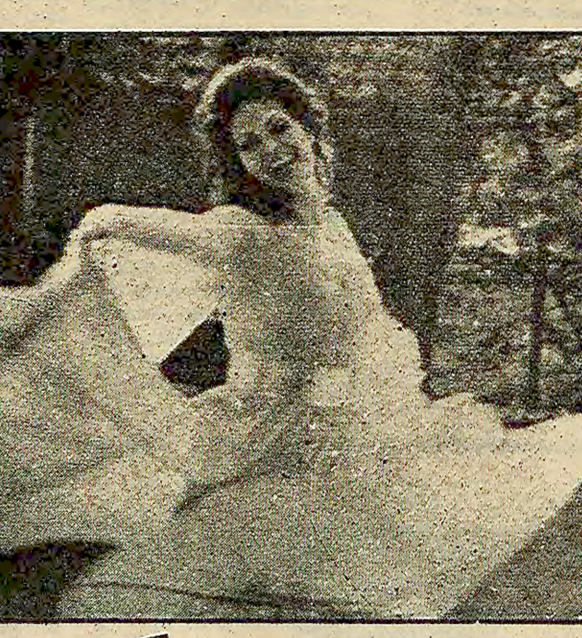
Dizinin 8. ve son bölümü yayınlanacak. Son bölümde Magosa'daki Türk eserleri sergileniyor. Programı Orhan Tuncel ile Süleyman Saylan yaptı ve yönetti.

21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

22.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

Connie Stevens söylüyor.

23.15 HABERLER

21.15 TV' DE TÜRK SİNEMASI — «Güllü geliyor Güllü»

Yönetmen: Atıf Yılmaz
Oyuncular: Türkan Şoray, Ediz Hun, Neriman Köksal, Bülent Kayabaş, Saadettin Erbil ve Nubar Terziyan
Yapım Yılı: 1973

"Gül, göz ve güzel" Türkan Şoray'ın filmlerinde en çok geçen sözlerdir. Sanatçıya göre senaryo yapılan Türkiye'de sanatçımızın filmlerine güle olan sevgisi gözleri ve güzelliği dolayısıyla hep bu sözler konu olmuştur.

Göz ve güzeli bir yana bırakıp sadece "gülün geçtiği filmlerinden birkaçını sıralayalım. Meyhane Gülü, Siyah Gül, Gülüm Balım Çiçeğim, Güllü, ve bu geceki filmimiz GÜLLÜ GELİYOR GÜLLÜ

Karadeniz'in şirin kasabalarından birinde yaşayan Fındıkoğulları ve Kumcuoğulları birbirlerine düşmandır. Kumcuoğullarından Ali (Ediz Hun) 30 sene önce, daha çocukken İstanbul'a gönderilmiş, orada ismini ve lakabını değiştirerek Taka Nuri adını almış zamanla da tabii gazinocular kralı olmuştur.

Fındıkoğullarının biricik kızı Güllü, erkek gibi bir kız olduğu için Kumcuoğullarından Ali'yi vurmak işini üstlenir ve İstanbul'a yola çıkar, işte film de burada başlar.

1978 Yıllarında Zeytinburnu Silivrikapı mezarlığında sık sık boğularak, kurşunlanarak, bazen de kafası ve elleri kesilmiş olarak insan cesetleri görülüyordu. 4 Kasım 1978 günü burada bulunan 32 yaşlarında bir gencin cesedi

Bir bölge nasıl kurtarılır?

HALKI kurtarmak mı istiyorsunuz? Önce bir bölgeyi kurtarın. Tabii bu işi başarmak için, şöyle esaslı, ideolojik ve politik bir neden bulup, 15-20 kişilik bir örgüt kurmanız gerek. Daha sonra, her tarafı paylaşılmış İstanbul'da, kimsesiz, unutulmuş, sessiz bir gecekondu semti. Ama semt deyip geçmeyin, bu semtin duvarlarının temiz olması gerek.

Sonra, bir kova kireç ve çalınmış kömürden ezilerek imal edilmiş siyah boya bulun. Kömür çalamıyorsanız, karayollarının zift bidonlarından çalın. Bunun içine biraz gazyağı kattıktan sonra ısıtarak boya kıvamına getirebilirsiniz. Fırça bulamazsanız, eylem anında kişisel insiyatif koyarak, etraftan bir parça bez veya sünger "temin edebilirsiniz."

Bu arada keşif timiniz gidip bölgede araştırma yapacak. Yazı yazılacak duvarlar erkete yeri, karakolun durumu, siper alınacak uygun kapılar, işinden evine dönen "faşist"ler ya da sarhoş "faşist"lerin olup olmadığı, bunlar çok önemli konulardır. Önderlik bunları saptamadan eylemin başarıya ulaşmasına olanak yoktur.

Sabahleyin mahalle halkı kalktığında, uzun zamandır beklediği devrimci önderliğin kesintisiz, uzlaşmasız ... ve kararlı sloganlarını görüp bilinçlenecek ve hatta bu kadar bilinçlendiği için bir hata yapmaktan endişe ederek korkacaktır.

Sloganların bir kısmı ihtiyarlar tarafından anlaşılmazsa, gençler çevirmenlik yapabilir. "Yaşasın YDGF üyesi IYDGD'nin mücadelesi-HK yolunda G" gibi. Bu ihtiyar arkadaşlara sorunu daha somut koymak için, eski hattat usulü "tüfekli Mahir" ya da "şapkalı İbo" çizmek daha yararlıdır.

Şimdi, bekleme evresi başlamıştır. Eğer kimse gelip de sloganları silmezse halk iyice bilinçlenmiş demektir. Artık, gün daha ileri bilinç götürme günüdür. Çalışma alanı kahvehaneler, çalışma araçları iskambil, okey ve tavladır. Bir kamuflaj aracı olarak tombalacılık da yapmak gerekli ve önemlidir. Geri bilinç gösteren bazı kişiler anlaşmazlık çıkarırsa, birkaç okeyci karşı-devrimcinin burnu ve kulağı devrimci şiddetle kesilir.

Ailelerinin faşist baskısından çekinip, okul kırarak çalışma alanlarına gelen liseli ve ortaokullu bilinçli gençlerden özgüç oluşturulur. Hele hele, lise mezunu işsiz varsa çelik çekirdek de sağlanmıştır artık. Yan güçler; esrar, kumar, üçkağıt gibi düzene karşı konularda mücadele veren lümpen proleterlerden derlenir. Bu güçlerle, bölgenin somut şartlarının somut tahliline geçilir. Hangi evde kim oturmaktadır, bıyık boyları, elbise cinsi, hal ve tavırlar, okunan gazeteler ciddi bir şekilde incelenir.

Son aşamada, öncü savaşı başlar. Öncü geceyarısına doğru mahallenin alt tarafında birkaç şarjör boşaltır. Artçı da üst tarafta "faşistler geliyor" diye bağırır. Bu iş gerekirse birkaç gece tekrarlanır. Trafolar, sokak lambaları, kediler, trafik levhaları en büyük sınıf ve halk düşmanıdır. Halk, onların faşist saldırısını protesto etmek için evlere kapanır.

Birkaç gün sonra, kurtarıcılar evleri ve dükkanları şöyle bir dolaştıklarında, maddi yardım yapmak için yanıp tutuşan emekçiler varını yoğunu ortaya döker. Yurttaşlar, biraz terlemektedir.

Ama bu devrimci heyecandan da olabilir kuşkusuz, soğuk namlulardan etkilendiklerini söyleyenler ise, karşı-devrimcidir.

Halk mahkemesi, silahlı nöbet, faşist avı gibi ileri aşamaları anlatmaya gerek yok! Çünkü artık bu mahalle halkı kurtulmuştur.

Ne mutlu onlara!

Ne mutlu onları kurtaran axbc fraksiyonuna!

NOT:: Bu metinde geçen "devrimci" sözcükleri, "ülkücü" olarak değiştirilirse bir başka kampın kurtarılmış bölgelerini açıklamaya yeter.